

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
JEDANAESTO VANREDNO ZASEDANJE
U JEDANAESTOM SAZIVU
Prvi dan rada
11. februar 2019. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, otvaram sednicu Jedanaestog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti poslanika, konstatujem da sednici prisustvuju 93 narodna poslanika.

Radi utvrđivanja broja poslanika prisutnih u sali, molim da ubacite svoje kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 135 narodnih poslanika i da imamo uslova za današnji rad.

Obaveštavam vas da su nas pismeno, u skladu s Poslovníkom, obavestili da današnjoj sednici neće prisustvovati poslanici Đorđe Milićević, Danijela Stojadinović, Danica Bukvić, Milisav Petronijević i Dejan Radenković.

Saglasno članu 86. stav 2. i članu 87. stav 2. Poslovníka, obaveštavam vas da je ova sednica sazvana u roku kraćem od roka utvrđenog članom 86. stav 1. Poslovníka, izuzetno za ponedeljak, dakle mimo dana utvrđenih u članu 87. stav 1. Poslovníka, zbog potrebe da Narodna skupština što pre razmotri predloge akata iz dnevnog reda utvrđenog u zahtevu narodnih poslanika.

Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, uz saziv sednice Jedanaestog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, koja je sazvana na zahtev 154 narodna poslanika, saglasno članu 106. stav 3. Ustava, članu 48. stav 3. Zakona o Narodnoj skupštini i članu 249. Poslovníka, dostavljen vam je zahtev za održavanje vanrednog zasedanja Narodne skupštine sa određenim dnevnim redom sadržanim u tom zahtevu.

Kao što ste mogli da vidite, za sednicu Jedanaestog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije određen je dnevni red sa 40 tačaka dnevnog

reda. Predložen je dnevni red od 40 tačaka dnevnog reda i taj predlog dnevnog reda ste dobili.

Dnevni red:

1. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, koji je podnela Vlada;
2. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, koji je podnela Vlada;
3. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, koji je podnela Vlada;
4. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu, koji je podnela Vlada;
5. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o Srpskoj književnoj zadruzi, koji je podnela Vlada;
6. Predlog zakona o izmeni Zakona o oružju i municiji, koji je podnela Vlada;
7. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbednosti, koji je podnela narodni poslanik Maja Gojković;
8. Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o osnivanju Evropske organizacije za nuklearna istraživanja, koji je podnela Vlada;
9. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o privilegijama i imunitetima Evropske organizacije za nuklearna istraživanja, koji je podnela Vlada;
10. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Transportne zajednice o sedištu Stalnog sekretarijata Transportne zajednice, koji je podnela Vlada;
11. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Kazahstan o saradnji u borbi protiv kriminala, koji je podnela Vlada;
12. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske o izmenama i dopunama Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske o graničnoj kontroli u drumskom, železničkom i vodnom saobraćaju, koji je podnela Vlada;
13. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o međunarodnom drumskom graničnom prelazu Gostun (Republika Srbija) – Dobrakovo (Crna Gora), koji je podnela Vlada;
14. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o međunarodnom drumskom graničnom prelazu Špiljani (Republika Srbija) – Dračenovac (Crna Gora), koji je podnela Vlada;

15. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Granice (Republika Srbija) – Čemerno (Crna Gora) za međunarodni drumski putnički saobraćaj, koji je podnela Vlada;

16. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o regulisanju režima pograničnog saobraćaja, koji je podnela Vlada;

17. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Godovo (Republika Srbija) – Vuča (Crna Gora) za međunarodni drumski putnički saobraćaj, koji je podnela Vlada;

18. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o međunarodnom železničkom graničnom prelazu Prijepolje (Republika Srbija) – Vrbnica – Bijelo Polje (Crna Gora), koji je podnela Vlada;

19. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o međunarodnom drumskom graničnom prelazu Jabuka (Republika Srbija) – Ranče (Crna Gora), koji je podnela Vlada;

20. Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Srbije i SAD o izručenju, koji je podnela Vlada;

21. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata o izmenama i dopunama Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih/specijalnih pasoša, koji je podnela Vlada;

22. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Gruzije o ukidanju viza za nosioce običnih pasoša, koji je podnela Vlada;

23. Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Srbije i Vlade Države Izrael o izbegavanju dvostrukog oporezivanja i sprečavanju poreske evazije u odnosu na poreze na dohodak, koji je podnela Vlada;

24. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Države Izrael o uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima, koji je podnela Vlada;

25. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o vazдушnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Demokratske Socijalističke Republike Šri Lanke, koji je podnela Vlada;

26. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Kanade o vazдушnom saobraćaju, koji je podnela Vlada;

27. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Indije, koji je podnela Vlada;

28. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Azerbejdžan, koji je podnela Vlada;

29. Predlog zakona o potvrđivanju Finansijskog ugovora Razvoj rečne transportne infrastrukture u Srbiji između Republike Srbije i Evropske investicione banke, koji je podnela Vlada;

30. Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije koja se odnosi na bezbednost i zdravlje u poljoprivredi, koji je podnela Vlada;

31. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Indije o saradnji u oblasti zdravlja bilja i biljnog karantina, koji je podnela Vlada;

32. Predlog odluke o izboru predsednika suda, koji je podneo Visoki savet sudstva;

33. Predlog odluke o izboru sudije koji se prvi put bira na sudijsku funkciju, koji je podneo Visoki savet sudstva;

34. Predlog odluke o izboru sudija koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, koji je podneo Visoki savet sudstva;

35. Predlog odluke o prestanku funkcije predsednika Višeg suda u Kragujevcu, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu;

36. Predlog odluke o prestanku funkcije javnog tužioca u Osnovnom javnom tužilaštvu u Kraljevu, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu;

37. Predlog odluke o prestanku funkcije javnog tužioca u Osnovnom javnom tužilaštvu u Rumi, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu;

38. Predlog odluke o izboru člana Saveta guvernera Narodne banke Srbije, koji je podneo Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava;

39. Predlog odluke o prestanku funkcije predsednika Komisije za hartije od vrednosti, koji je podneo Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava;

40. Zbirna Lista kandidata za članove Nacionalnog saveta za kulturu, koju je podneo Odbor za kulturu i informisanje.

Narodni poslanik Aleksandar Martinović, na osnovu člana 92. stav 2, člana 157. stav 2, člana 170. i članova 192, 193, 201. i 202. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se obavi zajednički načelni i jedinstveni pretres tačaka 1–40: Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o predškolskom

vaspitanju i obrazovanju, Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu, Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o Srpskoj književnoj zadruzi, Predloga zakona o izmeni Zakona o oružju i municiji, Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbednosti, Predloga zakona o potvrđivanju Konvencije o osnivanju Evropske organizacije za nuklearna istraživanja, Predloga zakona o potvrđivanju Protokola o privilegijama i imunitetima Evropske organizacije za nuklearna istraživanja, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Transportne zajednice o sedištu Stalnog sekretarijata Transportne zajednice, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Kazahstan o saradnji u borbi protiv kriminala, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske o izmenama i dopunama Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske o graničnoj kontroli u drumskom, železničkom i vodnom saobraćaju, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o međunarodnom drumskom graničnom prelazu Gostun (Republika Srbija) – Dobrakovo (Crna Gora), Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o međunarodnom drumskom graničnom prelazu Špiljani (Republika Srbija) – Dračenovac (Crna Gora), Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Granice (Republika Srbija) – Čemerno (Crna Gora) za međunarodni drumski putnički saobraćaj, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o regulisanju režima pograničnog saobraćaja, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Godovo (Republika Srbija) – Vuča (Crna Gora) za međunarodni drumski putnički saobraćaj, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o međunarodnom železničkom graničnom prelazu Prijepolje (Republika Srbija) – Vrbnica – Bijelo Polje (Crna Gora), Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o međunarodnom drumskom graničnom prelazu Jabuka (Republika Srbija) – Ranče (Crna Gora), Predloga zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Srbije i Sjedinjenih Američkih Država o izručenju, Predloga zakona o potvrđivanju Protokola između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata o izmenama i dopunama Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih/specijalnih pasoša, Predloga

zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Gruzije o ukidanju viza za nosioce običnih pasoša, Predloga zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Srbije i Vlade Države Izrael o izbegavanju dvostrukog oporezivanja i sprečavanju poreske evazije u odnosu na poreze na dohodak, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Države Izrael o uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Demokratske Socijalističke Republike Šri Lanke, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Kanade o vazdušnom saobraćaju, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Indije, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Azerbejdžan, Predloga zakona o potvrđivanju Finansijskog ugovora Razvoj rečne transportne infrastrukture u Srbiji između Republike Srbije i Evropske investicione banke, Predloga zakona o potvrđivanju Konvencije koja se odnosi na bezbednost i zdravlje u poljoprivredi, Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Indije o saradnji u oblasti zdravlja bilja i biljnog karantina, Predloga odluke o izboru predsednika suda, Predloga odluke o izboru sudije koji se prvi put bira na sudijsku funkciju, Predloga odluke o izboru sudija koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, Predloga odluke o prestanku funkcije predsednika Višeg suda u Kragujevcu, Predloga odluke o prestanku funkcije javnog tužioca u Osnovnom javnom tužilaštvu u Kraljevu, Predloga odluke o prestanku funkcije javnog tužioca u Osnovnom javnom tužilaštvu u Rumi, Predloga odluke o izboru člana Saveta guvernera Narodne banke Srbije, Predloga odluke o prestanku funkcije predsednika Komisije za hartije od vrednosti i Zbirne Liste kandidata za članove Nacionalnog saveta za kulturu.

Da li poslanik Martinović želi reč? (Ne.) Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

(Vojislav Šešelj: Po Poslovníku.)

Dobićete odmah, samo da kažem koliko je, da ne prekidam glasanje.

Zaključujem glasanje: za –132, protiv – dva, uzdržanih – nema, nije glasalo – 17 poslanika.

Konstatujem da smo usvojili ovaj predlog.

Reč ima poslanik Vojislav Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, usvajanjem ovog predloga upravo je prekršen član 157. Poslovníka o radu Narodne skupštine.

Predlagač je u jednoj rečenici svog obrazloženja, jednoj jedinoj rečenici, naveo da predlaže spajanje rasprave za navedene predloge akata imajući u vidu

da su međusobno uslovljeni i da su rešenja u njima međusobno povezana. To nije tačno i zato bi predlagač morao da objasni kako je povezan Predlog odluke o izboru sudija koji se prvi put bira na sudijsku funkciju sa Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju. Verovatno po tome što nam neki od predloženih sudija nemaju lični i obrazovni nivo ni onaj koji odgovara osnovnoj školi iako mašu fakultetskim diplomama i upisanim šesticama u beskrajnom nizu. Kakva je veza između te dve tačke dnevnog reda, između ta dva predložena akta?

Onda, Zbirna Lista kandidata za članove Nacionalnog saveta za kulturu sa Predlogom odluke o prestanku funkcije predsednika Višeg suda u Kragujevcu? Onda, Predlog odluke o izboru člana Saveta guvernera NBS sa Predlogom zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o međunarodnom železničkom graničnom prelazu Prijepolje – Vrbnica – Bijelo Polje?

Dakle, ogroman broj nebuloza, a član 157. kaže – Narodna skupština može da odluči da obavi zajednički načelni pretres o više predloga zakona koji su na dnevnom redu iste sednice, a međusobno su uslovljeni ili su rešenja u njima međusobno povezana.

Vi, znači, nećete da reagujete na ovako očigledno kršenje Poslovnika?

PRESEDNIK: Ne mogu da reagujem zato što je volja većine poslanika da prihvate predlog jednog od poslanika. To je definisano takođe Poslovníkom po kome radimo.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Znači, većina poslanika ima pravo da prekrši Poslovnik?

PRESEDNIK: Poslovnik je dosta manjkav, pa možemo da razgovaramo o tome...

VOJISLAV ŠEŠELJ: Pa možemo da ga kršimo.

PRESEDNIK: Ne možemo da ga kršimo.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Da ga kršimo što je manjkav ili treba novi da donosimo?

PRESEDNIK: Ne možemo da ga kršimo, ali, u skladu s ovim poslovníkom po kome radimo, usvojili smo ispravnu odluku.

(Vojislav Šešelj: Zanima me samo jedna stvar – da li je Lazanski glasao da se usvoje sve ove tačke dnevnog reda?)

Daću vam reč posle.

Prelazimo na rad po dnevnom redu.

Prelazimo na tačke 1–40. dnevnog reda (zajednički načelni i jedinstveni pretres):

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREDŠKOLSKOM VASPITANJU I OBRAZOVANJU,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVNOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UČENIČKOM I STUDENTSKOM STANDARDU,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SRPSKOJ KNJIŽEVNOJ ZADRUZI,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENI ZAKONA O ORUŽJU I MUNICIJI,

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADIJACIONOJ I NUKLEARNOJ SIGURNOSTI I BEZBEDNOSTI,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O OSNIVANJU EVROPSKE ORGANIZACIJE ZA NUKLEARNA ISTRAŽIVANJA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O PRIVILEGIJAMA I IMUNITETIMA EVROPSKE ORGANIZACIJE ZA NUKLEARNA ISTRAŽIVANJA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I TRANSPORTNE ZAJEDNICE O SEDIŠTU STALNOG SEKRETARIJATA TRANSPORTNE ZAJEDNICE,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE KAZAHSTAN O SARADNJI U BORBI PROTIV KRIMINALA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE MAĐARSKE O IZMENAMA I DOPUNAMA SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE MAĐARSKE O GRANIČNOJ KONTROLI U DRUMSKOM, ŽELEZNIČKOM I VODNOM SAOBRAĆAJU,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O MEĐUNARODNOM DRUMSKOM GRANIČNOM PRELAZU GOSTUN (REPUBLIKA SRBIJA) – DOBRAKOVO (CRNA GORA),

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O MEĐUNARODNOM DRUMSKOM GRANIČNOM PRELAZU ŠPILJANI (REPUBLIKA SRBIJA) – DRAČENOVAC (CRNA GORA),

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O OTVARANJU ZAJEDNIČKOG GRANIČNOG PRELAZA GRANICE

(REPUBLIKA SRBIJA) – ČEMERNO (CRNA GORA) ZA MEĐUNARODNI DRUMSKI PUTNIČKI SAOBRAĆAJ,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O REGULISANJU REŽIMA POGRANIČNOG SAOBRAĆAJA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O OTVARANJU ZAJEDNIČKOG GRANIČNOG PRELAZA GODOVO (REPUBLIKA SRBIJA) – VUČA (CRNA GORA) ZA MEĐUNARODNI DRUMSKI PUTNIČKI SAOBRAĆAJ,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O MEĐUNARODNOM ŽELEZNIČKOM GRANIČNOM PRELAZU PRIJEPOLJE (REPUBLIKA SRBIJA) – VRBNICA – BIJELO POLJE (CRNA GORA),

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O MEĐUNARODNOM DRUMSKOM GRANIČNOM PRELAZU JABUKA (REPUBLIKA SRBIJA) – RANČE (CRNA GORA),

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA O IZRUČENJU,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE UJEDINJENIH ARAPSKIH EMIRATA O IZMENAMA I DOPUNAMA SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE UJEDINJENIH ARAPSKIH EMIRATA O UKIDANJU VIZA ZA NOSIOCE DIPLOMATSKIH I SLUŽBENIH/SPECIJALNIH PASOŠA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE GRUZIJE O UKIDANJU VIZA ZA NOSIOCE OBIČNIH PASOŠA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE DRŽAVE IZRAEL O IZBEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA I SPREČAVANJU PORESKE EVAZIJE U ODNOSU NA POREZE NA DOHODAK,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE DRŽAVE IZRAEL O UZAJAMNOJ POMOĆI U CARINSKIM PITANJIMA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE DEMOKRATSKE SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE ŠRI LANKE,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE KANADE O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE INDIJE,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE AZERBEJDŽAN,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU FINANSIJSKOG UGOVORA RAZVOJ REČNE TRANSPORTNE INFRASTRUKTURE U SRBIJI IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I EVROPSKE INVESTICIONE BANKE,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE KOJA SE ODNOSI NA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE U POLJOPRIVREDI,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE INDIJE O SARADNJI U OBLASTI ZDRAVLJA BILJA I BILJNOG KARANTINA,

– PREDLOG ODLUKE O IZBORU PREDSEDNIKA SUDA,

– PREDLOG ODLUKE O IZBORU SUDIJE KOJI SE PRVI PUT BIRA NA SUDIJSKU FUNKCIJU,

– PREDLOG ODLUKE O IZBORU SUDIJA KOJI SE PRVI PUT BIRAJU NA SUDIJSKU FUNKCIJU,

– PREDLOG ODLUKE O PRESTANKU FUNKCIJE PREDSEDNIKA VIŠEG SUDA U KRAGUJEVCU,

– PREDLOG ODLUKE O PRESTANKU FUNKCIJE JAVNOG TUŽIOCA U OSNOVNOM JAVNOM TUŽILAŠTVU U KRALJEVU,

– PREDLOG ODLUKE O PRESTANKU FUNKCIJE JAVNOG TUŽIOCA U OSNOVNOM JAVNOM TUŽILAŠTVU U RUMI,

– PREDLOG ODLUKE O IZBORU ČLANA SAVETA GUVERNERA NARODNE BANKE SRBIJE,

– PREDLOG ODLUKE O PRESTANKU FUNKCIJE PREDSEDNIKA KOMISIJE ZA HARTIJE OD VREDNOSTI,

– ZBIRNA LISTA KANDIDATA ZA ČLANOVE NACIONALNOG SAVETA ZA KULTURU.

Obaveštenje o pozvanima na sednicu ne treba da vam čitam, tu su nadležni ministri i njihovi saradnici, kao i predlagači ostalih tačaka dnevnog

reda. Zasad je sa nama ovde ministar Mladen Šarčević. Verujem da će njegovo uvodno izlaganje trajati taman toliko dok ne dođu ostale kolege.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč, sa redosledom narodnih poslanika.

(Vojislav Šešelj: Evo, ja se odmah prijavljujem.)

Mora pismeno.

Ovlašćeni mogu da se jave i ovako.

Dakle, saglasno članu 157. stav 2. i čl. 170, 192, 193, 201. i 202. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram zajednički načelni i jedinstveni pretres o tačkama iz dnevnog reda od 1. do 40.

Da li predlagač ili predstavnik predlagača želi reč? (Da.)

Izvolite, ministre.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Poštovani narodni poslanici, poštovani predsedavajući, ja ću pokušati da budem koncizan i da kažem da skoro prve tri tačke čine jednu celinu, odnosno pre nepune dve godine smo radili sistemski zakon o obrazovanju i vaspitanju, sa njegovim činiocima, a to su zakoni o predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju. Kako život ide brže nego zakoni, mi smo shvatili da neke stvari moramo dopuniti. Pre svega, one se odnose na informatički sistem i uvođenje jedinstvenog informacionog sistema u prosveti, kao i jedinstvenog obrazovnog broja, pa je ovo bila prilika da se još neke stvari dorade.

Tako je prva tačka zakon o izmenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, i on ima najmanje izmena. Izmene se odnose isključivo na elektronsko vođenje administracije u predškolskim ustanovama, jer smo u starom zakonu ostavili da se ona može voditi i pisano i elektronski. Kako smo uradili puno posla u ove zadnje dve godine na tom planu, stvorila se potreba da je taj elektronski model sada vrlo konkretniji i pouzdaniji.

Kada je u pitanju osnovno obrazovanje i vaspitanje, takođe su usaglašavanja ovog posebnog zakona sa sistemskim zakonom, ZOSOV-om, i odnose se takođe na elektronsko vođenje dokumentacije.

Takođe, ovde ima jedan, pa ne bih rekao problem, ali situacija u svakodnevnom školskom životu, a odnosi se na izborni predmet – drugi strani jezik, jer navika je bila da se izborni predmeti gomilaju i da dođe do narušavanja strukture nedeljne norme učenika. Vi znate da se pedagoška norma utvrđuje prema uzrastu učenika i da tu postoje vrlo jasna ograničenja koliko dete, kog uzrasta, može imati redovnih časova, normi, uzrasta od prvog do četvrtog, pa od petog do osmog itd.

Izborni program drugi strani jezik odomaćio se još krajem, sredinom osamdesetih godina, i taj status ima i dan-danas. Kada smo u prošlom zakonu pokušali da predložimo profesorima da se taj predmet ne ocenjuje na klasičan način jer je izborni predmet, nego da se deca uče po nivoima znanja, tako da

sertifikati koje mogu dobiti imaju veću vrednost nego neka trojka ili četvorka, u praksi je došlo do jedne druge potrebe i molbe da se i to izjednači sa brojčanom ocenom koja bi ušla u prosek. To je malo pedagoški poražavajuće, jer ako je jedino ocena način da se može regulisati status učenika i disciplina na času, znači ostalo je da je to možda rano doneta odluka. Tako da se izborni program drugi strani jezik vraća na staru formu, a to je kao predmet koji se ocenjuje i čija ocena ulazi u prosek i zaključne ocene. To je neki osnov priče.

Kada govorimo o predškolskom obrazovanju i vaspitanju, tu su doneti još i rokovi o čuvanju podataka, o evidenciji, propisani rokovi za podzakonska akta i važenje podzakonskih akata.

Kada govorimo o još nekim delovima, elementima, izmenama i dopunama zakona o osnovnoj školi, precizirano je da se propisuje opšti uspeh učenika, zaključno sa izbornim programima, takođe vladanje, razredni i popravni ispiti, koji sad pomeraju evidenciju.

Takođe, ova nova rešenja ne proizvode nikakve nove troškove.

Najviše bih se usredsredio na sistemski zakon, iz koga proizilaze ovi posebni zakoni. Usaglašavanja su najviše zbog novina, a to je uvođenje jednog modernog digitalnog uređivanja sistema obrazovanja i vaspitanja kroz Zavod za vrednovanje kvaliteta. Taj zavod dobija jedan novi centar, koji se zove Centar za obrazovnu tehnologiju. On je nužda jer imamo sada merenje efekata obrazovne politike u oblasti digitalizacije u obrazovanju, kako na ulazu u obrazovni sistem tako i na izlazu iz sistema.

Nova rešenja su vezana i za nastavnike koji rade u školama sa decom sa posebnim potrebama. Stari defektološki fakultet nije više imao sve predmete koji se odnose na metodiku nastave, te su ti nastavnici morali naknadno da se obučavaju da bi njihove kompetencije za rad bile adekvatne. Taj fakultet se sada zove Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju za rad u nastavi u školama za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, tako da se sada javlja predmet Metodika nastave za ovu struku.

Jedinstveni informacioni sistem u prosveti ima za cilj da se zaista dođe do ukupnog registra svih ustanova, registra zaposlenih i registra svih polaznika u obrazovnom sistemu Srbije. To je uvođenje tzv. jedinstvenog obrazovnog broja, koji je, u dogovoru sa zaštitnicima, formulisan na koji način treba da bude uveden. To dovodi do efikasnijeg celokupnog sistema obrazovanja i vaspitanja. Ministarstvo se potrudilo da realizuje dovoljno opreme i obuke da bi to moglo da se sprovede.

Odredbe koje su vezane za drugi jezik sam tumačio.

Postoje neke nelogičnosti kada je u pitanju izbor direktora predškolskih ustanova, jer se dešavalo da je neko ko je stručni saradnik, ima pravo da bude direktor, bio onemogućen jer mu se ukupan staž rada stručnog saradnika nije

uvažavao u potpunosti, kao što se uvažavao nekome ko je stekao u ustanovi u kojoj radi, što je nelogično jer je čovek mogao da ga stekne u obližnjoj ustanovi.

Uvodimo termin... Kao što znate, u sistemu obrazovanja su uvedeni termini „od posebnog nacionalnog interesa“ kada su u pitanju instituti. Instituti koji su dobili taj status su bili, svakako, Institut za fiziku, za medicinska istraživanja i za ratarstvo i povrtarstvo. Pri prethodnim izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju Beogradski univerzitet je, na 210 godina, stekao status univerziteta od nacionalnog značaja.

Kada su u pitanju ustanove u prosvetnom sistemu, taj status ovog puta predlažemo i tu novinu uvodimo za Matematičku gimnaziju u Beogradu. Mislim da je dovoljno samo reći da je dosad odškolovala preko sedam hiljada učenika, da je dala preko petsto doktora nauka, da je osvojila preko petsto medalja na raznoraznim međunarodnim takmičenjima. To su ustanove koje naše obrazovanje predstavljaju najbolje u nekom međunarodnom okviru. Uz to da su ti đaci prvaci i u glumi, i u recitovanju, književnosti, astronomiji, fizici i mnogim drugim predmetima.

Druga gimnazija je Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj“, koja postoji od 1703. godine i odškolovala je jako mnogo akademika (mislim da je 77 akademika odškolovala). U kontinuitetu ona traje, evo, već nekoliko vekova, u četvrti vek ulazi. A nastava u toj školi izvodi se bilingvalno, i na ruskom i na engleskom, na nemačkom i francuskom jeziku. Pomenuta gimnazija je dobitnik međunarodnih kao i domaćih ordenja, od Ordena Svetog Save do Francuske legije časti.

Te dve ustanove ne zaslužuju sada nikakve nove finansijske, što se kaže, nagrade, ali u nekom momentu, kada se bude usvojio zakon o platama u javnom sektoru, profesori tih škola mogu mnogo brže napredovati u zvanjima i steći, što se kaže, mnogo veća pedagoška zvanja, samim tim i imati veće plate. U nekom daljem modelu finansiranja ovo otvara mogućnost da se ne samo ove ustanove nego i one koje ispune ovako visoke međunarodne kriterijume takođe nađu u ovakvom društvu.

Rešeno je jedno pitanje tehničke prirode koje je jako važno zaposlenima u obrazovanju, a to je način obračunavanja otpremnine. Zatim, takođe, oko praćenja digitalnih komponenata u okviru samovrednovanja.

Takođe smo omogućili da se u inostranstvu, pošto imamo mnogo dopunskih škola, mnogo Srba živi u dijaspori, mogu pojaviti predavači, naši ljudi koji tamo žive a stekli su određene kompetencije u sklopu svog obrazovanja. Znači, po starom modelu je mogao samo neko ko je iz Srbije, ko je ovde radio, da ode recimo u Nemačku i Švajcarsku da bi tamo nastavio da radi. Mnogo jeftinija opcija je da naši građani koji tamo žive mogu to isto da rade. S druge strane, takvih slučajeva je podosta. U tom svojstvu, dajemo mogućnost da se diplomatsko-konzularna predstavništva uključe u ove

procedure kako bi što veći broj učenika bio obuhvaćen. Kao što vam je poznato, mi smo nedavno usvojili novi pravilnik, novi nastavni plan i program i cilj je da se deca u dijaspori što je moguće više obuhvate učenjem nacionalne kulture, istorije, geografije, srpskog jezika i književnosti.

Najviše posla odnosi se, kažem, na JISP, takođe i centar za ovu obrazovnu politiku.

Sledeći zakon jesu, u stvari, izmene i dopune Zakona o učeničkom i studentskom standardu. Treba samo reći da je on postigao jedan zadovoljavajući nivo u smislu ishrane i smeštaja učenika i studenata, i da se ta mreža ustanova stalno širi. Trenutno u Srbiji imamo 63 ustanove koje spadaju u ovaj sistem učeničkog i studentskog standarda.

Ovde smo uveli više novina. Pravo na kreditiranje imaju svi studenti osnovnih studija. Za studente drugog nivoa studija, master studija i specijalističkih studija, takođe se pojačava fond za dodeljivanje stipendija, jer oni koji su ostvarili bolji prosek na ovaj način postaju mnogo privilegovaniji, imaju pravo da ostvare i tokom daljeg školovanja stipendiju, a ovi koji su imali kredite a imaju prosek 8,5, naravno, to ne vraćaju.

Takođe, uslovi i kriterijumi koji su određeni predviđaju da se sada i deficitarna zanimanja pojave kao nešto što bi bilo valjano stipendirati. U te svrhe postoji jedna lista, koja se godišnje može ustanoviti prema potrebama privrede, koja može da donese jednu novu kategoriju kreditiranja i stipendiranja učenika.

Razdvojena je uloga učenika u okviru učeničkog standarda u odnosu na studenta, jer dosadašnji načini njihovog ponašanja u domu nisu na isti način tretirani. Dok je učenik maloletan, ima roditelja, staratelja, ima pedagoško veće koje brine o njemu i njegovom ponašanju, dotle je student punoletan građanin koji sam odgovara za svoje postupke. Tu su uvedene dodatne kategorije i pojačana je uloga pedagoškog veća.

U ovim izmenama i dopunama Zakona je dosta dobro obrađena kategorija tzv. studentskih odmarališta, jer to su dosad – sećate se Zlatibora, Avale i ovih objekata, radi se i Palić – bili objekti za tzv. oporavak. Mislimo da je to malo neprimereno, da studenti mogu da se odmore ali i da se bave drugim aktivnostima, tako da ovo postaju centri gde mogu da se razvijaju i sport, i preduzetništvo, informatička i svi drugi vidovi pismenosti, tako da oni imaju neku vrstu aktivnog odmora.

Usaglašen je Zakon o sistemu obrazovanja i vaspitanja, zajedno sa Zakonom o učeničkom i studentskom standardu. Otprilike, ovaj zakon je morao da se usaglasi sa Zakonom o dualnom, Zakonom o srednjem, Zakonom o visokom obrazovanju, jer su oni u međuvremenu doneti, tako da je i studentski i učenički standard morao sve svoje odredbe da usaglasi. U pitanju je vođenje

disciplinskog postupka u odsustvu roditelja, kada to nalaže hitan postupak, kada učenika u domu zastupa školski, odnosno domski psiholog ili pedagog.

Postoje razlozi za uzimanje licence vaspitaču. Oni su usaglašeni sa postupnošću, kao i u nastavi osnovnih i srednjih škola, tako da je i uloga prosvetne inspekcije kada su u pitanju učenički i studentski domovi sada uvedena u sistemski okvir.

Ovoliko za prve četiri tačke.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Pre nego što dam reč, treba da konstatujemo ostavke dve poslanice. Primili ste, poštovani poslanici, ostavke poslanica Ivane Stojiljković i Ljibuške Lakatoš na funkciju narodnog poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srbije i izveštaj Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja povodom razmatranja ovih ostavki, koji je utvrdio da je podnošenjem ostavki nastupio slučaj iz člana 88. stav 1. tačka 2. Zakona o izboru narodnih poslanika i predlaže da Narodna skupština, u smislu člana 88. stav 3. i stav 4. istog zakona, konstatuje prestanak mandata ovim narodnim poslanicima.

Saglasno članu 88. stav 1. tačka 2. i st. 3. i 4. Zakona o izboru narodnih poslanika, Narodna skupština, na predlog Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja Narodne skupštine, konstatuje da je prestao mandat pre isteka vremena na koje su izabrane narodnim poslanicama Ivani Stojiljković i Ljibuški Lakatoš, danom podnošenja ostavke.

Saglasno Zakonu o izboru narodnih poslanika, izvršiće se popunjavanje upražnjenih poslaničkih mesta u Narodnoj skupštini.

Sada dajem reč ministru Vladanu Vukosavljeviću.

VLADAN VUKOSAVLJEVIĆ: Poštovana predsednice Narodne skupštine, uvaženi narodni poslanici, pred vama se nalazi Predlog izmena i dopuna Zakona o Srpskoj književnoj zadruzi, zakon koji podrazumeva promene koje omogućavaju da se ova najstarija izdavačka kuća, živa izdavačka institucija, može budžetski finansirati, što do sada nije bio slučaj i što je iz različitih razloga ugrožavalo sam opstanak Srpske književne zadruge.

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u odredbama člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti kulture.

Podsetiću samo kratko na stvari koje svi znamo, ili manje-više svi znamo, da je Srpska književna zadruga osnovana 1892. godine kao društvo, kako se kaže, koje svojim radom, a naročito izdavaštvom i priređivanjem odabranih dela iz oblasti kulturnog stvaralaštva doprinosi širenju opšte prosvetljenosti i kulture naroda.

Vrlo kratko, dr Vladimir Ćorović u knjizi „Istorija Srpske književne zadruge“ iz 1932. godine kaže da SKZ, premda u svom imenu nosi pojam „zadruga“, nikada zapravo to nije bila, već je uzimajući to ime „zadruga“ htela,

kako kaže Ćorović, da unese u svoj krug čestiti moral naše stare kućevne zadruge, da ljude čvršće poveže i da im lični element pomogne duhu i koristi celine. Ti visoki i važni ciljevi i motivi osnivača Srpske književne zadruge omogućili su da već 130 godina SKZ postane jedan od temelja izdavaštva i kulture u Republici Srbiji.

Međutim, sticajem okolnosti, naravno zbog statusnih stvari, SKZ je jednostavno zbog promena u finansijskoj i statusnoj sferi izgubila osnov za otvaranje budžetskog računa, što već više godina ometa njen normalan rad i onemogućava finansiranje njenih izdavačkih projekata koji su od značaja za srpsku kulturu.

Ove predložene promene koje su ispred vas u Zakonu otklanjaju navedene probleme statusnog određenja SKZ, saglasno važećoj normativi. Na ovaj način, usvajanjem ovoga, Ministarstvo kulture će biti u prilici, u skladu sa zakonom, da finansira rad Srpske književne zadruge, recimo, za čuveno „Plavo kolo“, koja je jedna od najznačajnijih živih institucija srpske kulture u poslednjih 130 godina. Ministarstvo kulture moći će da omogući i stvori uslove, kako to čini sa Kolarčevom zadužbinom, sa Vukovom zadužbinom, sa Dositejevom zadužbinom, sa Maticom srpskom, da na konkretan način pomaže najvažnije ustanove srpske kulture.

Toliko za uvod. Ako bude pitanja, spremni smo da odgovorimo.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Ivan Jovičić, izborni član Visokog saveta sudstva iz reda sudija, zamenik predsednika Visokog saveta sudstva.

Izvolite.

IVAN JOVIČIĆ: Hvala.

Uvažena predsednice, poštovani narodni poslanici, pred vama je Predlog odluke o izboru sudija koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, a koje je VSS podneo Skupštini dana 30. novembra 2018. godine. Naime, VSS je u „Službenom glasniku“, br. 14/18 od dana 23. marta 2018. godine, oglasio izbor, između ostalih, i za sudije koje se prvi put biraju za ukupno 15 osnovnih sudova i 27 prekršajnih sudova.

Visoki savet sudstva je osposobljenost, stručnost i dostojnost kandidata koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju utvrdio na osnovu Zakona o sudijama i Pravilnika o programu i načinu polaganja ispita na kojem se ocenjuje stručnost i osposobljenost kandidata za sudiju koji se prvi put bira.

Visoki savet sudstva je na sednici koja je održana dana 13. februara 2018. godine doneo Odluku o obrazovanju Komisije Visokog saveta sudstva za izbor sudija u osnovne i prekršajne sudove. Dana 13. juna 2018. godine sproveden je ispit za kandidate za sudije koji se prvi put biraju, a koji su podneli prijavu za izbor za prekršajne sudove, dok je dana 14. juna 2018. godine sproveden ispit za kandidate koji su prijavu podneli za izbor za sudije osnovnih sudova.

Komisija Visokog saveta sudstva je obavila razgovore sa svim kandidatima koji su podneli prijave za osnovne i prekršajne sudove i utvrdila listu kandidata, koja je objavljena na internet stranici Visokog saveta sudstva.

U skladu sa članom 49. Zakona o sudijama, Visoki savet sudstva je pribavio podatke i mišljenja o stručnosti, osposobljenosti i dostojnosti kandidata, dok je, u skladu s odredbama člana 50. stav 2. Zakona o sudijama, za kandidate koji dolaze iz reda sudijskih pomoćnika pribavio ocenu rada.

Na osnovu člana 13. alineja 3. Zakona o Visokom savetu sudstva, a u vezi sa članom 51. stav 1. Zakona o sudijama, Visoki savet sudstva je na sednici održanoj 26. novembra 2018. godine utvrdio Predlog odluke za izbor sudija i predložio Narodnoj skupštini izbor 90 kandidata za osnovne sudove i 65 kandidata za prekršajne sudove, tako što se: Vesna Ivkov Radović, sudijski pomoćnik Osnovnog suda u Aranđelovcu, predlaže za izbor sudije Osnovnog suda u Aranđelovcu, Jelena Radenković, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Kragujevcu, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Aranđelovcu, Branka Bataveljić, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Kragujevcu, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Aranđelovcu, Mirjana Sredojević Papadopulos, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Bačkoj Palanci, Milivoj Stamenković, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Vršcu, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Vršcu, Jakša Damjanović, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Vršcu, Katarina Branković, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Lazarevcu, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Lazarevcu, Bojan Petković, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže za izbor sudije Osnovnog suda u Lazarevcu, Mirjana Mihajlović, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Mladenovcu, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Mladenovcu, Miloš Petrašković, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Obrenovcu, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Obrenovcu, Kristina Nikolić, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže za izbor sudije Osnovnog suda u Pančevu, Čende Željko, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Pančevu, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Pančevu, Radovan Marinković, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Pančevu, Jasna Bodrožić, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Pančevu, predlaže za izbor sudije Osnovnog suda u Pančevu, Branislav Kenda, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Požarevcu, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Požarevcu, Dragana Vukin, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Rumi, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Rumi, Renata Radanović Kudić, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Staroj Pazovi, predlaže za izbor sudije za Osnovni sud u Staroj Pazovi, Milan Milićević, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Ubu, predlaže za izbor sudije Osnovnog suda u Ubu, Olivera Đorđević, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu

u Arandjelovcu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Arandjelovcu, Slađana Pjevčević, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Valjevu, predlaže za izbor sudije Prekršajnog suda u Valjevu, Snežana Živanović, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Valjevu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Valjevu, Desanka Marković, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Valjevu, predlaže za izbor sudije Prekršajnog suda u Valjevu, Marija Jovanović, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Vranju, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Vranju, Predrag Stojiljković, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Vranju, predlaže za izbor sudije za prekršaje za Prekršajni sud u Vranju, Nebojša Spasić, diplomirani pravnik, načelnik Odseka za logistiku MUP-a Republike Srbije, PU Vranje, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Vranju, Gordana Gašpar Pop Cenić, diplomirani pravnik MUP-a Republike Srbije, PU Pančevo, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Vršcu, Dragana Marijan, diplomirani pravnik, DOO Vršac, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Vršcu, Miloš Banašević, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu, Mirjana Salatić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom apelacionom sudu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Zrenjaninu, Svetlana Marković, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Zrenjaninu, Danijela Trifunović, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Paraćinu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Jagodini, Maja Dubravac, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Jagodini, prelaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Jagodini, Sonja Nedeljković, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Kragujevcu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Kragujevcu, Anita Čatović Blagojević, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Kragujevcu, Milutin Planjanin, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Kraljevu, predlaže za sudiju za Prekršajni sud u Kraljevu, Snežana Vukićević, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Kraljevu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Kraljevu, Slađana Antić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Kruševcu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Kruševcu, Maja Milosavljević Đurđević, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Kruševcu, predlaže za izbor sudije u Prekršajnom sudu u Kruševcu, Jelena Pavlović Šoškić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Lazarevcu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Lazarevcu, Svetlana Bukilić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom apelacionom sudu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Lazarevcu, Dejan Janjić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom apelacionom sudu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Leskovcu, Milica Anđelković Novaković, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Leskovcu, predlaže za izbor sudije Prekršajnog suda u Leskovcu, Slađana Pavić, sudijski pomoćnik Prekršajnog suda u Nišu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Nišu, Bojana

Dujaković, sudijski pomoćnik u Prekršajnom apelacionom sudu, predlaže za izbor sudije u Prekršajnom sudu u Nišu, Ivana Lazović, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Nišu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Nišu, Tijana Mitrović, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Nišu, predlaže za izbor sudije u Prekršajnom sudu u Nišu, Petar Spasojević, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Novom Pazaru, predlaže za izbor sudije u Prekršajnom sudu u Novom Pazaru, Milica Minić, sudijski pomoćnik u Prvom osnovnom sudu u Beogradu, predlaže za izbor sudije u Prekršajnom sudu u Požarevcu, Dušica Gavrilović, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Požegi, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Požegi, Gordana Milojević, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Požegi, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Požegi, Snežana Radomirović, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Prijepolju, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Prijepolju, Gordana Bukvić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Prijepolju, predlaže za izbor sudije Prekršajnog suda u Prijepolju, Svetlana Nikolić, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Nišu, predlaže za izbor za sudiju Prekršajnog suda u Prokuplju, Maja Bakarić, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Rumi, Zoran Knežević, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Rumi, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Rumi, Marta Oros Vaš, opštinski pravobranilac Opštine Kanjiža, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Senti, Stanislava Matijević, sudijski pomoćnik u Prekršajnom apelacionom sudu, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Senti, Milijana Jovanović, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Smederevu, predlaže za izbor sudije Prekršajnog suda u Smederevu, Milena Mitrović, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže za izbor sudije Prekršajnog suda u Smederevu, Vanja Jež, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Somboru, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Somboru, Senka Šuković, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Subotici, predlaže za izbor sudije u Prekršajnom sudu u Subotici, Dušica Lečić, korisnik početne obuke Pravosudne akademije, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Užicu, Dražen Petković, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Čačku, predlaže za izbor sudije za Prekršajni sud u Čačku.

Sanja Đorđević, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, prelaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Nataša Milenković, sudijski pomoćnik u Prekršajnom apelacionom sudu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Miodraga Bogavac, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Tea Porobić Đorđević, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Danka Ilić Sofronijević, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za

Prekršajni sud u Beogradu, Violeta Prijović, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Sofija Čvorović, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Milica Milić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, za Prekršajni sud u Beogradu, Zoran Cvjetković, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Bratislav Terzić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Mirjana Trikić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom apelacionom sudu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Irina Panov, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor za Prekršajni sud u Beogradu, Gorica Stošić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije u Prekršajnom sudu u Beogradu, Aleksandra Maričić, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Kristina Šekarić, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Beogradu, Suzana Plavšić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije Prekršajnog suda u Beogradu.

Novica Jelić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Novom Sadu, predložen je za izbor za sudiju Prekršajnog suda u Novom Sadu, Zoran Marić, sudijski pomoćnik u Prekršajnom apelacionom sudu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Novom Sadu, Marko Menićanin, sudijski pomoćnik u Prekršajnom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Novom Sadu, Miroslav Tašin, sudijski pomoćnik u Prekršajnom apelacionom sudu, predlaže se za izbor sudije za Prekršajni sud u Novom Sadu.

Milica Janča, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Milijana Tašin, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Aleksandra Herak, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije Osnovnog suda u Novom Sadu, Tanja Drobnjak, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije Osnovnog suda u Novom Sadu, Miladin Vojvodić, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije Osnovnog suda u Novom Sadu, Maja Borovac, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Senka Bajilo, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Bojan Kotur, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Jelena Madić, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Aleksandar Nedeljkov, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Novom Sadu,

predlaže se za izbor sudije Osnovnog suda u Novom Sadu, Bojana Radočaj Ubović, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Miroslav Čonić, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije Osnovnog suda u Novom Sadu, Aleksandar Čakić, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Tatjana Mandić, sudijski pomoćnik Apelacionog suda u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Nataša Strehovski, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Jelena Bogdanović Malešević, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Novom Sadu, predlaže se za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu, Mirjana Šponja, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Novom Sadu, za izbor sudije za Osnovni sud u Novom Sadu.

Tamara Đurašković, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Jelena Dunjić, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Milica Skoko, korisnik početne obuke Pravosudne akademije, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Sonja Pavlović, korisnik početne obuke Pravosudne akademije, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Irina Anđelković, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Milena Vukčević Jovanović, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Marija Lalović, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Tanja Koljenšić, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Pane Marijanović, savetnik u Vrhovnom kasacionom sudu, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Ana Majstorović, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Olga Doklešić, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Siniša Trifunović, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Vladimir Živanović, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Bojana Stanković, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Jelena Šumkarac, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Sanja Crnjak Stanković, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Teodora Pavlović, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za

izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Petar Banovac, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Predrag Rosnić, sudijski pomoćnik u Privrednom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Ivana Radun, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Mirjana Madić, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Ivan Đurišić, sudijski pomoćnik u Prvom osnovnom sudu, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, kao i Dejan Milovanović, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, takođe i Ivan Đikanović, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, te Dragan Martinović, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, zatim, Bogdan Janković, sudijski pomoćnik Apelacionog suda u Beogradu, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda. Ivana Panucopulu, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Vladimir Miletić, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Ivana Martinović, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Zinaida Belić, savetnik u Vrhovnom kasacionom sudu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, Jovana Obućina, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije Prvog osnovnog suda u Beogradu, Marija Stojanović Pavlović, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, kao i Milica Konatar, sudijski pomoćnik u Prvom osnovnom sudu u Beogradu. Marina Barbir, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Prvi osnovni sud u Beogradu, kao i Dragana Stanojković, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu. Bojan Lalić, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Smederevu, predlaže se za izbor za sudiju Prvog osnovnog suda u Beogradu, Svetlana Mijović, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor za Prvi osnovni sud u Beogradu, Milija Jelić, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, takođe za Prvi osnovni sud u Beogradu, kao i Suzana Nedeljković, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu.

Nevena Ilić, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor za Drugi osnovni sud u Beogradu, Nina Pašalić Petrović, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Drugi osnovni sud u Beogradu, Miloš Stojanović, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, takođe se predlaže za Drugi osnovni sud u Beogradu, Tijana Paunović, sudijski pomoćnik u Privrednom apelacionom sudu, predlaže se za sudiju za Drugi osnovni sud u Beogradu, Jelena Simić, savetnik u Vrhovnom kasacionom sudu, predlaže se za izbor sudije u Drugi osnovni sud u

Beogradu, Marina Gavrilović, advokat, predlaže se za izbor sudije za Drugi osnovni sud u Beogradu.

Jelena Knežević, sudijski pomoćnik u Privrednom sudu u Beogradu, predlaže se za izbor sudije za Treći osnovni sud u Beogradu, Nataša Rađenović, sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, za izbor za Treći osnovni sud u Beogradu, Igor Veličković, sudijski pomoćnik u Trećem osnovnom sudu, takođe za Treći sud u Beogradu, Dina Drljača Savićević, savetnik u Vrhovnom kasacionom sudu predlaže se za izbor sudije u Trećem osnovnom sudu u Beogradu, Ivana Mijailović takođe za Treći osnovni sud u Beogradu, a ona je sudijski pomoćnik u Višem sudu u Beogradu, Ana Milošević, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, za Treći osnovni sud u Beogradu, Jelena Gajić, sudijski pomoćnik u Apelacionom sudu u Beogradu, za izbor sudije za Treći osnovni sud u Beogradu, Dina Rodić, sudijski pomoćnik u Prvom osnovnom sudu, predlaže se za izbor sudije u Trećem osnovnom sudu, Milica Ivanović, savetnik u Vrhovnom kasacionom sudu, za izbor sudije za Treći osnovni sud i Bogdan Karadžić, korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, predlaže se za izbor sudije za Treći osnovni sud u Beogradu.

Takođe, imamo predlog za Prekršajni sud u Preševu, predlog je Radomir Jukić, advokat, Advokatska komora Niš; kao i za još jednog predsednika, a to je predsednik Privrednog suda u Leskovcu, radi se o Veselinki Jeremić, sudiji Privrednog suda u Leskovcu.

Hvala na pažnji.

Malo sam više imena pročitao, smatram da ovi mladi ljudi zavređuju pažnju i vreme koje smo im poklonili.

PRESEDNIK: Zahvaljujem.

Od ovlašćenih predstavnika još Aleksandra Tomić.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Uvaženi ministri, kolege poslanici, Odbor za finansije, republički budžet i trošenje javnih sredstava je na 62. sednici, održanoj 18. decembra 2018. godine, u skladu sa članom 22. stav 1. i stav 2. Zakona o Narodnoj banci i u skladu sa članom 203. Poslovnika Narodne skupštine, obavio razgovor i razmotrio predlog Poslaničke grupe SNS da gospodin dr Ivan Nikolić bude kandidat za člana Saveta guvernera Narodne banke.

S obzirom na to da je deset dana pre toga, na prethodnoj sednici, upućen poziv svim poslaničkim grupama da daju predloge za članove Saveta guvernera Narodne banke Srbije i s obzirom na to da je samo jedna poslanička grupa dala taj predlog, a gospodin dr Ivan Nikolić je inače imao prethodni mandat od pet godina na istoj ovoj funkciji, smatrali smo za potrebno, nakon obavljenog razgovora sa kandidatom, da isti ovaj predlog uputimo Narodnoj skupštini Republike Srbije da danas bude sastavni deo ovog dnevnog reda.

Gospodin Ivan Nikolić je inače obavljao ovu funkciju člana Saveta. On je zaposlen u Ekonomskom institutu u Beogradu od 2004. godine. Rođen je 1975. godine. Inače je u zvanju naučnog saradnika i na poziciji direktora naučnoistraživačkog razvoja. Urednik je i koautor mesečnog biltena „Makroekonomska analiza i trendovi – MAT“, najuticajnijeg domaćeg stručnog časopisa kada govorimo o oblasti makroekonomskih istraživanja.

Inače je na Ekonomskom fakultetu u Beogradu diplomirao, magistrirao i doktorirao. Njegovo polje ekspertize je makroekonomsko kretanje Republike Srbije i sastavni je deo mnogih strategija i projekata koji su i sastavni deo dokumenata Vlade Republike Srbije, kao i Vlade Republike Srpske. Objavio je veći broj naučnih i stručnih radova, te je učestvovao u radu više naučnih skupova od nacionalnog i međunarodnog značaja. Član je Naučnog društva ekonomista Srbije.

Smatrali smo za potrebno da, uz ovakvu biografiju i one rezultate koje je Narodna banka Srbije već postigla, članove koji su deo tima koji daje dobre rezultate ne treba menjati i stoga smo ovakav predlog koncipirali.

Na istoj sednici Odbora imali smo prilike da usvojimo ostavku profesora Dedeića, predsednika Komisije za hartije od vrednosti, iz ličnih razloga. Profesor Dedeić se inače bavi naučnoistraživačkim radom i mnogo toga, kada govorimo uopšte o onome što je postignuto za rad Komisije u prethodnom periodu od kada je konstituisan novi sastav Komisije za hartije od vrednosti, daje dobre rezultate. Može se pokazati da je zaista ova komisija napravila jedan veliki iskorak kada je u pitanju tržište kapitala. Samim tim, treba reći da je ova komisija bila sastavni deo četiri važna poglavlja kada govorimo uopšte o tržištu hartija od vrednosti. Aktivno su učestvovali u pregovorima sa EU kada su u pitanju Poglavlje 4 – Kretanje kapitala, 6 – Pravo privrednih društava, 9 – Finansijske usluge i 17 – Ekonomija i monetarna politika.

S obzirom na to da su uloga profesora, odnosno zvanje koje nosi gospodin Dedeić i funkcija predsednika Komisije nespojivi po mišljenju Agencije za borbu protiv korupcije, a obavljanje ove funkcije ne dozvoljava bavljenje izdavaštvom i naučnoistraživačkim radom na fakultetu, profesor Dedejić je jednostavno smatrao da je dao svoj veliki doprinos da se pokrene rad ove komisije na jedan potpuno nov način, ali smatra da svoj rad zaista ne može da zaustavi time što bi obavljao ovu funkciju do kraja mandata. Tako da je zbog toga, iz ličnih razloga, tako je naveo, dao ostavku na ovo mesto. Smatramo da će od velikog značaja, bez obzira na to gde se nalazi, na kom mestu, kao profesor zaista uvek dati pomoć da u ovoj oblasti Komisija radi na kvalitetniji i bolji način.

Stoga, kada su u pitanju ove tačke dnevnog reda, a u nadležnosti su Odbora za budžet, finansije i kontrolu trošenja javnih sredstava, molim Skupštinu i narodne poslanike da usvoje ove predloge. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala lepo.

Poštovani poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika, obaveštavam vas da će danas Skupština raditi i posle 18 časova.

Sada prelazimo na listu ovlašćenih po redosledu prijavljivanja.

Zoltan Pek, pa Vojislav Šešelj.

ZOLTAN PEK: Hvala.

Poštovana predsednice, poštovani ministri sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, ja bih govorio o Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske o izmenama i dopunama Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske o graničnoj kontroli u drumskom, železničkom i vodnom saobraćaju.

Ovim predlogom zakona koji je pred nama potvrđuje se Sporazum koji je potpisan između dve vlade u Budimpešti, 9. februara 2018. godine. Ovaj predlog poboljšava onaj prethodni sporazum što je bio, koji je potpisan 2012. godine, tačno 24. januara, između dve vlade, Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske, o graničnoj kontroli u drumskom, železničkom i vodnom saobraćaju.

Najveća novina je u članu 6. predloga ovog zakona, koji se odnosi na član 12. stav 4. Sporazuma, koji se menja i glasi: „Ako postoje neophodni personalni, tehnički i infrastrukturni uslovi, ugovorne strane takođe mogu odobriti međunarodni promet putnika preko graničnog prelaza ili produženje radnog vremena, o čemu se uzajamno obaveštavaju diplomatskim putem.“ Za nas je najistaknutija reč ili deo rečenice – produživanje radnog vremena graničnih prelaza. Ovim ugovorom se stvara zakonski i pravni preduslov za produženje radnog vremena na graničnim prelazima koji rade od 7 do 19 časova.

Treba znati da je dužina granice između dve države oko 175 kilometara. Preko graničnih prelaza godišnje prelaze oko šest miliona putnika u jednom i u drugom pravcu. Treba znati da je do 2015. godine između dve države bilo samo pet graničnih prelaza, a u ovoj godini se radi već o osam graničnih prelaza koji rade na dužini granice između dve zemlje. Znači, u poslednje tri-četiri godine otvorena su tri nova granična prelaza.

Kao što je otvoren u ovoj godini jedan granični prelaz, mislim da nema ni sedam dana, to je granični prelaz kod Bajmoka, Bajmok –Bačalmaš, koji momentalno radi od 7 do 19 časova. Ovde su radovi bili oko godinu – godinu i po dana, dok je obnovljen ovaj novi granični prelaz; uloženo je oko 2,1 milion evra, 1,8 miliona evra je iz pristupnih fondova EU, a 300.000 evra je iz budžeta Republike Srbije. Kao što sam rekao, momentalno ovaj granični prelaz radi od 7 do 19 časova i otvoren je za putničke automobile i za autobuse koji mogu koristiti ovaj granični prelaz. Treba znati da je ovaj granični prelaz od Horgoša udaljen 50 kilometara, a od Kelebije oko 30 kilometara. Otvoren je zbog toga da bi se rasteretila ova dva granična prelaza. Kao što smo čuli iz izjave ministra, u ovoj godini, ako se sastaju dve vlade, na ovom zajedničkom sastanku će se

razgovarati o tome da se radno vreme ovog graničnog prelaza produži na 00–24 časa i da se proširi za prelaz teretnih vozila. S tim, ako se ovo dogodi, nadamo se da će se sporazumom između dve vlade ovo potpisati, imaćemo četiri granična prelaza koja će raditi 00–24 časa, a to su Horgoš–Reske, Kelebija–Tomba, Bački Breg – Hercegsanto i biće ovaj Bajmok–Bačalmaš.

U ovom sporazumu je istaknuta još jedna važna vest – da će se u ovoj godini početi sa izgradnjom još jednog graničnog prelaza, a to je granični prelaz na severu Banata. Radi se o prelazu Rabe–Kibekhaza, koji će isto raditi od 7 ujutru do 19 časova. Ovde treba istaći da će Kikinda sa ovim graničnim prelazom imati najkraću relaciju da se poveže sa mrežom evropskih autoputeva.

Ako je tačno, sa ovih devet izgrađenih graničnih prelaza razlika u kilometrima između dva granična prelaza pašće ispod 20 kilometara, što je jako povoljno za stanovništvo i privredu cele naše zemlje, a naročito severnog dela naše zemlje. Hvala na pažnji.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Vojislav Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, mi srpski radikali obično ne obraćamo neku posebnu pažnju na kritike koje stižu sa Zapada protiv naše države, našeg naroda ili aktuelnih režima. Međutim, nekad treba malo i povesti računa o tome, a imam u vidu najnovije istraživanje „Ekonomista“, koji je Srbiju svrstao u zemlje nepotpune demokratije. Tu su četiri kategorije navedene, koje se odnose na postojeće države: najgore je, naravno, autoritarno društvo; pod dva, hibridni režim pod kojim podrazumevaju neliberalnu demokratiju, ne znam šta je to, kako demokratija može biti neliberalna; nepotpuna demokratija i potpuna demokratija. Nas su svrstali u režime nepotpune demokratije. I koje argumente mogu navesti? Ima nekih 60 indikatora kojima se oni rukovode.

Da mi vidimo kako Narodna skupština doprinosi svojim radom stvaranju negativne slike o demokratskom režimu u Srbiji. Mi imamo izrazito demokratski Ustav, tu nema nikakve sumnje, ali nemamo demokratski duh. Jedan od razloga kojim se naš rad kao Narodne skupštine ne može oceniti demokratskim jeste upravo taj što je dovoljna skupštinska većina da odluči da se jedinstveno vodi rasprava o 40 tačaka dnevnog reda, a da te tačke dnevnog reda nemaju apsolutno nikakve međusobne veze.

Ima tu još dosta razloga, što bi Maja Gojković rekla, to su nedostaci Poslovnika, ali ova skupština već tri godine radi, zaseda, a nije pristupila izradi sopstvenog poslovnika. To što je to nečiji poslovnik odranije a mi ga se pridržavamo, za nas nije nikakvo opravdanje. Ali ne vredi o tome, očigledno, govoriti. Ja govorim na svakoj sednici, skupštinska većina to uglavnom i ne sluša.

Odabrao sam nekoliko zakona koji su danas na dnevnom redu da ih rasturim, da u pravnom smislu ne ostane kamen na kamenu od njih, a znam, vi ćete ih usvojiti, jer je tako neko drugi odlučio. A vi nastupate kao vojnici, da li partije, da li nečeg drugog, i ne vodite računa koliko vas kao slobodne ličnosti u vašem elementarnom ljudskom dostojanstvu to ugrožava.

Ovde preda mnom je Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Srbije i Sjedinjenih Američkih Država. Ovo je nešto što može imati katastrofalne posledice, što nikako ne bi smelo da se ratifikuje u Narodnoj skupštini, jer posle će kuknjava biti uzaludna. Ovaj dokument predviđa da se mogu isporučiti sva lica državljanima Srbije koja su krivično delo izvršila od 1901. godine do danas. Znači, ima retroaktivno važenje. U krivičnom pravu se izbegava bilo kakvo retroaktivno važenje, međutim, ovde se gazi jedan od osnovnih principa ustavnog poretka.

Ovde se ne vodi računa da se krivičnopravni sistemi Srbije i Sjedinjenih Američkih Država mnogo razlikuju. Na primer, tamo postoji smrtna kazna, kod nas ne postoji. Pa se ovde kaže – daće se garancija da neće biti izrečena smrtna kazna. Kad neko dođe do američkog suda, više nikakva garancija ne važi. Ne može izvršna vlast SAD-a ograničiti nijedan svoj sud u tom pogledu. Tamo je sud iznad izvršne vlasti u konkretnom sudskom postupku. Onda izvršna vlast još može da dobije po nosu što je sklapala ugovor koji se ne može sprovesti.

Dalje, ovde će se ugovor primenjivati samo na srpske državljane. Naravno, prvo će uslediti zahtev za izručenje osumnjičenih za ubistvo braće Bitići. Ne onih koje su srpske vlasti eventualno osumnjičile, tu je vođena neka istraga, vršena su neka saslušanja itd., nego će biti izručeni oni koje Amerikanci osumnjiče.

Ovde se u jednom članu kaže, u članu 21, da će se ovaj ugovor primenjivati za krivična dela izvršena pre, kao i posle njegovog stupanja na snagu, ali se ostavlja diskreciono pravo izvršnoj vlasti Srbije da ne primeni član 3. na krivična dela izvršena pre 1. januara 2005. godine, ostavlja se diskreciono pravo. A ko će se onda u Srbiji usuditi, ako se ratifikuje ovaj sporazum, a Amerikanci kažu dajte nam tog, tog i tog policijskog generala jer su osumnjičeni za ubistvo braće Bitići, ko će se usuditi da kaže – e, mi imamo diskreciono pravo da vas odbijemo? Osim sebe, ja ne vidim nijednog čoveka u toj državi koji je to u stanju. Zato ne smemo ovo da prihvatimo.

U Srbiji je apsolutna zastarelost za najteže krivično delo, zastarelost krivičnog gonjenja, 25 godina. To se ne odnosi na ratne zločine i zločine protiv čovečnosti. Kod Amerikanaca nema tog ograničenja, oni i posle sto godina vode krivične postupke za ubistvo, za silovanje, za razne druge stvari. Šta ćemo? Braća Bitići nisu ubijena u ratu, nisu ubijena u ratnoj zoni, čak nisu imali ni kompletne uniforme na sebi kada su uhvaćeni. Protiv njih je vođen postupak za ilegalni prelazak granice i ništa drugo. Onda je neka luda glava odlučila da budu

likvidirani. Nikakve mi koristi kao narod i država nemamo od te likvidacije, ali danas smo u poziciji da mi ne smemo da isporučujemo one koje traži Amerika za to krivično delo.

Ima jedno krivično delo za koje nema ovakvog ograničenja. To je paljenje Američke ambasade u Beogradu, kamenovanje, pa onda možda slučajno paljenje. Ako nama padne na pamet da tražimo da budu izručeni oni koji su naredili da se bombarduje zgrada Kineske ambasade u Beogradu, naravno, američka vlada će se grohotom смејати. Ako oni zatraže da budu isporučeni oni koji su naredili kamenovanje ambasade, koga će zatražiti? Nemojte se praviti da ne znate. Borisa Tadića, Vojislava Koštunicu i Tomislava Nikolića. Njih trojica su dogovorili da se povuče policija i da se kamenjem zaspе ambasada. To mi je Tomislav Nikolić rekao. Ja sam dao saglasnost iz Haga, telefonom. Mogu i mene isporučiti. Ne dao im bog, je l' tako, Dragane Kariću? I, vidite sada, uplašio se Tadić i brže-bolje istog dana pobegao u Rumuniju. Shvatio je da to može imati dublje implikacije. Koštunica povukao policiju, ambasada kamenovana, čovek koji je došao u organizaciji Srpske radikalne stranke iz Novog Sada poginuo na prvom spratu ambasade. Popeo se da osvoji ambasadu i poginuo. Ne znamo kako. Ambasada je gorela. Ne možete vi suditi momke koji su gađali kamenjem ako ne sudite one koji su omogućili da se to radi, čak, da ispustim za trenutak, ovo naredili. Šta ćete sada? Hoćete li da ih isporučujete u Ameriku?

Nije meni krivo zbog bilo koga od njih što će biti isporučeni, ali mi je zbog časti države. Da kažemo Amerikancima – mi ćemo krivično kazniti one koji su kamenovali Američku ambasadu u Beogradu kada vi krivično kaznite one koji su bombardovali Kinesku ambasadu. To je valjda način na koji jedna normalna država treba da reaguje, a ne – mi se sada potčinjavamo ovde američkim pravosudnim vlastima.

Pazite, nema kod Amerikanaca takve striktne podele izvršne, zakonodavne i sudske vlasti na kakvu smo mi Evropejci naučili. Kod njih ovo sve radi izvršna vlast, sve dok se ne dođe do suda. FBI je u sastavu Ministarstva pravde, to znate? Javno tužilaštvo je u Ministarstvu pravde. Nema savet tužilaca, pa društvo tužilaca, pa udruženje, pa onda tužilac može da ide u strane ambasade, kao što je kod nas slučaj, i još im malo nezavisnosti. Kod Amerikanaca toga nema. Kod nas, malo-malo pa tužioci u Američku ambasadu, u Britansku ambasadu po svoje mišljenje.

Pa i sudije. Šta je radila Nata Mesarović? Nezakonito je sudila osumnjičene za ubistvo Đinđića. Istekao joj je status na osnovu koga je mogla da sudi i nastavila je da sudi. Na stranu to što je nedozvoljenim metodama iznuđeno priznanje od Zvezdana Jovanovića. Pod batinama i pod pretnjom da će mu porodica biti pobijena, on je potpisao priznanje koje je izdiktirao policijski general Rodoljub Milović. Kada je sve bilo završeno, dovedena je

advokatica Vesna Radomirović da lažno potpiše da je prisustvovala celom saslušanju. Protiv nje je vođen postupak u Advokatskoj komori i dopušteno je da postupak zastari. Ali suđenje je bilo protivpravno, kao i mnoga druga suđenja vezana za to, jer je utvrđivana naknadno druga, neodgovarajuća krvna grupa za neke osuđene. Više puta sam o tome govorio u javnosti u pogledu slučaja Milorada Ulemeka Legije.

Onda su odlukom vlasti streljani Dušan Spasojević i Mile Luković Kum, da ne bi bili nezgodni kada počnu pred sudom da pričaju s kim su se sve družili, ko je iz vrha vlasti bio njihov saradnik i u kojim krivičnim delima, kako je i Đinđić delio pare od otmica istaknutih srpskih bogataša. Zbog toga su oni ubijeni. Rodoljub Milović je lično jednog od njih ubio, drugi policijski oficir drugog, po naređenju Dušana Mihajlovića, Čedomira Jovanovića i drugih. Svi to znaju u državi i niko ništa ne preduzima. Tužilaštvo ćuti, sudovi pasivni, izvršna vlast se pravi da ništa ne zna, a svi znaju, niko me nikada nije demantovao u pogledu toga. Kao što niko nije bio u stanju da me demantuje u pogledu kriminala Rasima Ljajića. Evo, objavio sam zbirku dokumenata „Novopazarski kralj heroina Rasim Ljajić“, da ministar policije ne može više da kaže da ne zna ništa.

PREDSIEDNIK: Poslaniče, vratite se na temu.

VOJISLAV ŠEŠELj: Da se vratim? Što, je l' ovo nezgodna tema?

PREDSIEDNIK: Ne, to nije nezgodna tema, ne zalazim u to, nego nije na dnevnom redu.

VOJISLAV ŠEŠELj: Na malo zgodnije da idem? Hajde.

PREDSIEDNIK: Molim vas.

VOJISLAV ŠEŠELj: Ma, nije ovo vama baš malo zgodnije, ovo vam je gore nego Rasim Ljajić.

Vidite, ovde ima još čitav niz stvari koje su nepodnošljive u pogledu isporuke Srba kako je to predviđeno po ovom ugovoru, o prihvatljivosti dokumenata, o načinu optuživanja. Čak se Srbi mogu isporučiti za ono što je po američkom zakonu krivično delo, a po našem zakonu nije krivično delo! Znaete kakvih sve krivičnih dela ima u Americi? Da vam pamet stane. Svaka država u Americi, njih je 50, ima svoj pravosudni sistem i svoje zakone, koji se u kontinuitetu donose dvesta godina i skoro nijedan se nikada ne ukida. I može vas sada tamo neko goniti po zakonu donesenom 1823. godine. I Srbija vas isporuči. Može za bilo koji verbalni delikt, može za pretpostavljeno silovanje. Svašta tu može da se nađe.

Zato je bolje da ovo ne usvajate. Ja znam da je moj apel uzaludan, da ćete vi to po uobičajenom mehanizmu uraditi, ali rekoh i spasih bar dušu svoju.

Dalje, imamo ovde još nekih zakona koji su nepodnošljivi. Na primer, Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Transportne zajednice o sedištu Stalnog sekretarijata Transportne zajednice. Šta

tu imamo? Pripadnici osoblja te Transportne zajednice imaju u materijalnom pogledu diplomatski status. Sve što imaju diplomate, imaju i oni. Još uvek izvršna vlast takav status nije dodelila pripadnicima osoblja humanitarnog Rusko-srpskog centra u Nišu. To nećete da uradite jer ste pod pritiskom sa Zapada. Zapad ne da. Amerikanci prete.

A ovde sve može. Ovde može i predstavnik Kosova da ima diplomatski status, evo ga, stavljeno Kosovo sa zvezdicom, samo tamo gde se pominje Kosovo; a gde je reč o osoblju, svi imaju jednak tretman. Tako će Albanac iz Prištine koji dođe ovde da radi u ovom sekretarijatu imati potpun diplomatski imunitet. To ste hteli.

A ministarka koja je ovo predložila, Zorana Mihajlović, još nije smenjena zbog onog velikog skandala kada je s Amerikancima potpisala preliminarni sporazum da se autoput od Čačka do Pojata poveri američkim firmama, trista miliona evra skuplje nego što je bila kineska ponuda. U međuvremenu je Zorana Mihajlović putovala u London u posetu, zamislite, ministru za evropske integracije, koji još postoji iako Britanija napušta Evropsku uniju. On je tu da „ugasi svetlo“. A sastala se, to je bio glavni razlog putovanja, sa predstavnicima firme „Behtel“. Jeste li dobili pismeni izveštaj, kao članovi Vlade, šta je radila Zorana Mihajlović u Londonu?

(Predsednik: Vreme.)

Ne verujem. Niste dobili taj izveštaj.

Odmah završavam, imam samo jedan osvrt na ovaj predlog sudija koji nam je danas ovde proleteo munjevitom brzinom. Ni kod jednog kandidata za sudiju nije navedeno kakav je imao prosek ocena na pravnom fakultetu, jer sam vas prošli put nagradio zbog toga koliko je bilo onih sa šest ili 6,5, sada nijednom to niste izneli. (Isključen mikrofonom.)

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

(Vojislav Šešelj: Džaba, ne može neko biti sudija ako je imao prosek ispod osam na fakultetu. Dužina studiranja je poseban problem.)

Reč ima Marija Jevđić.

Izvolite.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Izvolite, kolegice Jevđić, zatražite ponovo reč.

Dok kolegica Jevđić ne dobije novu karticu, da li još neko od ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa ili šefova želi reč u ovoj raspravi?

Nastavićemo za minut.

(Posle pauze.)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Izvolite, kolegice Jevđić.

MARIJA JEVĐIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministri, kolegice i kolege narodni poslanici, Jedinostvena Srbija, odnosno Poslanička

grupa Jedinostvene Srbije će podržati sve predloge zakona koji su na dnevnom redu današnje sednice.

Iz Ministarstva prosvete imamo četiri predloga zakona i oni, gospodine Šarčeviću, predstavljaju osnov za dalje unapređenje kvaliteta u obrazovanju naše dece. Iz vašeg dosadašnjeg rada, gospodine ministre, stekla sam utisak da se veliki akcenat stavlja na poboljšanje efikasnosti sistema obrazovanja i to je još jedan od razloga zbog kojih će Jedinostvena Srbija podržati predložene zakone.

Predlog zakona o predškolskom vaspitanju ima četiri člana i oni doprinose poboljšanju primene podzakonskih rešenja, a u cilju što kvalitetnijeg predškolskog vaspitanja. Želim da pohvalim vaše ministarstvo, koje je prepoznalo da je rana pismenost važna za dalje školovanje dece, mislim kada govorimo o programu koji se odnosi na predškolce, i da je neophodno konstantno unapređenje kvaliteta predškolskih ustanova. Upravo, deca najviše uče u prvim godinama života i učeće u programima predškolskog vaspitanja podstiče ne samo na rano učenje nego i na to da deca postanu pozitivne osobe, da imaju samopouzdanja, da su sposobnija, a to je čvrst osnov za dalji uspeh u životu.

Podatak da samo 9% dece iz najsiromašnijih porodica i 6% dece koja žive u romskim naseljima pohađa vrtić, za razliku od 82% dece iz bogatih domaćinstava, govori da kao društvo moramo raditi na tome da vrtići budu dostupni svojoj deci bez obzira na materijalno stanje porodica iz kojih dolaze. To je za nas iz JS jedan od najvažnijih ciljeva kada govorimo o predškolskom obrazovanju.

Predlogom zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju preciziraju se pojedina zakonska rešenja Zakona koji je stupio na snagu novembra 2017. godine. Obrazovanje, odnosno škola kao institucija treba da bude otvorena za sve učenike, ali se često susrećemo sa problemom inkluzije u redovnom školovanju, odnosno sa problemom da nastavnici u školama nisu dovoljno edukovani da bi se suočili sa detetom koje ima smetnje u razvoju. Mislim da tu nije u pitanju ni želja ni ljubav tog nastavnika, nego pre svega veština, odnosno način kako prići tom detetu.

Vi kroz Predlog zakona o osnovama sistema obrazovanja pokušavate da rešite i probleme koji se javljaju u nastavi u školama za učenike sa smetnjama u razvoju, i to kroz program doedukacije na Fakultetu za specijalnu edukaciju. Naime, nastavnici bi dobili neophodne veštine i poboljšali bi metodiku rada u nastavi, što je dobro, ali mislim da je period od četiri godine za sprovođenje doedukacije specijalnim pedagogima i logopedima predugo, jer celokupne studije traju četiri godine, a njima nedostaje samo metodologija rada. Mislim da je to trošenje i vremena i novca.

Ako hoćemo ozbiljno da govorimo o osnovnom obrazovanju, ne mogu a da se ne osvrnem, po meni, na najveći problem školstva u 21. veku, a to je vršnjačko nasilje. Čak 44% učenika u školama trpi neku vrstu nasilja. Ono što mene kao roditelja zabrinjava jeste to da se obično dete koje je trpelo nasilje izmešta u drugu školu. Mislim da to nije dobra poruka, jer tako učimo decu da beže od problema, umesto da pokušavamo da ih rešimo. Opet ponavljam i naglašavam da je najbitnija upravo saradnja između škole i roditelja, uz podršku svih institucija koje su relevantne za ovakvu vrstu problema.

Pre neka dva meseca bili smo upoznati sa slučajem vršnjačkog nasilja u Domu učenika srednjih škola u Kraljevu. Čini mi se da su mediji najveću krivicu svalili na vaspitače, ali treba znati da u konkretnom domu o kojem govorim noćni vaspitač na posao dolazi u 20 časova, sa njim su kolege i obezbeđenje do 23 časa; nakon toga noćni vaspitač je sam do sedam ujutru. Njegova je obaveza da ima potpunu kontrolu u noćnoj smeni, a to uprošćeno znači – šetnja pored soba, da opominje u slučaju da ima galame i, na bilo kakvu sumnju da se nešto dešava, potpunu intervenciju tog vaspitača, koji je sam nasuprot 320 dece smeštene u domu. Mislim da zajedničkom saradnjom, gospodine ministre, treba da uobličimo trajno rešenje ovog problema, kojim će se regulisati i celodnevno prisustvo obezbeđenja, i to bi bila obaveza, a ne procena nadređenih u domu.

Inače, Dom učenika u Kraljevu i dalje je pod pedagoškim nadzorom. Odmah je situacija koja je prerasla u vršnjačko nasilje prijavljena policiji, tim za odbranu od nasilja je reagovao, izveštaj je poslat Ministarstvu i od prvog dana Ministarstvo je uključeno u rešavanje ovog problema, uz punu podršku samog kolektiva Doma.

Stalno govorimo o odnosu učenika prema učenicu, a retko pominjemo odnos učenika prema nastavniku. Nažalost, mislim da se autoritet nastavnika negde izgubio i da često nastavnici trpe jedan vid nasilja od strane učenika. U takvim situacijama nastavnik đaka ne može da udalji sa nastave, ruke su mu vezane. U nekim školama postoji interna saradnja između nastavnika i roditelja, kada nastavnik pozove roditelja da dođe po svoje dete. Mislim da je to samo prividno rešenje problema i da taj problem treba sistemski rešiti. Na primer, u Finskoj nastavnik može da zbog povrede učeničkog ponašanja učenika suspenduje sa nastave na određeno vreme. S tim u vezi, mislim da i mi treba kroz zakonsku regulativu da omogućimo nastavnicima da u slučaju da ne mogu nesmetano da održavaju nastavu, osim što učenika koji ometa nastavu pošalju kod pedagoga, mogu mu izreći i određenu vrstu sankcija.

Ministre Šarčeviću, u svom uvodnom izlaganju rekli ste da se Ministarstvo trudi da prati dinamiku života i svakodnevnu modernizaciju. Zato ne sumnjam da ćete i u narednom periodu imati kvalitetne i konstruktivne predloge zakona kojima će se nastaviti reforma školstva u Srbiji prateći evropske standarde.

Predlogom izmena Zakona o oružju izlazimo u susret građanima kako bismo im dali dodatno vreme da pribave dokumentaciju za legalno posedovanje oružja. Ovim predlogom zakona Ministarstvo unutrašnjih poslova je pokazalo koliko je bitno uvesti naoružanje u legalne tokove. Moram da pohvalim i najave izmena Zakona o krivičnom postupku koje dolaze iz Ministarstva pravde i kojima će se pooštriti kaznena politika, što će svakako povećati bezbednost naših građana i smanjiti ilegalno posedovanje oružja. Inače, Srbija se nalazi na visokoj poziciji po broju ilegalnog oružja. Moram da napomenem da to nije problem samo poslednjih godina, već je to višedecenijski problem, a posledica je ratnih događanja na prostoru bivše Jugoslavije.

Takođe, na dnevnom redu ove sednice imamo i veliki broj međunarodnih sporazuma, što nam govori da Srbija vodi vrlo aktivnu spoljnu politiku. Želim da pohvalim Ministarstvo spoljnih poslova i ministra Dačića, koji sa celom Vladom i predsednikom Vučićem vrlo aktivno radi na unapređenju položaja Srbije u svetu, o čemu govori sve veći broj zemalja koje povlače priznanje tzv. države Kosovo.

Još jednom želim da naglasim da će Poslanička grupa u danu za glasanje podržati sve predložene zakone koji su na dnevnom redu ove sednice. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li još neko od predsednika poslaničkih grupa ili ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi reč?

Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem.

Drugarice i drugovi, dame i gospodo, iz današnjeg dnevnog reda ove sednice ja ću se posebno osvrnuti na ono što mislim da pokazuje jednu dužnu pažnju države prema učenicima i studentima, a to su izmene i dopune Zakona o učeničkom i studentskom standardu.

Naime, činjenica jeste da je nastala potreba za zakonskim usaglašavanjem ovog zakona zbog promena svih zakona iz oblasti školstva koji su dosad menjani, znači od osnovnih, sistemskih do pojedinačnih zakona, ali je važno da se usaglašavanje ne svodi samo na zakonsko usaglašavanje, već se učeničkom i studentskom standardu u praksi vrši usaglašavanje i sa porastom standarda u Republici Srbiji. Činjenica je da se u poslednje vreme, prema podacima koje ja imam, a oni su verovatno ministru daleko poznatiji nego meni, mnogo više sredstava ulaže kako u same objekte tako i u uslove u tim objektima u kojima žive učenici i studenti.

Naravno da je i zakonska regulativa, koja će stvoriti uslove i za određene pravilnike, poslovnike itd., nešto što dodatno treba da stimuliše i obezbedi da pravo na najjeftinije, da ne kažem besplatno, korišćenje svih ovih beneficija koje imaju učenici i studenti koji ispune određene uslove dobiju za onoliko vremena koliko im pripada. I, u najvećoj mogućoj meri, oni kojima to najviše treba, pripadnici najslabije i najmanje zaštićene socijalne kategorije, koji su

uspeli da svojim radom i zalaganjem sebi stvore poziciju da na konkursima, u raspodelama dobiju studentsku ili učeničku sobu ili smeštaj u nekom od ovih kapaciteta. Jako je važno što je ova vlada postepeno ali sigurno prekinula diskontinuitet onih, kako da kažem, većitih studenata koji su u Studentskom gradu bili ilegalci, poluilegalci, u stvari, onih koji su onemogućavali vredne i dobre učenike da mogu da žive i rade na jedan zadovoljavajući način u sredini koja nije njihovo prirodno okruženje, koja nije njihova porodica, da imaju uslove da se iskažu u potpunosti.

Čuli smo da pod ovaj zakon potpadaju 63 ustanove različitog karaktera. Iskreno se nadam da će Ministarstvo učiniti određene napore da pomogne Obrenovcu da u Obrenovcu nastane i 64. ustanova. Naime, Poljoprivredno-hemijska škola, kao jedna od najboljih škola iz te oblasti u Republici Srbiji, ocenjena tzv. eksternom ocenom četvorkom, koja je sve standarde koji su postavljeni pred tu vrstu škole ispunila sa više od 75%, zaista zaslužuje dužnu pažnju, koju je i lokalna samouprava pokazala. Očekujemo to i od Grada Beograda, naravno uz svesrdnu podršku Ministarstva, jer to zaslužuje. Tako da je krajem 2018. godine, u cilju nastavka izgradnje i kompletnog zaokruženja te škole, u kojoj danas uči više od sto učenika koji nisu iz obrenovačke sredine... Treba da se stvore još bolji i povoljniji uslovi da dobijemo što kvalitetniji kadar vezan za poljoprivredu.

Podsetiću vas da sličan dom i škola postoje s one strane Save i Dunava, koji pripadaju tzv. PKB-u, ili toj oblasti, ali nemojmo da zaboravimo tradiciju AD „Dragan Marković“, koje je zahvaljujući onima koji su vladali do 2012. godine došlo do stečaja. Ali ono što je ostalo iza „Dragana Markovića“ kao firme koja je hranila takođe Beograd, Obrenovac i Srbiju – ostala je jedna vrsta tradicije, koja je očigledno našla dobro tlo u izuzetno dobrom i kvalitetnom kolektivu koji postoji i radi u Obrenovcu.

Trenutno, mislim da bi Ministarstvo zaista moglo da pomogne u tom delu kada je u pitanju ubrzanje procedure oko proglašenja javnog interesa za zemljište koje je neophodno za eksproprijaciju, naravno, i u okviru onoga što bi bio jedan deo učešća u finansiranju. A lokalna samouprava, onakva kakva jeste u Obrenovcu, koja prepoznaje potrebe i svog grada ali i svih drugih gradova iz okruženja i potrebu da se ovoj školi obezbede što bolji uslovi za rad, zaista će učiniti sve što je moguće.

Ja se nadam da će to biti jedan od projekata kao pokazno zanimanje kako ozbiljna lokalna samouprava, zajedno s ozbiljnom vlašću u Gradu Beogradu i jednim odgovarajućim pristupom Ministarstva obrazovanja, može da reši problem, koji je inače stajao od 2008. godine bez razloga. Činjenica je da su one poplave Obrenovac izbacile iz koloseka, da se dosta vremena izgubilo na rekonstrukciju postojećeg objekta Poljoprivredno-hemijske škole, ali da zaboravimo taj period kao nešto ružno i da upravo to bude motiv i razlog da

ovde nešto više ubrzamo što se tiče procedura, naravno sve u skladu sa zakonom, ali i sa voljom da se to što pre reši.

Što se tiče drugih zakona iz ove oblasti, samo moram dodati još jednu stvar – u praksi se vide pomaci kada je u pitanju sadržina pojedinih udžbenika, ono o čemu sam govorio na ranijim zasedanjima. Moram da kažem da to jesu pomaci ali, iskren da budem, očekujem da se to još više stavi u prvi plan, pogotovo sad, sa stvaranjem digitalnih udžbenika. Znači, i dalje mislim da je potpuno nedopustivo da se određene stvari, pogotovo kada je u pitanju istorija srpskog naroda, istorija Republike Srbije, na različite načine, u različitim udžbenicima koje koriste naši osnovci ili srednjoškolci tretiraju ne baš u jednakoj meri, najblaže rečeno. Očekujem da Ministarstvo u tom delu posveti više pažnje, da se zaista poradi na stvaranju mehanizama da prosvetne ustanove ili škole, koje imaju slobodu prilikom odabira udžbenika koje će koristiti, budu više kontrolisane u smislu kvaliteta udžbenika koji se koriste, naravno ne u nekom drugom smislu koji bi nas odveo u potpuno suprotnom pravcu.

Osim ovih zakona kada je obrazovanje u pitanju, Poslanička grupa Pokreta socijalista, Narodne seljačke stranke i Ujedinjene seljačke stranke, pored svih ovih zakona koji se danas nalaze na dnevnom redu, svesrdno će podržati i izbor novih sudija koje se prvi put biraju na ovu funkciju. Nova, sveža, mlada krv, ako mogu tako da kažem, puna energije. Verovatno Visokom savetu sudstva uopšte nije bilo lako da izvrši odabir između najboljih, jer je bilo previše onih koji su izuzetno dobri, ali ja imam poverenja u predloge koji su stigli iz Visokog saveta sudstva da je to ono najkvalitetnije, što oni smatraju, iz oblasti struke, da sutra treba da se priključi, deli pravdu u Srbiji i da pravosuđe u Srbiji bude što efikasnije ali i što nezavisnije u svom radu, jer i znanje, pored svih drugih pretpostavki, podrazumeva određenu nezavisnost.

Zahvaljujem se na pažnji. Toliko za ovaj prvi, uvodni krug. U raspravi o detaljima imaćemo još nekih predloga i sugestija. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega.

Reč ima kolega gospodin Žarko Obradović.

Izvolite.

ŽARKO OBRADOVIĆ: Hvala.

Poštovani ministri, poštovani potpredsedniče Narodne skupštine Republike Srbije, poštovane kolegice i kolege, dozvolite mi da u ime Poslaničke grupe SPS kažem nekoliko reči o zakonima koji su predmet razmatranja Narodne skupštine Republike Srbije danas. Najviše vremena ću, naravno, posvetiti pitanjima, zakonima iz oblasti obrazovanja, ali će biti prostora da se kaže i o nekim drugim zakonima koji su takođe veoma važni i od značaja su za razvoj Republike Srbije.

Naime, značaj obrazovanja za razvoj svake države, pa i Republike Srbije, nemerljiv je. Ulaganje u obrazovanje je ulaganje u budućnost. Ulaganje u

obrazovanje je ulaganje u sve ono što Srbiji treba i danas i sutra. Nije to samo odgovor za potrebe razvoja ekonomije, jer potrebno je da imamo kvalifikovanu, stručnu radnu snagu na različitim nivoima, sa različitim stepenima obrazovanja, različitim kompetencijama, koja može da odgovori na potrebe tržišta rada, nego je ulaganje u obrazovanje i ulaganje u očuvanje nacionalnog identiteta, u sve ono što Srbija treba da bude. Da bismo mogli da se razvijamo – mala smo država u svetskim razmerama, sa malim brojem stanovnika, ali smo država koja je poznata po kvalitetnom obrazovanju – mislim da treba da nastavimo taj trend da deca koja rastu, koja uče, pohađaju škole, a sutra i studenti, treba da steknu što kvalitetnije obrazovanje, nauče da razmišljaju, da one informacije i činjenice koje dobiju znaju da koriste, da ne bi sutra čitali po internetu skraćena izdanja dela svetski poznatih pisaca, nego da se shvati da i naše podneblje ima izuzetno kreativne autore i da u odnosu na broj stanovnika i prostor koji pokriva Srbija ima veoma kvalitetno obrazovanje, ali su i u drugim oblastima veoma dobri rezultati.

Naime, želim da pohvalim Ministarstvo zbog toga što brzo reaguje na promene koje se dešavaju u obrazovnom sistemu, na promene koje prate trend globalizacije sveta, na ono što su zahtevi obrazovanja u svetu, zahtevi ovde u Srbiji, ali brzo reaguje i ako neko rešenje u praksi ne pokaže rezultat za koji se u početku smatra da može biti. Zato danas raspravljamo o ova četiri zakona: jedan je sistemski, Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, i zakonima o predškolskom i osnovnom obrazovanju i o učeničkom i studentskom standardu. Mislim da je dobro što Ministarstvo ovako brzo reaguje, jer sistem je ogroman: 125.000 studenata na visokom obrazovanju, 900.000 đaka, odnosno 126.000 zaposlenih, 250.000 studenata. To je ogroman sistem, koji jednostavno zaslužuje da se brzo reaguje, jer stvari se ne mogu menjati, odnosno sistem je takav da je potrebno stalno vršiti inovacije i voditi računa o sistemu. Naravno, pojedinačni slučajevi se često koriste da se da ocena o sistemu, ali to nije sistem u celini, to je samo jedan mali deo, procentualno 0,00 nešto posto. Naravno, i tome treba posvetiti pažnju, ali napraviti sistem je velika stvar.

Drago mi je što gospodin Šarčević uporno insistira da pitanje obrazovanja ima odgovarajući tretman u društvu, ali ministar nije jedini koji to treba da promovise. Mislim da ova vlada od početka svog osnivanja i ova vladajuća koalicija, na različitim nivoima, od predsednika države, predsednika Vlade i ministara ponaosob, uporno promovisu obrazovanje da bi se shvatio značaj obrazovanja za budućnost Srbije.

U Zakonu o predškolskom obrazovanju uveli ste mogućnost da se evidencije o deci, roditeljima, starateljima, zaposlenima vode i elektronski u okviru jedinstvenog obrazovnog sistema, što je sasvim logično u odnosu na

tendencije koje postoje na svim nivoima. Takođe, primetio sam da i javne isprave mogu biti na propisanom obrascu ili elektronske.

Ono što je važno i što ste vi pomenuli jeste to ponovno vraćanje drugog izbornog jezika, odnosno stranog jezika, vraćanje ocenjivanja tog jezika brojčano. Mislim da je jezička kompetentnost strašno važna i deo identiteta i ličnosti svakog đaka, našeg obrazovnog sistema i podstiče kvalitet obrazovanja. Moram reći da je sjajna stvar za našu decu da imaju dva strana jezika u osnovnoj školi: jedan od prvog, drugi od petog razreda, da je jako dobro što se i taj aspekt obrazovne misije ispunjava unutar našeg sistema. Pre par godina bio sam nemalo iznenađen kada sam čuo da pojedine zemlje članice EU nemaju dva strana jezika na nivou osnovnog obrazovanja, ali to govori o opredeljenju svake od država. U svakom slučaju, mislim da su ministar i Ministarstvo dobro postupili kada su odličili da ponovo ovaj jezik bude brojčano ocenjen. Pomenuli ste razloge, i to ima svoj smisao.

Kada je reč o ovom sistemskom zakonu, Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, kako je i ministar pomenuo, i u sadržaju ovog zakona, treba pomenuti nekoliko važnih stvari. To je da Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja uvodi četvrtu jedinicu, to je Centar za obrazovne tehnologije. Potreba je, naravno, uslovljena razvojem kvalitetnog digitalnog obrazovanja. Jednostavno, ta digitalna komponenta treba da bude deo planskih dokumenata na nacionalnom nivou. Taj centar ima sadržaj svog rada, precizno utvrđen u ovom zakonu: razvoj digitalnih veština i kompetencija, izrada programa obuke u oblasti kvalitetnog obrazovanja, priprema izveštaja i publikacija. Jednom rečju, Centar ima svoj smisao kao deo unapređenja kvaliteta obrazovnog sistema Republike Srbije.

Drago mi je što je izmenama i dopunama ovog zakona data mogućnost da se osnivaju resursni centri za pružanje stručne pomoći deci, učenicima i odraslima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i njihovim porodicama i drugim obrazovnim i vaspitnim ustanovama. Jednostavno, ovo je dodatna podrška onome što je započeto u godinama pre u inkluzivnom obrazovanju. I dobro je da se uslovi moraju propisati striktno. Video sam da je u Predlogu zakona rešenje da je pored Ministarstva prosvete i nauke, kao matičnog, za ispunjavanje uslova potrebna i dodatna podrška, pomoć i saglasnost i Ministarstva lokalne samouprave, odnosno, uslovno rečeno, stručna pomoć lokalne samouprave, zdravlja i socijalne zaštite. Mislim da je to jako važna stvar i to govori nešto o našem obrazovnom sistemu.

Gospodine ministre, govorili ste o ustanovama od nacionalnog značaja. Vi ste govorili o ove dve, mislim da je to pravi pogodak, reč je o dve obrazovne ustanove koje apsolutno zalužuju da budu ustanove od nacionalnog značaja. Matematička gimnazija, to je priča za sebe. Samo onaj ko malo više prati obrazovni sistem i ono što Matematička gimnazija radi može da shvati značaj

rada te Matematičke gimnazije i u kojoj meri Matematička gimnazija promovira obrazovni sistem Republike Srbije u inostranstvu. Deca, predstavnici Matematičke gimnazije, na različitim nivoima, i u oblastima matematike, fizike, informatike i drugim oblastima su tako kvalitetna da se mnogi pitaju kako mi uspevamo kao mala zemlja da imamo tako kvalitetnu gimnaziju. Jer oni su, i ovde ti podaci govore, osvojili preko pet stotina različitih medalja na balkanijadama, olimpijadama, različitim takmičenjima provere znanja u svetu, i oni su jedan model za druge. Kako uspevaju? Ono što je mene lično fasciniralo u nekim vremenima pre jeste to što postoji deo rada Matematičke gimnazije koji se ne vidi u javnosti, da sami đaci unutar Matematičke gimnazije edukuju svoje mlađe kolege, da prave zbirke zadataka za mlađe kolege, razvija se jedan takmičarski duh i razvija se prava borba za znanje unutar te gimnazije. Mislim da je ovo pravi pogodak.

Naravno, ne želim da izostavim ni Gimnaziju „Jovan Jovanović Zmaj“ u Novom Sadu, jer je takođe reč o jednoj izuzetnoj obrazovnoj instituciji. Mislim da, jednostavno, i jedna i druga gimnazija služe kao primer. Naravno, nisu jedine, da se ostali ne bi osetili zapostavljenim, ima puno kvalitetnih i sigurno će u budućem periodu biti veliki izazov pred vama da odredite koje još obrazovne institucije zaslužuju da dobiju ovo zvanje, jer ove dve gimnazije jesu nešto što stvarno jeste na ponos Republici Srbiji.

Video sam, i mislim da je to dobro, da ste stvorili dodatne mogućnosti za unapređenje obrazovanja dece u inostranstvu, da ono lice koje ispunjava sve uslove da može da izvodi nastavu može obavljati taj posao, naravno i na predlog nadležnog diplomatsko-konzularnog predstavništva. Mislim da je to važno, jer naša populacija je širom sveta i ponekad postoji... Da kažem, bez preteranog arbitriranja i birokratije treba naći rešenje koje će pomoći našoj deci u različitim delovima sveta koja se izjašnjavaju kao deo ovog nacionalnog identiteta da imaju mogućnost učenja našeg jezika i svega onoga što predstavlja deo našeg identiteta, kulture i obrazovanja.

Rešili ste pitanje oko statusa direktora, radnopravni status, i mislim da je to dobro, jer je izazivalo u nekim prethodnim vremenima određene nedoumice.

Kompetencije zaposlenih u školama za učenike sa smetnjama u razvoju – dali ste mogućnost, zakon daje mogućnost za unapređenje kompetencija i mogućnost da se u roku od četiri godine moraju završiti sve predviđene obaveze. Video sam da ste u Zakonu o predškolskom, odnosno u ovom sistemskom, ali se odnosi na predškolsko obrazovanje i vaspitanje, omogućili status određene kategorije zaposlenih pre stupanja na snagu odredaba Zakona o predškolskom obrazovanju i vaspitanju da mogu da nastave da rade taj posao bez bilo kakvih posledica po njih.

Na kraju vezano za obrazovanje, to je zakon o đaćkom i studentskom standardu. Mislim da malo ljudi, ubeđen sam u to, sem ukoliko je neko u ranijim

godinama bio u đaćkom ili studentskom domu, ili ima neke rođake, shvata koliko je veliki značaj ovih ustanova, jer tu na jednom mestu, kako bih rekao, đaci postaju ljudi, đaci postaju kvalitetni, đaci postaju kompetentni. Rad svih tih ustanova, i đaćkog i učeničkog standarda, izuzetno je važan. Ima ih, kako ste i sami rekli, jako mnogo. Njihov rad je uređen prethodnim zakonom, ali naravno da postoji potreba da se zakon unapredi. Postoje nova rešenja i vidim da ste ta rešenja, kako bih rekao, isklesali do zadnje mere. To je dobro, jer sve te ustanove se ne bave samo smeštajem i ishranom, nego je u pitanju i vaspitni rad, data je mogućnost stipendiranja i kreditiranja učenika i đaka.

Mislim da je dobro što ste zadržali ona rešenja da svi uspešni, to je sjajna stvar, studenti, uspešni đaci imaju nagradu za svoj trud i za rezultat koji postižu, da su im na svim nivoima otvorena vrata i samo je nebo granica za njihove ambicije, ukoliko žele, unutar našeg obrazovnog sistema. Jer ako imate mogućnost da se uči u studentskom ili đaćkom domu, dobijete stipendiju ili kredit, dobar ste student ili đak, upišete fakultet, opet o državnom trošku, jer preko 50% studenata na državnim fakultetima se finansira od strane države, onda imamo finansiranje master studija, finansiranje doktorskih studija. I onda se tačno vidi vertikala od početka do kraja i vidi se šta za jednu malu državu kao što je Srbija znači ta vertikala – to znači da Srbija daje mogućnost svojoj deci da završe sve nivoe studija besplatno, znači, samo je pitanje kvaliteta.

Dobro je što oslobađate od otplate dobijene stipendije i kredita sve one đake i studente koji imaju dobar prosek ocena. Video sam i vremenski rok koji je dat. Jednom rečju, mislim da je dobro.

Mislim da je sjajna stvar što ste unutar ovog zakona uveli i odredbe kojima se favorizuju nedostajuća zanimanja. To je dobra stvar, da ona zanimanja koja su potrebna ovoj državi, da i to bude motivacioni faktor za tu decu da izaberu taj nedostajući profil zanimanja i da onda mogu da nastave da rade. I ova varijanta, odnosno rešenje predviđeno ovim zakonom, da se svake godine u odnosu na promene unutar tržišta menja vrsta zanimanja, koja se radi.

Dobro je što ste u svim ovim ustanovama, pored aktivnosti u oblasti umetnosti, sportskih, rekreativnih aktivnosti, informisanja, uveli i aktivnosti u oblasti neformalnog obrazovanja. To jednostavno proširuje krug ovih aktivnosti. Mislim da je ovaj zakon na vrlo kvalitetan način uredio brojna pitanja koja su bila potreba obrazovnog sistema, ali nisu dosad bila rešena.

Dozvolite mi da kažem još nekoliko reči vezano za Sporazum o sedištu Stalnog sekretarijata u okviru Ugovora o Transportnoj zajednici, potpisan 30. januara 2019. godine u Beogradu. Značaj Transportne zajednice Jugoistočne Evrope i formiranja ovog stalnog sekretarijata u Beogradu je u tome što postajemo regionalni centar i, naravno, to je od velikog značaja za integraciju saobraćajnih tržišta jugoistočnoevropskih partnera u saobraćajni prostor, saobraćajno tržište Evropske unije.

Ako povežemo osnivanje ovog sekretarijata u Beogradu sa činjenicom da unutar Procesu saradnje „16 plus 1“ i saradnje koju imamo sa Kinom ima veliki broj projekata u oblasti infrastrukture, odnosno saobraćaja, to znači da Beograd postaje veliki i važan saobraćajni centar za ceo ovaj prostor, ne samo Balkana nego i Jugoistočne Evrope.

Dolazim do poslednjeg dela današnjeg izlaganja, to je uloga Beograda u međunarodnim odnosima. Naime, u ovom dnevnom redu se nalaze i dva zakona vezana za ukidanje viza – za nosioce diplomatskih i službenih/specijalnih pasoša sa Ujedinjenim Arapskim Emiratima, i ukidanje viza za nosioce običnih pasoša između Srbije i Gruzije. Ali ovi zakoni su samo povod za nešto što želim da kažem – da je Srbija poslednjih godina zahvaljujući velikoj diplomatskoj aktivnosti predsednika Vučića, Vladi, potpredsedniku Vlade i ministru inostranih poslova gospodinu Dačiću apsolutno promenila svoj položaj u međunarodnim okolnostima.

Setite se, Beograd je bio domaćin Konferencije Procesu saradnje „16 plus 1“; setite se, Beograd je bio domaćin Godišnje konferencije OEBS-a. Evo, sada je naša predsednica potpisala sporazum, Godišnja konferencija Interparlamentarne unije će biti ove jeseni u Beogradu, Skupština Mediterana će biti za neke dve nedelje ovde u Beogradu.

Jednostavno, pozicija Srbije je radikalno promenjena u odnosu na neko vreme pre, i to je potrebno reći, jer ovi zakoni kojima se ukidaju vize pokazuju nameru Srbije da što veći broj zemalja ima mogućnost slobodnog putovanja njihovih građana uzimajući u obzir apsolutno bezbednosne faktore.

Na kraju krajeva, ugled koji uživa Srbija pokazuje i ovo što se desilo pre nekoliko dana u Savetu bezbednosti UN. Održana je rasprava o Kosovu i Metohiji, naš ministar Ivica Dačić je govorio sjajno, izneo je sve one stavove Republike Srbije i desilo se po prvi put u poslednjih dvadeset godina Saveta bezbednosti i raspravljanja kosovskog pitanja da su sve zemlje članice bile jednoglasne u osudi ponašanja Prištine i promovisanju objektivno pozitivne pozicije i uloge Republike Srbije.

Ali to nije čudno, Republika Srbija i ministar inostranih poslova gospodin Dačić proteklih godina imali su veliku aktivnost. Ja sam iz godišnjeg izveštaja rada koji je Ministarstvo dalo, primera radi, video – samo sa gospodinom Lavrovom se sreo prošle godine sedam puta. Ako uzmete svu onu diplomatsku aktivnost koju on ima tokom godine i njegova izlaganja u Generalnoj skupštini UN i susrete sa brojnim državicima sveta, tome dodate šta predsednik Vučić radi na ovom državnom planu, dolazak Vladimira Putina ovde ili planirani odlazak predsednika Vučića na samit „Pojas i put“ u Kini, koji je drugi samit posvećen toj grandioznoj inicijativi, plus održavanje dobrih odnosa sa svim zemljama koje u Evropi objektivno imaju svoju težinu i sa SAD, onda se može shvatiti koliko je bitno promenjena uloga i pozicija Republike

Srbije. Mislim da je to potrebno istaći, jer ta bitno promenjena uloga Republike Srbije u međunarodnim odnosima može rezultirati rešavanjem pitanja koja su od značaja za budući razvoj Republike Srbije. To je nešto što može da raduje jer, naravno, sporna pitanja treba pokušati rešiti, ostaviti iza sebe. Set ovih zakona o kojima raspravljamo jeste usmeren u tom pravcu otvaranja i daljeg razvoja Republike Srbije.

Poslanička grupa SPS će glasati za predloge zakona o kojima Skupština danas raspravlja. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Obradoviću.

Reč ima kolegica Nataša Mihailović Vacić.

Izvolite.

NATAŠA MIHAILOVIĆ VACIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Koleginice i kolege narodni poslanici, uvaženi ministri sa saradnicima, slagali se ili ne, nema važnijeg pitanja u jednom društvu i jednoj civilizovanoj zemlji od pitanja obrazovanja. Slagali se ili ne, takođe, od obrazovanja zavisi sve ostalo – i ekonomija, i kultura, i zdravlje, i odnos nas samih prema sebi i odnos nas prema drugim ljudima. Dakle, zavisi celokupna budućnost i napredak jednog društva. Znanje je moć, a obrazovanje pokreće društva i civilizacije.

Budući da je pred nama set izmena i dopuna zakona iz oblasti obrazovanja, u svom izlaganju ću se posebno fokusirati na krovni zakon, odnosno na izmene i dopune sistema obrazovanja i vaspitanja. Moje kolege iz SDPS-a tokom dalje rasprave će govoriti i o drugim zakonskim predlozima.

Vi ste, ministre, u svom uvodnom izlaganju naveli razlog za donošenje izmena i dopuna seta zakona iz oblasti obrazovanja i ja to u potpunosti poštujem. Kada je stigao saziv, pomislila sam u jednom trenutku da su izmene i dopune zakona, naročito ovog krovnog, stigle nekako prebrzo zato što smo važeći zakon usvojili u oktobru 2017. godine. S druge strane, ako obrazovanje razumemo kao najvažnije pitanje, kao što sam već navela, u svakoj civilizovanoj i dobro uređenoj zemlji, onda bi trebalo da uvažimo i činjenicu da se nauka menja, da se svet menja pred našim očima, da se menja tehnologija iz dana u dan i da je zato neophodno da i zakoni o obrazovanju prate ono što se oko nas zbiva.

Mi dosta dugo, hteli to da priznamo ili ne, nismo uvažavali realnost. Od prethodne države, Jugoslavije, nasledili smo dobru mrežu škola. Kasnije se ta zemlja raspala, usledili su ratovi, pa sankcije, pa totalno urušavanje i devastiranje sistema vrednosti, pa smo onda sa društvenim promenama počeli da gradimo ispočetka sistem, na koji se i vi danas naslanjate.

Predloženim izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja pristupilo se sa ciljem da se koncepcija razvoja celokupnog sistema obrazovanja prilagodi uočenim potrebama u praksi i uslovima u kojima se može sprovoditi. U praksi se jasno pokazalo, i vi ste to

više puta ponovili, da treba zadržati nove tendencije i rešenja usmerena ka opštem razvoju, unapređivanju i transformaciji obrazovanja u skladu s potrebama društva, uz poštovanje tradicionalnih vrednosti obrazovnog sistema Srbije ali i praćenje tendencija razvoja evropskog i svetskog sistema školstva i školstva razvijenih zemalja.

Mene zanima, ministre, zbog javnosti, mislim da je to izuzetno važno da pojasnimo – šta tačno znači tradicionalni sistem obrazovanja? Zašto ovo pitam? Iz prostog razloga što većina građana pod tradicionalnim obrazovanjem smatra besplatno obrazovanje, koje već dugo to nije, ili obrazovanje eks katedra.

Rano i osnovno obrazovanje je temelj celokupnog sistema obrazovanja. Misija je zapravo da kvalitetno obrazuje sve svoje građane, da bazično opismeni učenike iz svih oblasti tako da mogu znanja međusobno da povezuju i da ih primenjuju u kasnijem školovanju ali i samom životu.

Jedan od važnih zadataka obrazovanja je da razvija znanja, umeća, stavove, veštine i vrednosti koje su neophodne i potrebne za život u savremenom svetu. To podrazumeva i uvažavanje uzrasnih karakteristika, potreba i specifičnih osobenosti dece, kroz negovanje i poštovanje različitosti i njihovih drugačijih potreba i interesovanja. Cilj obrazovanja, i verujem da ćemo se tu složiti, mora biti čovek, učenik, društvo, porodica. Decu u školama obrazujemo da budu građani koji doprinose na razne načine svojoj zajednici, ljudi koji kritički promišljaju, preispituju i sebe i svet oko sebe širom otvorenih očiju. Nema funkcionalne države bez funkcionalnih građana, a funkcionalne građane stvaramo upravo kroz proces obrazovanja.

Još uvek važeća Strategija... Naglasiću samo da joj rok ističe 2020. godine i verujem da su već počele konkretne aktivnosti na izradi nove strategije. Postojeća strategija je definisala željeni cilj, a da li smo odabrali pravi put kojim ćemo ka njemu krenuti i da li smo to dobro isplanirali, videćemo u godinama koje dolaze, kroz generacije koje će se obrazovati onako kako je to već praksa i realnost u razvijenim zemljama. Ona otvara jednu izuzetno važnu mogućnost – da konačno, uz obavezno osnovno obrazovanje, obavezno postane i srednje obrazovanje. Za to je potrebna promena Ustava i verujem da će i to ubrzo postati naša realnost i da će srednje obrazovanje takođe postati obaveza. Ukoliko se to ne desi u ovom sazivu Parlamenta, verujem da će svakako u skorijoj budućnosti da se desi, u kom god sazivu.

Jedno sve učestalije razmišljanje dece, čak i u osnovnoj školi, jeste da studiranje i zapošljavanje sagledavaju globalno. Da li mi u skladu s tim postavljamo i razvijamo sistem obrazovanja i uspostavljamo strateške planove razvoja obrazovanja u kojem ćemo u najvećoj meri biti kompatibilni s evropskim i svetskim tendencijama u obrazovanju, pa samim tim i u pogledu kvaliteta života i planiranju lične budućnosti?

Spremajući se za ovu raspravu razgovarala sam sa stručnjacima, profesorima, nastavnicima, učiteljima, roditeljima, kako bih i sama kao roditelj školske dece izbegla subjektivnost i objektivno sagledala temu i pitanje obrazovanja. Nekad mi se čini da i kritičari nisu često dovoljno svesni dubine problema, odnosno da ga sagledavamo iz različitih perspektiva i različitog ličnog iskustva i nivoa znanja o tako važnom pitanju. Navešću jedan banalan primer – ako moje dete ima peticu, meni je dobro. A o kvalitetu – koga se tiče, važno je da u knjižici ili diplomi piše da je to petica. Upravo je kvalitet znanja i funkcionalnost tog znanja ono što je potrebno društvu i ono što jeste poenta obrazovanja.

U svakom slučaju, uvažavam i poštujem mišljenje i stavove svih direktno uključenih u sprovođenje Zakona o sistemu obrazovanja, bez obzira na to da li se sa njima lično slažem ili ne. I, kao što verujem da su uvažavanje i poštovanje ključni za razumevanje i dijalog u svim oblastima života i rada, nekako mi se čini da je u obrazovanju to još važnije, tako da su to upravo dve ključne reči za celokupan sistem obrazovanja i naročito, naravno, za ovaj krovni zakon, koji uređuje ostale zakone iz te oblasti.

Ono što me posebno raduje jeste u vezi s članom 12, kojim se menja član 83. postojećeg zakona, kojim se propisuje da Matematička gimnazija u Beogradu i Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj“ u Novom Sadu jesu ustanove od nacionalnog značaja. Apsolutno i u potpunosti podržavam taj predlog. Uvažavajući sve specifičnosti te dve škole, naročito posebne talente dece koja se u njih upisuju, ne mogu a da se istovremeno ne zapitam koliko će još vode Dunavom i Savom da protekne dok se i ostale škole u Srbiji, i osnovne i srednje, po kvalitetu ne približe tim dvema školama, bar u smislu razvijanja aktivnog odnosa prema znanju, kritičkog i stvaralačkog duha, povezivanja različitih predmeta itd. Pored izuzetnih rezultata i uspeha koje postižu deca iz Matematičke gimnazije i Gimnazije u Novom Sadu iz oblasti matematike, fizike, informatike, istorije, biologije, geografije, ta deca postižu izuzetne rezultate i u takmičenjima iz stranih jezika, srpskog jezika i književnosti, šaha, ostvaruju nagrade i u glumi, recitovanju, sportu, horskom pevanju, pa čak i u debatovanju.

Dolazimo tako i do ocenjivanja učenika, koje dodatno precizira ovaj predlog izmena i dopuna Zakona. Za mene je ocenjivanje zapravo najvažniji i najosetljiviji element obrazovnog sistema. Ono ne služi kažnjavanju, zastrašivanju, omalovažavanju dece, nije disciplinska mera kada pričamo o znanju. To je mera vrednosti celokupnog ljudskog napora da život u svakom trenutku bude smislen i protkan voljom za dalje napredovanje, pa bilo da se radi o detetu u predškolskoj ustanovi, prvačiću od šest i po godina, ili doktorandu.

I, da zaključim, bez obzira na to šta činimo i radimo u obrazovanju, neophodno nam je obrazovanje za 21. vek kako ne bismo upali u zamku da

najopštiji utisak o kvalitetu obrazovanja u najširoj javnosti, a to smo svi mi korisnici sistema obrazovanja, bude ona društvena i školska babaroga koja ignoriše ličnost, a unapređuje poslušnost i mediokritetstvo, kako je to svojevremeno rekao veliki Duško Radović.

U danu za glasanje Socijaldemokratska partija Srbija podržaće predložene izmene i dopune Zakona. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospodin Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: S obzirom na to da se više poslanika osvrnulo na izmene i dopune zakona koje smo sad ovde predstavili, ja ću samo nekoliko rečenica da pomenem.

Znate i sami da su izmene i promene u sistemu obrazovanja vrlo spore. Znači da je svaka pominjana, Finska i ostalo, zahtevala dve godine pripreme i osam godina rada. U Srbiji vam niko ne daje toliko vremena, tako da mislim da smo već za dve godine i malo jače štošta utemeljili. Ako ništa više, bar su ocene koje smo sada dobili o ostvarenosti reformi preko 95%, i to je podatak koji sam ja izneo u svetosavskom govoru. To je bilo jako teško jer smo morali poslednje dve godine ići na svih 100% realizacije Strategije, koja je, zna kolega, dobrim delom odlično pisana, bez pratećih dokumenata, akcionih planova, tako da smo to uspeli da izvučemo i ta strategija je dobra osnova. Upravo se radi u dva tima strategija za 2030. godinu, gde se mnogo od ovoga o čemu smo sada govorili samo nastavlja dalje.

Ono što ste isto mogli da pratite, a to je rezultat koji je obrazovanje pokazalo, to je nova Duing biznis lista, koje se vrednuje prema potencijalu ljudskog kapitala koji ima neka zemlja i tako se meri odmalena. Nedavno je Srbija zauzela 27. mesto u svetu. To je inače i 27. mesto na tim testiranjima, koje naši mališani u prvoj fazi osnovne škole postižu.

Spustili smo obrazovni nivo još niže, u predškolske ustanove, i tu smo sada napravili jedan izuzetno dobar program koji UNICEF ocenjuje kao jedan od tri najbolja u Evropi, zove se popularno „Godine uzleta“. Tako da nam je cilj da se zaista kroz ishode, kroz primenu stečenih znanja kvalitet obrazovanja u Srbiji vrlo brzo vidi. Nama je dogodine reformski drugi i šesti, drugi gimnazije, tako da smo „napali“ sva tri nivoa obrazovanja istovremeno.

Svakako koristim priliku da pohvalim svoje kolege koje su, očekujući još bolji svoj status kroz zakon o platama, koji će biti, nadam se, do kraja ove godine, prionule na silne obuke; dvadeset šest hiljada ljudi je obučeno u jednoj godini. Znači, uvodi se eksterna ocena, uvodi se licenca za sve ono što se radi. To ne može da ne da rezultat.

Složiću se s vama, mi ćemo se truditi, bar dok ja budem u mandatu ili Skupština, da prilikom promene Ustava tražim obaveznost srednje škole.

Pa i ovo što je rekao kolega Komlenski, zaista, mreža učeničkih domova je jako bitna. Ona mora da odrazi stvarnost svih ovih potreba koje imamo na raznim terenima, tako da se ovih dana završavaju i akta o mreži škola i niz drugih stvari koje su neminovne da bi se do ovoga svega došlo. Znači, punom parom timovi Ministarstva prosvete rade. Mi smo pre dve godine, donoseći ove zakone, čak bili neko ko je procenio da ne može tom brzinom. U stvari, digitalizaciju smo napravili mnogo brže nego što smo očekivali i to je sada uzrokovalo da moramo da prilagođavamo sve ove naše dalje propise. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Poštovane dame i gospodo, Poslanička grupa SNS, vođena snažnom podrškom koju pružamo politici izgradnje moderne i uspešne zemlje, podržava sve one dobre posledice ove politike, politike koju je lično ustanovio predsednik Republike Aleksandar Vučić, politike koju sprovode vlade čiji je stožer SNS. Dakle, vođeni ovom podrškom koju osećamo i pružamo, mi podržavamo i predložene zakone, počevši od predloženih sporazuma koji su standardni, dvostrani ugovori odnosno protokoli, odnosno sporazumi sa jednakim obavezama za obe strane, počevši od onih koji se tiču izručenja, ali i onih koji se tiču olakšanja putovanja za građane, eliminisanja viza za različite kategorije pasoša, onih koji omogućavaju da se lakše putuje iz jedne države u drugu i onih koji omogućavaju da naša država pristupi izgradnji neophodne, važne infrastrukture. Na našu podršku u tom smislu možete računati.

Posebnu pažnju posvećujemo predloženim zakonima iz oblasti obrazovanja i iz oblasti kulture, jer tu vidimo neposredne dobre posledice politike koju podržavamo, posledice koje se odnose na adekvatno staranje o našem sistemu obrazovanja, o našim đacima, o našim studentima i, na taj način, izgradnji budućnosti za ovu zemlju, izgradnji budućnosti koja je zasnovana na znanju, na radu, na rezultatima i na kompetencijama, i ulaganju u taj sektor.

Ova država je to već pokazala na zavidnom nivou u godinama iza nas. Primera radi, za rekonstrukciju, izgradnju, proširenje, kao i opremanje učeničkih i studentskih domova dosad je, samo u nekoliko poslednjih godina, izdvojeno više od jedanaest miliona evra; za potrebe uređenja škola, osnovnih i srednjih, više od dvadeset dva i po miliona evra. Završeni su i stanovi za mlade istraživače. Već su u funkciji oni u Beogradu, a izgrađen je i objekat u Kragujevcu. Izgrađeno je, odnosno obnovljeno 109 različitih objekata za škole i vrtiće. Više od 1.600 različitih ustanova povezano je internetom i taj internet je omogućen besplatno. To je realnost u vreme kada se o ovoj državi staraju

Aleksandar Vučić, SNS i vlade koje mi podržavamo. To se nije dešavalo u godinama iza nas.

Ubrzana modernizacija ogleda se i kroz formiranje tzv. IT odeljenja širom naše zemlje. Do sada je preko četrdeset, možda i preko pedeset takvih odeljenja formirano u brojnim gradovima.

Kada sve to znamo i kada to imamo u vidu, u ovim zakonima o kojima raspravljamo danas mi prepoznamo nastavak, kontinuitet ove i ovakve ozbiljne i odgovorne politike. Primera radi, kroz predlog sadržan u Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja koji podrazumeva da se uvede nešto novo a važno, Centar za obrazovnu tehnologiju, centar koji je direktno zadužen za to da se dobar, kvalitetan digitalni sadržaj, da se kvalitetno digitalno obrazovanje u ovoj zemlji razvija, da nastavimo sa modernizacijom u koju smo uveliko zakoračili, da pokažemo da smo u stanju ne samo da nadoknadimo izgubljeno u decenijama iza nas nego i da se takmičimo sa svetom, da ga sustižemo tamo gde zaostajemo, gde god možemo, a možemo u mnogo toga, i da ga prestižemo. U tom smislu su i one odredbe koje omogućavaju da zaista u praksi zaživi jedinstveni informacioni sistem obrazovanja na osnovu koncepta jedinstvenog obrazovnog broja, savremen, moderan, efikasan sistem i, još jednom, sistem koji uvode one vlade koje podržava SNS.

U istom predlogu pozdravljam i namere da se u praksi izvede praćenje i merenje uticaja kvalifikacija na zapošljavanje, odnosno uticaja onoga što pružimo učenicima u obrazovanju na to čime će se baviti sutra, sa jasnom namerom da to čime će se baviti sutra odgovara upravo onome za šta su se školovali.

Pitanje zapošljavanja u našoj zemlji, kao što znate, pitanje je od vrhunskog prioriteta za Aleksandra Vučića i SNS. Ovih dana u okviru kampanje „Budućnost Srbije“ Aleksandar Vučić obilazi sve okruge u našoj zemlji i razgovara sa građanima svuda, u svakom gradu, u svakoj opštini koju poseti o onome što je učinjeno u ovoj zemlji u proteklih nekoliko godina ali i o planovima i dogovorima za dalji rad, za ono što ćemo raditi zajednički u periodu pred nama. Građani, koji se u hiljadama okupljaju, sa ponosom ističu da više od stotinu fabrika, više od stotinu novih proizvodnih pogona koji su uspostavljeni u prethodnih nekoliko godina zlata vrede ovoj zemlji. Više od stotinu hiljada ljudi dobilo je nove poslove, poslove kojih nije bilo pre nego što su se dobri i vredni, uspešni ljudi koji zajedno s Aleksandrom Vučićem rade na ovim stvarima prihvatili posla i obezbedili da dobijemo nove fabrike, nove proizvodne pogone. I dogovorilo se sa građanima Srbije u svakoj od opština, u svakom od gradova koje je posetio dosad, i potvrdiće se u svim mestima koja će posetiti nadalje, novih stotinu i više od stotinu, neka bude naš zajednički plan i naš zajednički cilj, fabrika i proizvodnih pogona u godinama pred nama.

Između ostalog, to ćemo postići i kroz ove mere, tako što ćemo pratiti kakvi su efekti onoga što pružamo kao program za školovanje, za obrazovanje, za vaspitanje, za sticanje veština, kakvi su efekti toga na ono što će sutra naši vredni đaci i vredni studenti moći da pruže na tržištu rada i što će tamo i postići.

Čuli ste, gospodine ministre, to su svi danas pohvalili, jedna od mera koja je predložena odnosi se i na uvođenje kategorije ustanova od nacionalnog značaja, tu se misli na škole. Po Predlogu zakona, ovaj status predviđen je za Matematičku gimnaziju u Beogradu i Gimnaziju „Jovan Jovanović Zmaj“ u Novom Sadu, dakle za dve škole koje nesporno na najbolji mogući način predstavljaju ovu zemlju gde god da se pojave, dve škole koje su sa dobrim razlogom visoko cenjene u svetu i koje su apsolutno zaslužile ovaj status.

Na tom predlogu i mi kao poslanička grupa čestitamo i pozivamo da počnemo već danas zajedno da razmišljamo o tome kako možemo dodatno da pomognemo i jednoj i drugoj školi, da li je to pronalaženje nekih rešenja, mehanizama da se tim školama osigura ili dodatno pomogne da zapošljavaju samo najbolji, najiskusniji, najvažniji kadar, koji će omogućiti đacima da budu još bolji, jer je reč o sigurno mnogo talentovanoj, sposobnoj deci, koja uvek donose važna odličja i važne rezultate za ovu zemlju. Šta možemo da učinimo mi da bismo pomogli njima da budu još bolji i da nas predstavljaju baš ovako sjajno kao što su činili dosad, da li možda i kroz određeni koncept da se omoguće smeštajni kapaciteti za te đake ili da u okviru postojećih pružimo još bolje uslove?

O tome treba da razmišljamo zajedno još danas, između ostalog i zbog toga što se tim pitanjima bavimo na ovoj sednici, što Zakonom o učeničkom i studentskom standardu uvodimo dodatni kvalitet upravo u ovim kategorijama. Dakle, po pitanju šta možemo da pružimo našim đacima, našim studentima dok uče, na koji način da im pomognemo da taj važan posao, za sebe, svoje porodice ali i za kompletno društvo i sve građane ove zemlje, savladaju na najbolji mogući način, da bi sutra svima koje sam naveo mogli da pruže najviše što mogu.

U tom zakonu briga o nedostajućim zanimanjima uvodi se još tokom školovanja. Još jedna stvar za pohvalu. Mi vodimo računa o tome šta je ovoj zemlji potrebno i mi se o tome staramo već danas. Ovakve brige nije bilo u godinama iza nas, nije bilo u decenijama iza nas. Kada smo uvodili koncept dualnog obrazovanja, rekli smo – stalo nam je da formiramo đake, studente koji će sutra, čim završe sa svojim školovanjem biti spremni da se prihvate posla, koji će znati da konkretan posao odmah rade, na taj način postati konkurentniji, brže doći do posla, odmah praviti rezultate, još jednom, i za sebe, svoje porodice, svoju okolinu ali i za čitavo društvo. Ovaj predlog zakona je upravo na tragu takvih ideja.

Povećanje broja korisnika stipendija – još jedna stvar koju mi pozdravljamo. Država je danas zahvaljujući ozbiljnom i odgovornom odnosu u situaciji da nema krizu u budžetu, da već treću godinu zaredom ima suficit, što je bilo nezamislivo u vreme onih, znate već kojih, čuvenih genija poput Dragana Đilasa, Vuka Jeremića, onih njihovih ljotićevaca iz Dveri, kada je, iz godine u godinu, budžetsku godinu završavala sa dubokim minusom, kada smo imali u stotinama milijardi merene minuse. Danas mi treću godinu zaredom završavamo godinu sa plusom u kasi i zahvaljujući upravo tom odgovornom ponašanju i tom rezultatu možemo da se staramo o ljudima na mnogo bolji način, uključujući i učenike, tako što im sada dajemo više stipendije nego što su ih imali ikada. Te stipendije su sada više u iznosu nego što su ikada bile, a pogotovo u vreme onih pomenutih genija.

Zakon o Srpskoj književnoj zadruzi. Važna je institucija, institucija koja ima nemerljiv značaj za širenje prosvećenosti i utvrđivanje kulture u našem narodu. Ispravite me ako grešim, gospodine ministre, decenijama se niko nije setio da toj ustanovi pruži mogućnost da bude budžetski podržana, a svi znaju kolika je važnost te institucije. Svi znaju da ono što ona čini ne može da se meri komercijalnim parametrima, da ona mnogo toga važnog za ovu zemlju radi, a ne može da očekuje čak ni da će uloženi novac vratiti, a kamoli nešto zaraditi. To nije ono što je njen interes. A naš interes kao društva jeste da ona radi to što radi. Mi joj pomažemo da to radi na dobar način, tako što ćemo joj omogućiti podršku iz budžeta. To radimo danas, decenijama se toga niko setio nije. Takođe, i kroz formiranje njihovog arhiva i njihove biblioteke. Prvi put se kao zakonsko rešenje to pojavljuje danas, i na to svi zajedno zaista možemo da budemo ponosni. Kao i na činjenicu da se dva zakona odnose na punopravno članstvo naše države Republike Srbije u organizaciji kao što je CERN.

Krajem prošle godine Srbija je postala punopravna članica. Taj podatak sam po sebi znači puno ako se zna da je CERN međunarodna organizacija koja je, kao neposredni proizvod svega onoga što je radila decenijama unazad, dala neke od najznačajnijih naučnih rezultata, neka od najznačajnijih naučnih otkrića na planetarnom nivou u oblasti fundamentalnih istraživanja, eksperimenata sa elementarnim česticama, ta je organizacija bez premca. Velika je čast za jednu zemlju, pogotovo zemlju koja nije velika – mi, nažalost, nismo tako velika zemlja – da postane punopravni član. Srbija je to zaslužila, Srbija je to ostvarila, jedina od bivših država nekadašnje velike Jugoslavije. A, inače, ni mnoge države današnje Evropske unije ne mogu da se pohvale da su punopravne članice. Države koje nisu članice EU a postale su punopravne članice tamo, uz Srbiju, bile bi još Izrael, Švajcarska i Norveška. I niko ne može da kaže da to predstavlja loše društvo, naprotiv.

Kada je reč o istraživanjima, kada je reč o nauci, stotinu miliona evra već danas je opredeljeno za podršku dobrim i važnim projektima vezanim upravo

za tu oblast. Stotinu miliona evra danas Srbija, zahvaljujući tom ozbiljnom i odgovornom ponašanju, tom suficitu u budžetu, još jednom, dobrom rezultatu politike koju su ustanovili Aleksandar Vučić, SNS i vlade koje činimo zajedno sa svojim partnerima, može da izdvoji. Nekada je to bilo apsolutno nezamislivo. Da ih izdvoji za šta? Za proširenje kapaciteta Naučno-tehnološkog parka u Beogradu, za izgradnju takvog parka u Nišu, za izgradnju takvog parka u Novom Sadu, za izgradnju Data centra u Kragujevcu, za izgradnju centra u Novom Sadu koji će biti primer za tzv. kategoriju evropske izvrsnosti, za izgradnju naučno-tehnoloških parkova koji su planirani u Borči i u Smederevu, dakle za izgradnju onih kapaciteta koje je ova država, koje je ovaj narod nekada mogao samo da sanja. Uz sve to, i da se izgrade nove zgrade fakulteta, da se izgrade i nove zgrade instituta. Primera radi, Instituta za fiziku.

To je odnos prema budućnosti na koji smo mi ponosni, to je odnos prema budućnosti ove zemlje na kojem smo spremni zajedno da radimo, dan i noć ako je neophodno, da radimo ozbiljno, uključujući i rad u Narodnoj skupštini.

Tome nikada, ali nikada, neće moći da konkurišu ovi predstavnici Đilasa, Jeremića, njihovih Dveri i ostalih ostataka „žutog preduzeća“ i znate već na koga sve mislim, koji sada nešto, kao, bojkotuju odnosno simuliraju bojkot rada Narodne skupštine. Dok se mi bavimo ovim zakonima, dok se bavimo pitanjima koja su važna za budućnost zemlje, oni se ređaju – trenutno, čini mi se, njih petoro – u holu Narodne skupštine. Nazvali su njih petoro, da znate vi, građani Srbije, nekakvim paralelnim parlamentom. Pa, čim prvo troje siđe na neku kafu ili dobar ručak u skupštinskom restoranu, izgleda da će ostati bez kvoruma. To petoro, a i svi ostali koji tamo pripadaju, nisu se, naravno, odrekli ni primanja iz Narodne skupštine, kao što se nisu odrekli ni primanja iz opština u kojima su odbornici ili iz Grada Beograda, ima tu i gradskih odbornika među njima, kao što se nisu odrekli ni dnevnica, ni putnih troškova, kao što se nisu odrekli ni naknade za stanovanje.

Dakle, kada je reč o kasi Narodne skupštine, ne bojkotuju oni ama baš ništa. Ali bojkotuju rad. Zašto? Pa da ne bi s nama razgovarali o ovim pitanjima, da se ne bi bavili odnosom prema obrazovanju i odnosom prema budućnosti. Jer ono što oni nude, ta politika prošlosti i politika vešala, ne može nikada da parira onome o čemu mi govorimo danas.

Šta je njihov odnos prema obrazovanju, tih koji paradiraju Srbijom noseći vešala a ovde simuliraju nekakav bojkot svega osim kase? Evo, da čujete reči, da čuju građani Srbije reči njihovog predstavnika na onom čuvenom kamionu, na koji nemaju petlju da se popnu ni Đilas, ni Jeremić, ni Obradović, zato što znaju da bi bili izviždani. Pošalju tamo, s vremena na vreme, nekog drugog. I evo šta su nam pre samo dva dana poručili da je njihov odnos prema obrazovanju u zemlji: nekakav Vidojković, ko god to bio, rekao je za Pravni fakultet, za ugledni Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu da je „leglo

neverovatnih smradova, neverovatnog ološa i leglo kriminala“. I još je dodao da tamo ima „mnogo kretena“. Dakle, to je odnos Dragana Đilasa, Vuka Jeremića, ovih Dveri i ostalih ostataka „žutog preduzeća“ prema obrazovanju, visokom obrazovanju ili obrazovanju, kako god hoćete, u Republici Srbiji. To je njihov odnos prema našim obrazovnim institucijama.

Razlika je više nego jasna. Jasna je i ljudima koji nas gledaju sa strane. Danas smo pomenuli i neke rang-liste koje govore o tome kako se Srbija kotira, pa je pomenut „Economist“, Indeks demokratičnosti. I, da bi bilo jasno građanima Srbije, taj indeks izgleda ovako: u godinama kad su Đilas, Jeremić, Obradović i njima slični žarili i palili ovom zemljom taj Indeks demokratičnosti, procenjen od strane nekih ljudi iz Londona, nekih stručnjaka koji nemaju nikakve veze s nama i ne može se reći da su nam naklonjeni, naprotiv, ocenama 6,33 – 2010, 2011, 2012. Od 2013. godine naovamo, nivo demokratije u Srbiji, na osnovu mišljenja tog „Economista“, veći je; svake godine veća je ocena, svake godine je bolji rang ove zemlje, sada je već drugu godinu zaredom 6,41.

Ovo što radimo u obrazovanju, gospodine ministre, takođe utiče i na ovo kako nas svet vidi.

Drugi jedan indeks, koji se zove Indeks ljudskih sloboda, a izdaju ga Kejto institut, Frejzer institut, Liberales institut iz Fridrih Nojman fondacije, dakle opet ustanove za koje niko ne može da kaže da su nam nešto politički naklonjene, naprotiv. Oni kažu da je u ovoj zemlji uređenje pitanja uspostavljanja i funkcionisanja obrazovnih, sportskih i kulturnih institucija danas ocenjeno ocenom 10, i godinu unazad ocenom 10, i godinu pre nje ocenom 10. Ali u vreme ovih velikih genija, koji bojkotuju sve osim para, koji bojkotuju rad a ne bojkotuju privilegije, bilo je 7,5. Kada pogledate ukupne ljudske slobode, u njihovo vreme to su ocene: 7,1, 7,07 i 7,01. Danas je to 7,35. Sve je bolje, i ekonomske slobode i lične slobode. To je ono kako nas vidi svet.

A kako ovo vide građani Srbije, to građani Srbije nedvosmisleno kažu svaki put, i ovih dana kada hiljade njih oduševljeno dočekuju Aleksandra Vučića, dogovaraju se o budućnosti Srbije s njim, i kada izađu na izbore i daju apsolutnu podršku (50, 55, 60 i više procenata) za liste na kojima se nalazi ime Aleksandra Vučića.

Zbog toga mi imamo obavezu prema tim ljudima da damo podršku dobrim rešenjima, da zajedno radimo na modernizaciji zemlje, da se borimo za nova radna mesta i da se borimo za znanje i perspektivu. I, gospodine ministre, da već ove godine sve to simbolično obeležimo, između ostalog, i podizanjem naše državne zastave ispred sedišta CERN-a, u Ženevi. Još jednom podrška i hvala vam lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Orliću.

Pošto više niko od predsednika grupa, odnosno ovlašćenih predstavnika ne želi reč, prelazimo na diskusiju po spisku.

Reč ima koleginica Ana Karadžić.

Izvolite.

ANA KARADŽIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, pred nama se nalazi set zakona iz oblasti obrazovanja. Pre svega želim da naglasim da će Poslanička grupa Pokret socijalista, Narodna seljačka stranka i Ujedinjena seljačka stranka u danu za glasanje podržati ovaj predlog.

Obrazovanje je stub razvoja našeg društva i drago mi je što je kao takvo prepoznato od Vlade Republike Srbije i resornog ministarstva i što svi segmenti obrazovanja o kojima danas pričamo prosto dolaze na čvrste noge. Reforme koje se sprovode poslednjih godina veoma su značajne. Kažete da se sporo radi, odnosno da se reforme sporo sprovode, prosto je tako u obrazovanju, ali mi već vidimo da postoje veliki rezultati. Radi se na kvalitetu, pre svega. Jedan od ciljeva jeste da kvalitet našeg obrazovanja bude u rangu visokorazvijenih zemalja.

Pre svega bih istakla važnost predloga izmena i dopuna Zakona o učenikom i studentskom standardu, jer će kroz taj zakon efikasnije da se pruži materijalna podrška učenicima i studentima. Bolje će biti nagrađivani oni studenti koji su napredni, ali će i oni koji imaju određene materijalne poteškoće u studiranju na neki način biti bolje podržani i u boljoj mogućnosti da što bolje završe studije.

Takođe je značajno to što resorno ministarstvo veliku pažnju posvećuje učenicima s posebnim potrebama, inkluzivnim merama i dualnom obrazovanju. Znate, to je dobro. Dobro je kada napravite čvrst temelj i kada se vidi da radite u službi građana, kada se vidi da ne radite u službi nekih stranih ambasada i stranaca, već radite isključivo u službi onoga što je nama od najveće konkurentnosti u Srbiji, a to su ljudski resursi, to su naši studenti i deca, koji treba da se obrazuju na najbolji mogući način kako bi sutra zemlju podigli na noge.

S druge strane, mi ovde imamo jednu paradoksalnu situaciju: imamo situaciju gde opozicija toliko potencira obrazovanje da svaki put kada imamo neke dopune dnevnog reda oni žele da dopune nekim zakonom o obrazovanju, a danas ih nema. Pogledajte deo sale gde se oni nalaze – apsolutno je prazan. Pogotovo Aleksandra Jerkov, koja je inače veliki borac za obrazovanje, ona danas nije tu. Nije došla da prodiskutuje s vama, da kaže šta je to što ona misli da je loše, već to radi verovatno tamo pred novinarima itd.

Znači, oni nisu uključeni i ne žele da budu uključeni, ne žele da rade, ali se nisu odrekli svojih plata, nisu se odrekli svojeg paušala, nisu se odrekli putnih troškova. Nisu se odrekli pre svega određenih skupštinskih odbora koji putuju u inostranstvo, jer na taj način dobijaju priliku da govore s inostranim

zvaničnicima, da blate Srbiju i urušavaju legitimitet Srbije, što svakako nije ideja.

Sednicu bojkotuju, ali ulice ne bojkotuju. Sećaju se 2000. godine, kako su došli na vlast, pa misle da danas to mogu na isti način da rade. Danas se to tako ne radi, jer Vlada Republike Srbije, Aleksandar Vučić i svi mi ovde radimo u korist građana i izborima se dolazi na vlast.

Ja pre svega kao majka želim da izrazim svoje zadovoljstvo, jer smatram da je ovaj sistem obrazovanja jako dobar i želim da moje dete odrasta i školuje se u ovakvoj zemlji. Ali, s druge strane, kao žena se veoma plašim, jer je ono što se dešava poslednjih meseci, i kako se žene vređaju, zaista skandalozno. Pričali su o tome kako treba, pozivali su na vešanje premijerke, a onda su ta vešala došla i na ulicu. Nakon toga smo imali dalje verbalna nasilja, svašta se pričalo i o predsednici Parlamenta itd., a kasnije smo imali i fizičko nasilje na ulicama Lučana, gde je pretučena aktivistkinja Srpske napredne stranke.

S jedne strane se plašim, jer oni nemaju granica, a s druge strane želim da poručim ženama u Srbiji da Vlada Republike Srbije i nadležne institucije rade na tome, da one jako dobro rade, da postoji nulta tolerancija u Srbiji kada govorimo o nasilju i da je budućnost Srbije koju propagira i na kojoj radi Aleksandar Vučić, budućnost Srbije koja okuplja stotine građana na trgovima da razgovaraju upravo o toj budućnosti, mnogo jača od sveg tog nasilja i od njihove želje za vlašću. Zbog toga zaista smatram da nema razloga za strah i da će Srbija sve više i više da bude bezbedna zemlja, u kojoj će sva deca želeći da žive i u kojoj će roditelji želeći da ih obrazuju. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Sreto Perić.

Izvolite, kolega.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Srbije, gospodo ministri koji ste prisutni ovde, nemojte mnogo da se osvrćete na to što nema opozicije. Naš narod kaže – ko nije tu, bez njega se može. Ali vama i režimu Aleksandra Vučića opozicija je SRS, tako da vi znate, ovi koji nisu tu, oni su ko zna zbog čega.

I, gospodo ministri ovde prisutni i vi gospodine Jovičiću, pošto ste ovlašćeni za nekih šest-sedam tačaka, da vam kažem, mi ne možemo da pričamo vama ono što niti mi primećujemo ni građani Srbije; mi ćemo da vam kažemo nekoliko činjenica koje mi uviđamo zajedno sa građanima Srbije, jer smo njihovi predstavnici, koje nisu baš ovakve kakve bismo mi mogli da čujemo. A usput, gospodine Šarčeviću, pa mi smo i tražili od vas da podnesete sami ostavku, tražili smo rekonstrukciju Vlade, tako da mi smo ta opozicija, još jednom podsećam, i Vladi Republike Srbije i režimu Aleksandar Vučića, ali nismo opozicija građanima Srbije.

E sada, gospodine ministre, vi lepo rekoste, život je brži od zakona. Valjda, da biste time opravdali svoje često boravljenje ovde u Narodnoj skupštini. To ima logike, obrazovanje je nešto što je početna osnova za sutra odraslog čoveka, građanina, koji treba da preuzme odgovorne funkcije u ime građana Srbije i da ovu državu vodi u prosperitetnu i bolju budućnost. Nije to samo ono okupljanje građana, nego i neke nove ideje i neka nova rešenja. Ali ja vama kažem, gospodine ministre, da su poslanici skupštinske većine čak brži i od života. Vi kažete, život je brži od zakona, a ja kažem da su oni brži i od života jer četrdeset tačaka dnevnog reda koje mi treba da razmatramo na ovoj sednici Skupštine... Ja ne mogu da kažem da one nisu u skladu sa pozitivnim propisima u nadležnosti ovog parlamenta, a da li je prioritet ovaj redosled, to je već drugo pitanje. Vi znate dobro da to sigurno nije prioritet. Mi nikad ne kritikujemo ono što nije za kritiku i što nije za osudu nego, naravno, ono što zajedno sa građanima primećujemo da nam nedostaje, da fali i da treba u pozitivnom smislu svakako menjati.

Vi se, gospodine Šarčeviću, s obzirom na to da ste bili prvi ovlašćeni predstavnik u ime Vlade da govorite i predstavljate ova četiri zakona, nalazite u jednoj veoma ozbiljnoj situaciji. Vi ni posle tri godine, koliko ste ministar u Vladi Republike Srbije, niste rešili goruće probleme, a gorući su problemi ko to nama poseduje diplome visokoškolskih ustanova, ko predaje deci i ko predaje studentima. Ja sam pre nekoliko godina sreo jednog kolegu iz ranijeg saziva i pitam ga – šta radiš? Kaže on – predajem malo na fakultetu. Kako je to moguće da „predaje malo na fakultetu“? Uz to, bio sam iznenađen kako je za tako kratko vreme mogao od više škole da ponese sva ona naučna zvanja koja su neophodna da bi on, makar i malo, mogao da predaje na fakultetu. Nije ni važno gde mu se nalazi fakultet.

To su stvari koje vi još uvek niste pokušali da rešite.

A u okviru vaše priče vezane za ova četiri zakona mogli ste bar u jednoj ili dve rečenice da kažete šta planirate vezano za udžbenike, ko će da štampa naše udžbenike i koji će njihov sadržaj biti. O tome je predsednik naše stranke u više navrata ovde govorio, a vi ne želite, ili nemate nikakav odgovor.

Videćemo i kasnije kroz neke tačke dnevnog reda, verifikacija, odnosno potpisivanje određenog ugovora posle tri godine, da tu nije izvršen pritisak na vas pa ste to morali da uradite?

Gospodine ministre, ja bih vam rekao jedan problem, koji postoji ne samo u jednoj lokalnoj samoupravi, ali može da se uzme i konkretan primer iz jedne lokalne samouprave: varošica ili opština koja ima 14.000 stanovnika i oko 400 učenika osnovne škole, to je 2,9 na 100 stanovnika (2,9 su učenici osnovne škole). Vama bi to trebalo da bude tema za duboku analizu u vašem ministarstvu, kako i na koji način pristupiti tim lokalnim samoupravama, kako rešavati probleme. Očigledno je, zbog velike zaljubljenosti u „velikog vođu“ ili

u neke stvari koje, čini mi se, nisu takve, ali ljudi možda i poveruju, stalno na televiziji slušaju, pa u nekim lokalnim sredinama, ne kažem u svim, u nekim lokalnim sredinama, možda i lokalni funkcioneri prosto ne poseduju potencijal kojim bi mogli da krenu u rešavanje nekih problema...

Onda imamo rubne opštine čiji učenici, odnosno deca iz tih opština, zbog toga što u njihovoj sredini ne postoje adekvatne ili čak željene škole, odlaze samo prekoputa u Republiku Srpsku i smatra se da imaju status učenika koji se školuju u inostranstvu i onda gube dečji dodatak i ne znam koje sve... Ne privilegije, nego ono što je ozbiljno i socijalno odgovorno društvo u obavezi da ima kao odnos prema toj deci, ona to gube. Mislim da to nije dobro, nije u redu.

Ima i činjenica da veliki broj dece odlazi u zdravstvene škole prosto iz razloga što očekuju da će, kad budu završila, olako dobiti posao u inostranstvu. Tu je pomalo upozorenje vama u Vladi da razmišljate zbog čega se tako naglo smanjio broj nezaposlenih. Nije samo zato što se... Svakako da ima više zaposlenih sad nego prošle godine, a možda još više nego pre tri ili pet godina, ali nije razlog samo odatle, nego zbog toga što ljudi odlaze ne samo iz manjih u veće sredine nego odlaze potpuno iz države Srbije.

Jedan konkretan zahtev upućen vama, gospodine Šarčeviću, mogao bi da bude... Postoji jedna škola u Ljuboviji koja je bila zapaljena, odnosno desio se požar. Ona nema mnogo učenika – kada vam ovo kažem, 35 od prvog do osmog razreda – a pokriva jednu petinu te opštine. Deca su prinuđena sada... Rešen je taj problem tako što im je obezbeđen prevoz pa odlaze u neke druge škole. Oni će završiti osnovnu školu, nije problem tu, ali će mnogi od roditelja otići, već sad razmišljaju, da bi omogućili bolje uslove svojoj deci. Oni će promeniti mesto prebivališta, a onda ćemo ih imati u Beogradu ili u nekim drugim većim sredinama. Ja sam potpuno siguran da niko u Vladi ne želi takav scenario u Srbiji. Pretpostavljam da u Ministarstvu prosvete postoji zahtev od te osnovne škole. Ako ne postoji, možete i preko školske uprave, možete i preko direktora te škole da dođete do tih podataka i da vidite da im na najbrži način pružite određenu vrstu pomoći.

Kada je u pitanju 20. tačka dnevnog reda, Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Srbije i SAD o izručenju, ja sad imam malo straha da komentarišem taj ugovor zato što je prof. dr Vojislav Šešelj to objasnio pravnički, stručno, na jedan fantastičan način. Ali, samo da vas podsetim, predsednik države sad ide iz mesta u mesto i obezbeđuje ili obećava neku bolju budućnost Srbiji. Valjda je juče negde izjavio – Srbija nikada nije dovoljno mala za one sa strane. Mi tu konstataciju možemo da podelimo, to je tačno, ali prihvatanjem ovog ugovora mi prihvatamo da smo ne onoliko mali koliko oni žele, nego još manji. I da ne komentarišem to, jer je prof. dr Vojislav Šešelj objasnio to na najbolji način.

Ovaj ugovor su potpisali ministar pravde Nela Kuburović i američki ambasador Skot pre skoro tri godine, a sad treba ovo verifikovati. Čini mi se da je pritisak malo ozbiljniji nego što to i građani i vi možete da prepoznate, ali sigurno da ste vi takođe svesni i znate o čemu se radi.

Gospodine Jovičiću, kad ste vi u pitanju, vi ste vrlo korektan čovek; i na Odboru za upravu i pravosuđe i ovde ste išitali ko su nam kandidati. Zašto se nikada u ovom domu nije pojavio gospodin Milojević, koji je sad vršilac funkcije predsednika Kasacionog suda? On je bio ovde, ja sam ga video samo kada je predsednik države polagao zakletvu. On bi mogao da nam da odgovore na neka pitanja vezana za ovih sedam tačaka dnevnog reda. Da li ste vi napravili analizu mreže sudova? Jeste li vi pogledali koliki su troškovi i koji su krajnji efekti? Da li imamo neke saobraćajke koje se dese zbog umora sudija ili onih koji ih prevoze na posao i slično? Ima još mnogo stvari koje bismo mogli njemu da postavimo, da nam da odgovor, ali njega nema, uporno i vešto izbegava.

Nadam se da ćete na neka pitanja dati odgovor, a nešto ćete rešavati. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić.

Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Uvaženi potpredsedniče Narodne skupštine gospodine Arsiću, gospodo ministri sa saradnicima, gospodo predstavnici tužilaštva i sudstva, drago mi je da vas sve češće viđam u ovom visokom domu. To govori u prvom redu o vašem odnosu prema radu, a i o odnosu prema građanima Republike Srbije.

Mi danas raspravljamo u ovom visokom domu, pored ostalog, i o setu zakona iz oblasti vaspitanja i obrazovanja.

Vaspitanje i obrazovanje u Republici Srbiji ubraja se u one sektore koji su u tranziciji doživeli najveće promene. Republika Srbija je od jednog prestižnog nivoa obrazovanja zapala za vreme režima Tadića, Dilasa, Jeremića i drugih u najveći ponor u istoriji školstva u Republici Srbiji. Voleo bih da me kolege pedagozi koje izučavaju istoriju školstva i pedagoških ideja demantuju.

Prilikom dolaska na čelo Vlade Republike Srbije, danas aktuelni predsednik države gospodin Aleksandar Vučić je 27. aprila godišnjice 2014. godine zatekao Srbiju koja je bila ekonomski, industrijski i infrastrukturno totalno devastirana; Srbiju bez sigurnosti i bezbednosti njenih građana; Srbiju koja je bila ponižena i unižena; Srbiju bez vizije budućnosti, bez nade i vere u budućnost; Srbiju sa ogromnom prezaduženošću; Srbiju sa prevelikom nezaposlenošću (26,5%), tačno 1.753.000 je bilo u radnom odnosu, a danas, poštovani građani Srbije, 2.900.000; Srbiju bez međunarodnog ugleda, a kakav je danas ugled, poštovani građani Republike Srbije, procenite sami; Srbiju

opljačkanu pljačkaškom privatizacijom od strane bivšeg režima Đilasa, Tadića i Jeremića; Srbiju sa uništenim, zaostalim sistemom vaspitanja i obrazovanja.

Predsednik Vučić je pošao od spoznaje da je znanje i obrazovanje svih građana Republike Srbije osnovna pretpostavka modernizacije Republike Srbije, koju sprovode ova Vlada Republike Srbije na čelu sa Anom Brnabić, najveći broj uvaženih narodnih poslanika u ovom visokom domu i najveći broj građana Republike Srbije. Motor ubrzane modernizacije Srbije je predsednik Republike Srbije gospodin Aleksandar Vučić. Zato je on, zajedno sa Vladom, otvorio više stotina škola i domova zdravlja, dečjih vrtića i čak neke fakultete.

Poštovani građani Republike Srbije, poštovani narodni poslanici, mnoge vlade ozbiljnih zemalja u svetu u svojim su programima rada dale vaspitanju i obrazovanju istaknuto mesto. I predsednik Vučić je u svom programu to učinio. Predsednik Vučić je u svom programu, na stranici 71, dok je bio predsednik Vlade, rekao, citiram, ovo je vrlo važno za vaspitanje i obrazovanje: „Ono što je najvažnije, o čemu sam mnogo stranica napisao, jeste reforma obrazovanja, jer je to za nas najvažnije, jer to je ljudski kapital za budućnost i mi moramo da učimo i učimo“.

Evo, gospodine ministre Šarčeviću, reforma obrazovanja i modernizacija vaspitanja i obrazovnog sistema u Republici Srbiji je u svom najvećem zamahu, jer jedino savremenim obrazovanjem možemo menjati Srbiju. Zato ste vi, gospodine ministre Šarčeviću, potpuno u pravu kada se svim snagama borite za uspostavu dualnog obrazovanja kao najvećeg pedagoškog dostignuća obrazovanja uz rad i za rad. Ono je danas kod nas uspešna stvarnost.

Poštovani građani, poštovani prosvetni radnici, poštovani narodni poslanici, ja ne razumem naše političke protivnike, Đilasa, Jeremića, Pajtića, Obradovića i druge iz „saveza za drugu pljačku Srbije“, koji su se u ovom visokom domu suprotstavili uvođenju dualnog obrazovanja. Setite se samo. Nisu izneli koncept tog dualnog obrazovanja, nego protiv uvođenja dualnog obrazovanja.

Dualno obrazovanje podstiče bolje povezivanje prirode sveta rada i teorijskog obrazovanja sveta učenja. Samo tako mi uvodimo realni, sadašnji, budući svet rada u teoriju obrazovanja. Na taj način će naši učenici i studenti biti prestižni u svetu i pomalo se to ovih godina sve više oseća. Dualno obrazovanje je danas postalo realnost u Republici Srbiji zahvaljujući Ministarstvu prosvete, Vladi Republike Srbije i, moram vas podsetiti, predsedniku Vučiću, koji je to prvi put spomenuo u Republici Srbiji kada je došao na čelo Vlade. Mogu vam reći dan, čas i vreme.

Kada su u pitanju ovi zakoni, odnosno predlozi zakona koji su na dnevnom redu našeg današnjeg zasedanja, mislim da ih treba usvojiti jer su izmene i dopune vezane za modernizaciju pedagoške dokumentacije u skladu

sa svetskim prosvetnim kretanjima, o čemu ću kasnije, drugom prilikom govoriti.

Promene se uglavnom odnose na osavremenjavanje pedagoške dokumentacije; na jednu vrlo važnu oblast vaspitanja i obrazovanja naših učenika i studenata, a to je ocenjivanje naših učenika; problem upisa dece u prvi razred osnovne škole, kao i dece koja mogu biti upisana u razvojnu grupu u predškolsku ustanovu; pitanje obrazovanja nastavnika, što je jako važno, vaspitača i stručnih saradnika u školama za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju. To posebno akcentujem. Redefinisanje odredaba koje se odnose na zasnivanje radnog odnosa na mestu direktora škole. Tu smo imali, ministar je odlično to primetio, male nedoumice i to je isto, u smislu modernizacije, precizirano. Modernizacija digitalnog sistema obrazovanja i formiranje organizacione jedinice u Zavodu.

Da li ste, poštovana gospodo, vi kojih danas nema u ovom visokom domu, mogli zamisliti da će se ovo o čemu sam govorio dešavati u našoj republici? Svi ste negirali, zato vas danas nema ovde da se argumentima suočite s nama. Mi to tražimo. Iznesite svoje argumente, mi ćemo svoje argumente, jedino to vodi boljitku Republike Srbije.

Redefinisanje odredaba koje se odnose na ocenjivanje učenika kako u osnovnoj tako i u srednjoj školi; redefinisanje i preciziranje odredaba koje se odnose na uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema prosvete.

Poštovani građani Republike Srbije, dok naš predsednik Republike Srbije gospodin Vučić otvara pogone i udara kamene temeljce, u isto vreme, obratite pažnju sada na ovaj podatak, kada predsednik Republike Aleksandar Vučić traži (dakle, dan govorim) trajno, sveukupno, sveobuhvatno i kompromisno rešenje za našu južnu srpsku pokrajinu, u istu večer ministar Dačić u UN na Savetu bezbednosti brani stavove Srbije o Kosovu i Metohiji, međutim, poštovani građani, u isti sat Đilas i Jeremić optužuju Srbiju, predsednika Srbije na sastancima sa predstavnicima evropskih zemalja van naše zemlje. Šta vam to govori, poštovani građani Republike Srbije, vi koji pamтите 2000. godinu? To su radili isti ti ljudi, imenom i prezimenom, i 5. oktobra 2000. godine.

Poštovani građani Republike Srbije, poštovani profesori istorije koji izučavate savremenu istoriju, 5. oktobar je bio drugi najveći udarac parlamentarnoj demokratiji u novijoj istoriji Srbije. Prvi je bio diktatura, a drugi 5. oktobar. Jer Milošević tada nije pobedio na izborima, izgubio na izborima, a Koštunica nije pobedio na izborima. Drugog kruga izbora, kako znate, nije bilo, već su nama politički protivnici upali u ovaj visoki dom i zapalili ovaj visoki dom i tako ulicom došli na vlast. Zato je to, poštovani građani, drugi najveći udarac parlamentarnoj demokratiji.

Poštovani građani Republike Srbije i poštovani narodni poslanici, vi ste čuli ovaj podatak – dok se naši predstavnici bore u UN i drugim telima za položaj Kosova i Metohije, dotle su Vuk Jeremić i Dragan Đilas u nekim evropskim institucijama optuživali predsednika države i državu Srbiju. Ko je taj Vuk Jeremić? On neka objasni građanima Srbije otkud mu iz Mongolije 200.000 dolara. Na ime čega je to primio? Neće nikako da objasni na ime čega je dobio silan novac iz inostranstva za vreme dok je palio ovom skupštinom; od 2007. do 2017. dobio je čak 7,9 miliona dolara iz raznih sumnjivih izvora na svoj Centar za demokratiju. Četiri i po miliona uplatila mu je jedna fantomska energetska kompanija koja posluje u Šangaju i Hongkongu, gde su operirali njegovi bliski prijatelji i saradnici, uhapšeni zbog korupcije u Americi i suđeni, Patrik Ho i šejk Tidijan Gadio. On je prekjuče u jednoj emisiji na jednoj televiziji brutalno lično uvredio predsednika Republike Srbije. Meni nije poznata u novijoj istoriji Srbije takva lična uvreda.

Poštovani građani Republike Srbije, mi smo ovih dana, i vi ste, svedoci podrške tobože demokratskim procesima u Republici Srbiji. Jedan deo potpisnika su i univerzitetski profesori. Ja kolege profesore univerziteta zovem – ako će se baviti politikom, nek se uključe u političke stranke, a naukom – imamo međunarodne simpozije, imamo časopise i da se tu takmičimo.

Ja sam gledao ovaj spisak i moram da vam kažem, prvih pet na Filozofskom fakultetu u Beogradu, Marija Bogdanović je redovni profesor. Molim vas, ona je emeritus, ali ne u Beogradu, nego predaje u Nikšiću. Iste večeri je bila na televiziji dok je Dačić bio u UN, gospodin Vučić rešavao sveobuhvatno i kompromisno rešenje za Kosovo i Metohiju. A ova trojica su u Briselu. Šta vam to govori? Jesmo li tu sliku gledali, gospodo, vi koji pamтите 2000. godinu?

Međutim, ja sam se malo, a verovatno i vi, ministre... Ukucate „Kobson“, da vidimo – Marija Bogdanović, znate li koliko? Nula radova stoji tamo. Sledeći, Sreten Vujović, profesor, nula stoji. Miodrag Zec, meni je žao kolege Miodraga Zeca, nula stoji tamo. Radi se o prestižnim listama, globalnim. Đokica Jovanović, profesor u penziji, koji je bio meni kolega na Fakultetu u Prištini, a kada je počelo bombardovanje pobjegao je u Beograd, zna se ko mu je osigurao posao, Marija Bogdanović, danas predvodi u Nišu stanare. Ukucam njega, nula stoji. Možete svi, ukucajte Naši u WOS, pogledajte ime i prezime profesora, pa ćete videti. Dalje, Dragan Bulatović, profesor u penziji, ista situacija. Dalje da ne navodim, ima ih više. Ali me je još nešto zainteresovalo, na ovom spisku su i Ana Pešikan i Tinde Kovač Cerović. Ja sam mislio da ima, ukucam tamo, a ono – nula. Međutim, ukucam još jednog profesora koji nas kritikuje ovih dana, pogotovo Ministarstvo prosvete: Jovo Bakić, docent – nula. Taj Jovo Bakić je docent drugi put, deseta godina.

Molim vas, grešku je napravio Savet za visoko obrazovanje kada je dozvolio da se docent bira dva puta u isto zvanje. Da smo zakonom, kao i u drugim zemljama, pet godina da budu, tražili ove reference, malo bi ih bilo, gospodine ministre, danas na fakultetima. Zato oni vas kritikuju. Zato, gospodine ministre. Jer su godinama imali privilegije, bili urednici naših domaćih časopisa, a nisu dozvoljavali, nego svojim uskim krugovima, i tako na neki način uništavali nauku. Nisu pratili evropske i svetske tokove. Čim smo se otvorili prema svetu, evo ih na ulici. To su i 2000. godine. I Đokica Jovanović je došao 2000. godine, i Marija Bogdanović 2000. godine rektor postala, dalje da ne nabrajam, Jovo Bakić, da ne nabrajam.

Oliver Tošković, pa to je profesor na mom fakultetu, u trećinskom odnosu. Ljudi moji, deset godina docent! Kao i Žarko Korać, koji je otišao u penziju kao docent, a ovde nas stalno kritikovao itd. Zna li šta je radio taj Tošković? Videli ste na TV ekranima – sastavljao onaj test iz psihologije, pita ga novinar tri pitanja, a on nijedno ne zna. Kaže profesor – ne moram da znam. A on tvorac! Mi profesori to znamo, na mom fakultetu i na svim fakultetima itd. Dakle, ja ukucam njega – nula. Dalje da ne nabrajam, ali na neki način da privedem kraju, da ostavim svojim kolegama još vremena.

Međutim, moram nešto da kažem. Ja o 5. oktobru neću da govorim, ali ću citirati Dajanu Džonston, vama koji pamtite 2000. godinu i suđenje u Haškom tribunalu dobro je poznato, „Suludi krstaši“, koja je rekla: „Na krilima narodnog slavlja zbog pada Slobodana Miloševića, koje se graničilo sa pijanstvom, Srbiju je u jagmi za vlašću samleo stampedo nestručnih, gramzivih i bahatih ljudi, uobraženih lidera fiktivnih stranaka, samoproglšenih eksperata, polusveta svih kalibara i profila, koji je sebe promovisao u revolucionarne pobednike, a državu i sve u državi za svoje taoce i plen“. Poštovani građani Srbije, slično nam se sprema, ovi ne znaju nego – ulica, ne znaju da dođu ovde da suočimo probleme.

Poštovani ministre, ovo su reformski zakoni. Zahvaljujem vam se što hrabro koračate u reformske tokove. I, oglušite se o kritike pojedinaca, vi ste sebe ostvarili i dokazali u vaspitno-obrazovnom radu, onih koji su vas 2000. godine terali, najbolje vi znate, a danas vas kritikuju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospodin Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Samo radi javnosti, dug prema ovoj školi u okolini Ljubovije – radi se o isturenom odeljenju koje trenutno ima 29 učenika i gde je nesrećnim slučajem došlo do požara i nije ustanovljeno iz kog razloga. Ono što je bitno, to je da postoji deo sredstava koji je obezbeđen i deo koji još fali, tako da se radi na konačnom projektu. Znači, sedam miliona je obezbeđeno a pet će se obezbediti, tako da će to biti rešavano od proleća.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima koleginja Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Dame i gospodo narodni poslanici, kolege iz skupštinske većine bi trebalo da razumeju da je zaista poslednji trenutak da se potrudite da vratite demokratiju u Narodnu skupštinu. Ovo što radite je jako loše. Vi biste, gospodo iz Ministarstva, s obzirom na to da sada u ovom vanrednom zasedanju Vlada dostavlja dnevni red, mogli da skrenete pažnju da ne želite da se pravi ovakva papazjanija od dnevnog reda, jer 40 tačka spojiti u jednu apsolutno je neprihvatljivo i zaista je najgrublje kršenje i gaženje parlamentarne demokratije. Nema te pameti pod kapom nebeskom koja bi mogla da nađe neke dodirne tačke između pojedinih predloga u okviru ovih 40 spojenih u jednu tačku dnevnog reda. U tom smislu, prilično je komplikovano da se mi narodni poslanici opredelimo o čemu da govorimo za vreme koje imamo na raspolaganju i na šta da skrenemo pažnju.

Pošto je ministar Šarčević ovde govorio o svojim predlozima i pokušao da nam objasni da imamo tako česte izmene zakona iz oblasti obrazovanja zato što, kako reče, život ide brže nego zakoni, ne može to tako, ministre. Zakoni moraju da predvide sve što je realno moguće pokriti zakonom u okviru određene oblasti. Prošle godine, pre nekoliko meseci, pričali smo o ovim predlozima zakona, 2018. i 2017. godine. Da li je moguće da vi tada niste znali da je osnov ekspozee Ane Brnabić, kada je birana za premijera, bila digitalizacija Srbije, a vi kažete da sada vi uvodite digitalizaciju u ove oblasti? Malo ćemo o tome i kada budemo o amandmanima, pa ćemo malo da se posvetimo i tome.

Ovaj zakon o izmeni Zakona o oružju – menjate jedan član i menjate rok na godinu dana. Ovo je nešto što mora da se spomene pre svega zbog javnosti. Godine 2015. ste doneli i za tri godine niste u stanju vi u Vladi da uradite ono što ste bili u obavezi da uradite za tri godine. Dakle, ovo govori koliko je vama Narodna skupština samo formalnost, hajde da prođe to kroz Skupštinu, a šta ćete vi i kada ćete da uradite nešto, koga je briga.

Zakon o Srpskoj književnoj zadruzi. Ministre Vukosavljeviću, u ovom smislu manje-više su formalne izmene ovog predloga zakona. Mi smo podneli nekoliko amandmana sa namerom da obratite pažnju, mislim da možete da ih usvojite. Ono što jeste dobro, to je da će se Srpska književna zadruga delom finansirati iz budžeta. Neka taj deo bude što je moguće veći i neka bude što je moguće ozbiljniji rad, jer zaista možemo kroz ovu instituciju da saznamo i da kroz razne knjige ostavimo budućim generacijama mnogo toga što je možda negde i zaboravljeno iz istorije Srbije i srpskog naroda.

Kada su u pitanju razni sporazumi, javnost treba da zna takođe da smo mi u Narodnoj skupštini samo „protočni bojler“, da su svi ovi sporazumi već zaključeni i oni nas već poprilično obavezuju iako nisu ratifikovani u Narodnoj

skupštini. To je taj neki redosled, koji bi jednom valjda trebalo promeniti, da se ministrima ne daju tako blanko ovlašćenja. Znae, imamo loša iskustva, sećate se kako je Vuk Jeremić u Savetu bezbednosti UN rešavanje problema Kosova i Metohije iz Saveta bezbednosti preneo na Euleks. Evo, i dan-danas trpimo zbog toga. Ministri moraju biti pod ozbiljnom kontrolom Narodne skupštine, što u našem sadašnjem slučaju i ovom vremenu takođe nije slučaj.

Jedan od predloga je zakon o potvrđivanju Finansijskog ugovora Razvoj rečne transportne infrastrukture u Srbiji između Republike Srbije i Evropske investicione banke. Šta je ovde interesantno? Po ovom sporazumu se mi zadužujemo za sto miliona evra. Možete da obrazložite zbog čega, ali gledajte šta piše u ovom sporazumu – statut banke predviđa da će banka obezbediti da se njena sredstva koriste što racionalnije i u interesu Evropske unije. Dakle, mi uzimamo sto miliona evra kredita od te evropske banke, a moramo da radimo u interesu EU. Pogrešno, gospodo. Videćete, kada nam EU zatvori vrata, kako ćemo se nositi sa posledicama koje imaju ovi njihovi zakoni koje ste vi nasledili i koje radite isto kao i oni pre vas i koje ovde usvajate bez ikakve selekcije.

Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Srbije i SAD zaista je nešto što – samo podsećam na ono što je Vojislav Šešelj govorio na početku – ne bi trebalo nikako da usvajate. Imaćemo i možemo imati ozbiljnih posledica ako se ovaj zakon usvoji.

Nije ništa bolje ni s ovim što potpisuje Zorana Mihajlović. To posebno mora da se stavi pod lupu. Ona je još 3. oktobra 2017. godine potpisala ovaj sporazum između Srbije i Transportne zajednice. Čuli ste kako je tu provukla diplomatski status, koji dozvoljava svima osim ruskom centru, Srpsko-ruskom humanitarnom centru u Nišu. Ali to je Zorana Mihajlović i vi je takvu trpite, i teško nama s njom.

Što se tiče ovog dela koji se odnosi na izbor sudija i tužilaca, ovde bismo imali podosta toga da kažemo. Predstavnik Visokog saveta sudstva nam je ovde pročitao sva imena ljudi koji treba da budu izabrani za sudije prvi put, ali u njihovim biografijama nemamo potpune podatke. Znae, ne možete da ne kažete s kojim je prosekom neko završio pravni fakultet. Mi ovde imamo slučajeve da je, recimo, jedan kandidat studirao deset godina, a drugi je studirao četiri godine. Komisija je, ta koju formira Visoki savet sudstva, rekla da su i jedno i drugo najvišom ocenom završili to nešto pred komisijom. A to nešto pred komisijom je, zamislite, razgovor. Jesu li ti članovi Visokog saveta psiholozi, psihijatri? Šta znači razgovor s njima i na osnovu tog razgovora da daju ocenu? Potpuno pogrešno i potpuno loše.

I da vam kažem, gospodine, da se mnoge sudije koje su izabrane i one koje žele da budu izabrane ljute zbog ovoga što nećete da napišete kojim prosekom je neko završio pravni fakultet. Ako hoće da bude sudija ili tužilac, mora da bude malo zapaženiji student.

Onda imamo, recimo, nekog Rastka Živadinovića, koji je zamenik javnog tužioca u Prijepolju, koji je završio sa prosekom 6,61, koji je iz Beograda a izabran je da bude zamenik tužioca u Prijepolju da bi tamo mogao da sprovodi neke političke procese i da, naravno, besomučno troši pare: za odvojeni život 853.000, pa na ime dežurstava 538.000 dinara itd. Prosto nemam vremena sve ovo da čitam, ali ovo je posledica reforme pravosuđa gde ste vi dozvolili da može neko da živi u Beogradu a da bude u Prijepolju zamenik javnog tužioca. Nemamo mi ništa protiv toga da neko iz Beograda ode tamo, ali nema onda odvojenog života, ide tamo, živi i tamo radi i nikakav problem to ne bi bio. Dakle, loše vam je ovo što radite.

Ovde ima jedna greška koju zaista više puta vidim. Kažete da nekom tužiocu prestaje funkcija zbog navršenja radnog veka. Nemojte ovako nakaradno, nije on radni vek navršio, nego završio.

Recimo, i ovakvih je puno slučajeva, samo ću ovaj primer jer više nemam vremena: bira se predsednik Privrednog suda u Leskovcu, izvesna Veselinka Jeremić. Ali, kažete, bila su tri kandidata. Mi ovde ne znamo koja su to još dva; možda je ona stvarno najbolja, ali ne znamo koja su još dva kandidata bila i kakve su njihove karakteristike.

Dakle, nemojte se rugati sa Narodnom skupštinom. Ako vam to skupštinska većina dozvoljava, mi srpski radikali vam to nećemo dozvoliti. Svaki put ćemo javnost obavestiti na ovaj način o vašem načinu rada. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima kolegunica Snežana Bogosavljević Bošković.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Poštovani predsedavajući, gospodo ministri sa saradnicima, uvaženi narodni poslanici, tema parlamentarne debate ovog skupštinskog zasedanja su izuzetno važni zakoni iz oblasti obrazovanja, kulture, bezbednosti, kao i važni predlozi zakona kojima se potvrđuju međunarodni sporazumi, ugovori, protokoli i konvencije iz više različitih oblasti društvenog i privrednog života.

Uz sve uvažavanje predloženih zakona, imajući u vidu da je ovlašćeni predstavnik naše poslaničke grupe prof. Žarko Obradović izneo stav Poslaničke grupe SPS o većini predloženih zakona, ja ću se, u skladu s tim kao i raspoloživim vremenom, osvrnuti se na dva predloga zakona: Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu i Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o Srpskoj književnoj zadruzi.

S obzirom na to da dolazim sa univerziteta, smatram da je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu izuzetno važan i vredan, jer se njime propisuju pitanja koja znače uređenje i unapređenje sistema pružanja materijalne podrške učenicima i studentima. Za mnoge od njih, i naravno njihove roditelje, veoma je značajna podrška u vidu

učničkih i studentskih stipendija i kredita, smeštaja u učničkim i studentskim domovima, kao i mogućnost korišćenja odmarališta za odmor i rekreaciju.

Podsetiću vas da je, na primer, u protekloj školskoj godini Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja finansiralo, u mesečnim iznosima, 12.200 učničkih stipendija, oko 21.000 studentskih stipendija i kredita i oko hiljadu stipendija za izuzetno nadarene učenike i studente.

Uz to, u sistemu učničkog i studentskog standarda Ministarstvo prosvete finansira i 63 ustanove, među kojima su domovi učenika, škole sa domovima učenika, kao i devet studentskih centara. Veoma je važno da i ubuduće naši učenici i studenti mogu računati na ovu vrstu podrške u toku svog školovanja.

Takođe, potrebno je da se stipendiranjem i nadalje nastavi sa podržavanjem i podsticanjem razvoja izuzetno nadarenih učenika i studenata. Važno je i da sistem raspodele sredstava namenjenih za ovu svrhu bude precizan, bude pravičan i efikasan.

Takođe, smatram da je važna i namera predlagača da se našim učenicima i studentima uz odmor u odmaralištima koja su njima namenjena ponude i drugi programi vezani za neformalno obrazovanje i usavršavanje kroz seminare, konferencije, obuke i slično.

Zbog svega navedenog smatram da će primena predloženog zakona doprineti da se naše obrazovanje u značajnoj meri unapredi, da bude dostupnije za što veći broj učenika i studenata, efikasno i još kvalitetnije.

Drugi zakon na koji želim da se osvrnem jeste zakon o izmenama i dopunama Zakona o Srpskoj književnoj zadruzi. Smatram da je ovaj zakon izuzetno značajan, da je vredan pažnje i pohvale budući da pravno reguliše pitanja važna za opstanak i rad Srpske književne zadruge, jedne od ključnih ustanova nacionalne kulture.

Podsetiću vas, Srpska književna zadruga je naš najstariji izdavač. Osnovana je 1892. godine. Njeni osnivači su bili naši najumniji i najuticajniji ljudi tog vremena. Prvi predsednik Srpske književne zadruge bio je Stojan Novaković, državnik, naučnik, književnik, a prvi potpredsednik naš čuveni pesnik Jovan Jovanović Zmaj. Za 127 godina, od osnivanja do danas, Srpska književna zadruga jedino nije radila za vreme okupacije u Prvom svetskom ratu i zbog toga se danas s pravom kaže da je ona ta koja povezuje tri veka.

Prepoznatljiva je po tradicionalnim godišnjim izdanjima tzv. kola ili Plave knjige, kao najstarije i najznačajnije edicije srpske književnosti i srpske kulture. Dosad je izašlo 109 kola sa ukupno 734 numerisane knjige. Pored kola, Srpska književna zadruga je ostvarila zapažene rezultate i u objavljivanju drugih edicija, kao što su na primer: Istorija srpskog naroda u deset tomova, Srpska književnost u sto knjiga ili Stara srpska književnost u 24 knjige.

Srpska književna zadruga prepoznatljiva je i po tome što su njenu upravu i autorske timove uvek činili naši najeminentniji književnici, profesori i naučni radnici. Dakle, nema sumnje, radi se o izuzetnom nacionalnom izdavačkom brendu, koji ima izuzetno veliku vrednost, važnu za očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta srpskog naroda.

Danas je opstanak Srpske književne zadruge doveden u pitanje s obzirom na to da njena izdavačka delatnost nije bazirana na tržišnim i komercijalnim osnovama, te je u savremenim uslovima potrebno redefinisati njen status i obezbediti dodatne izvore finansiranja. U tom smislu želim da pohvalim Ministarstvo kulture, da pohvalim predloženi zakon, jer je upravo on taj koji će obezbediti rešenje pitanja statusa Srpske književne zadruge, koji će obezbediti i dodatne izvore finansiranja i, u krajnjoj liniji, očuvanje i nastavak rada srpske književne zajednice u godinama koje su pred nama.

Polazeći od navedenog, a posebno ceneći i uvažavajući našu kulturu, tradiciju i istoriju, Poslanička grupa SPS će podržati Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o Srpskoj književnoj zadruzi, kao i sve druge zakone iz objedinjenog pretresa ovog skupštinskog zasedanja. Hvala na pažnji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite, kolega Mirčiću.

MILORAD MIRČIĆ: Dobro je ovo što je Ministarstvo uslišilo kritike i uputstva Srpske radikalne stranke i konačno krenulo sa nekim reformama po pitanju Srpske književne zadruge. Srpska književna zadruga je planski, po nalogu onih koji su došli 5. oktobra, odnosno, tačnije rečeno, onih koji su doveli ove što su vladali Srbijom, sistematski uništavana. Uništavana je kao tradicija srpskog naroda. Mi smo ovde iznosili niz argumenata da je stanje u Srpskoj književnoj zadruzi alarmantno. Zbog tradicije i zbog svega onoga što je vezano za Srpsku književnu zadrugu i srpski nacion, mora da se vodi računa o takvim ustanovama, takvim institucijama.

Po nama srpskim radikalima, nije dovoljna samo ova transformacija koju predviđa Ministarstvo, ali amandmanskim izmenama pokušaćemo da Ministarstvo navedemo na još preciznije odredbe kako bi Srpska književna zadruga rešila glavni gorući problem, to je problem finansiranja. Ja vas samo podsećam da smo vam bezbroj puta mi srpski radikali spočitavali da imate para za „Egzit“, da imate para za kojekakva čuda gde se najviše širi droga, a da nemate razumevanja za ono što je srpska tradicija.

Nama je i te kako značajno da se povede računa i o Matici srpskoj. Vi znate da je došlo u pitanje štampanje najstarijeg lista u srpskom narodu, to je Letopis Matice srpske. I to je deo plana sistematskog uništavanja svega onoga što je tradicija srpskog naciona.

Dobro je ovo što Ministarstvo prosvete želi da na neki način istakne značaj srednjeg obrazovanja tako što Gimnaziju „Jovan Jovanović Zmaj“ iz Novog Sada i Matematičku gimnaziju iz Beograda diže na nivo ustanova od nacionalnog značaja, ali, gospodine ministre, morate da vodite računa upravo o ovome o čemu sam malopre govorio, o tradiciji – to je Gimnazija u Sremskim Karlovcima, to je Gimnazija u Kragujevcu. U 18. veku, krajem 18. veka sve što je školovano, pismeno, pametno, pa do dana današnjeg, prolazilo je kroz karlovačku gimnaziju. Ne potcenjujući, i te kako dajući značaja svemu ovome, svim uspesima koje postižu učenici i nastavnici odnosno profesori Matematičke gimnazije i gimnazije „Zmaj Jova Jovanović“, najstarija srpska gimnazija je Gimnazija u Sremskim Karlovcima.

Vi ste pokrenuli jednu akciju koja se odnosi na Sremske Karlovce, a to je da se Sremskim Karlovcima vrati ono što im po prirodi stvari i pripada, da budu univerzitetski grad, odnosno opština. To su Karlovci i bili. To je pijemont kulture i obrazovanja srpskog naroda. Karlovci su, i gimnazija karlovačka, više cenjeni u Beču, u intelektualnim krugovima Beča, nego što su cenjeni kod predstavnika vlasti u Srbiji. Prosto za ne verovati!

U Karlovcima ima jedna ideja koja je bila odranije, a to je da se napravi filozofski centar u Sremskim Karlovcima, jer na prostorima bivše Jugoslavije ne postoji takav jedan centar. I to je nešto što Karlovcima daje dodatnu težinu, što u stvari čuva tradiciju. Tradiciju treba negovati, a ne nasedati na priče – šta će vama tradicija, mi se okrećemo budućnosti, za nas je digitalizacija nešto što je neprikosnoveno. Ne. Tradicija je sastavni deo srpskog naroda i tradicija treba da je obaveza svakog onog ko je u Vladi, pogotovu kada su u pitanju ova dva ministarstva, ministarstva obrazovanja i kulture.

Kamo lepe sreće da izađete konačno sa predlogom da se ono čudovište od festivala koje se zove „Egzit“ iseli sa Petrovaradinske tvrđave. To je sramota, bruka. Istorijski spomenik uništava se iz godine u godinu održavanjem festivala koji nije utemeljen ni u čijoj tradiciji. To je muzika, to je umetnost koja nema tradiciju i održava se na prostorima Petrovaradinske tvrđave. Da li ste to negde videli? Da li ste čuli da se takvi festivali održavaju na bilo kakvoj ili blizu kakve ustanove koja je od kulturnog i istorijskog značaja? Niste. Samo može u Srbiji. I još se daju pare sa nivoa Republike, pa još sa nivoa lokalne samouprave, pa još Pokrajina i onda se kaže – Srbija se prepoznaje po „Egzitu“. Srbija se prepoznaje po Srpskoj književnoj zadruzi, Srbija se prepoznaje po Matematičkoj gimnaziji, po Zmaj Jovinoj gimnaziji, po tome se Srbija prepoznaje.

Ono što je pozitivno, to je da se na ovoj sednici usvaja konvencija o zaštiti zdravlja u poljoprivredi. Naime, o čemu se radi? Konačno se usvaja Konvencija, jedna pozitivna praksa koja dolazi, istine radi, iz Evrope, a to je da se vodi računa o radnicima koji su privremeno zaposleni kao sezonski radnici u

poljoprivredi. O njima mora da se vodi računa, i to je nešto što je pozitivno. Jeste da je u obliku konvencije, ali mi se nadamo da će to biti zakonskim odredbama i te kako definisano; do sada smo imali potpuni haos.

To je jedna od pozitivnih strana.

Zašto mi srpski radikali govorimo ono što treba da se na neki način istakne kao pozitivno? Pa nemamo mi nikakvog razloga da to ne radimo, nismo mi opterećeni nekim jeftinim političkim poenima, mi govorimo ono što je realnost.

Ono što je sramota za ovu vladu, to je da se u zvaničnoj politici i politici nastupa predsednika ove države po svaku cenu želi sputati taj velikoalbanski nacionalizam, taj fašizam koji dolazi sa KiM, a ministar za saobraćaj po svaku cenu želi da legalizuje Kosovo kao državu. Imamo ovaj sporazum o Transportnoj zajednici, sporazum o formiranju sekretarijata. Pa nemojte, ljudi, da se zaludujemo. Pa zar nije politika logistika ekonomiji, i obrnuto? Imamo političku situaciju da imamo istorijskog neprijatelja u Albaniji, u albanskoj zvaničnoj politici, bez obzira šta ko mislio, a pogotovo kada je u pitanju deo srpske teritorije koji se zove Kosovo i Metohija. A ovde ih mi uvlačimo na velika vrata da postanu deo jedne zajednice koja sutra treba, kako neko kaže, da postane evropska zajednica za transport. To je van pameti.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospodin Vukosavljević.

Izvolite.

VLADAN VUKOSAVLJEVIĆ: Samo ukratko, preciznosti radi, Ministarstvo kulture i informisanja ni na koji način ne finansira festival „Egzit“. Ne ulazeći ovom prilikom u ocenu dometa i kvaliteta takve manifestacije, samo vam skrećem pažnju, zbog preciznosti, da Ministarstvo kulture ne učestvuje u finansiranju tog festivala. To je prosto tako, to su činjenice.

S druge strane, drago mi je da podržavate ovu inicijativu za izmene i dopune Zakona o Srpskoj književnoj zadruzi. Ministarstvo kulture već duže vreme, ovo je već pripremljeno ranije... Iz različitih proceduralnih razloga ovo je čekalo, mi smo hteli s ovim da nastupimo i ranije, to je bilo izvršeno.

Mi smo videli sada neke amandmane, videćemo to. Jedino što mi se čini da ste ovde u jednom amandmanu sklonili onoga koji upravlja SKZ-om, ovde je stajalo u izmenama „upravnik“, a u ovom amandmanu kako smo sada dobili, a videćemo kasnije, nema upravnika. Upravni odbor... Ali, znate kako, po tradiciji, pored Upravnog odbora postoji jedno fizičko lice koje... Bilo je ranije u tekstu „direktor“, a više u skladu sa tradicijom... Ali da ne koristim sada ovo vreme za to, razgovaraćemo o tome, videćemo. To su sve korisni predlozi.

Što se tiče Ministarstva kulture i informisanja i principa nužnog i neophodnog finansijskog pomaganja tradicionalnim, najvažnijim ustanovama

srpske kulture, mislim da oko toga nemamo, niko u ovoj sali, nikakvu nedoumicu.

Što se tiče Matice srpske, činjenica je da ste vi u više navrata tu stvar pominjali, odnosno afirmisali vrednosti Matice srpske, ali ja bih vas takođe podsetio, to nije sporno, to je samo na istom talasu, da je u poslednje tri godine Matica srpska dobila preko Ministarstva kulture najviše sredstava, da ne idem sad predaleko u istoriju, možete reći bilo koji period, godinama, decenijama unazad.

Prema tome, briga ovog ministarstva, Ministarstva kulture i informisanja, prema takvim ustanovama srpske kulture je snažna, naglašena, ubedljiva i nesporna, tako da mi je drago da imamo istovrsni pogled na tu stvar.

A ovo za „Egzit“ sam rekao čisto preciznosti radi, neću koristiti ovu priliku da iznosim svoje mišljenje o kvalitetu različitih manifestacija. Za to je nadležno Ministarstvo za turizam i preko njih ide finansiranje.

Što se tiče drugih aktivnosti Ministarstva, a u vezi sa interesima srpske kulture, podsećam da je Ministarstvo uradilo Nacrt strategije kulturnog razvoja Srbije. Očekujem da se taj nacrt nađe na Vladi Srbije vrlo brzo i verujem da ćemo uskoro imati priliku da pričamo i ovde o tome. Danas će biti na sednici predlog izbora članova Nacionalnog saveta za kulturu, što je u skladu sa Zakonom o kulturi i smatramo da takvo savetodavno telo treba da postoji.

I ono što je za nas veoma važno, a zaista stoji već dugo i čekalo se, bila je gužva zakonodavna itd., to je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o jeziku i pismu. Dakle, afirmacija upotrebe i zaštita ćirilskog pisma za nas je od izuzetnog značaja, bez obzira na to što se takvoj ideji suprotstavljaju nekakvi otpori u delu našeg društva, iz relativno poznatih ideoloških i drugih motiva. Ali mi ćemo i dalje snažno insistirati na svim onim razumnim merama koje treba ne da diskriminišu ili dezavuišu upotrebu drugih pisama, već da afirmišu veću upotrebu i korišćenje ćirilskog pisma, odnosno u javnoj upotrebi itd.

Prema tome, mislim da je dobro da postoji relativno snažan društveni konsenzus oko interesa tradicionalnih i snažnih ustanova srpske kulture i naravno oko vrlo bitnih, strateški bitnih pitanja jezika i pisma. Hvala.

(Milorad Mirčić: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Mirčiću, nemate pravo na repliku.

(Milorad Mirčić: Jesi nakraj srca.)

Nisam nakraj srca, gospodine Mirčiću, nemojte da vičete. Gospodin ministar je govorio pohvalno.

(Milorad Mirčić: Kako te nije sramota? Nama ne daš pravo na reč.)

Kako vas nije sramota to da radite? Tražite da vam dam pravo na repliku zato što je ministar govorio pozitivno o vašoj diskusiji.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Izvolite.

(Milorad Mirčić: E, svaka vam čast.)

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre i kolege poslanici, danas smo imali prilike da čujemo i od gospodina ministra, o čemu govore i Vlada Republike Srbije i skupštinska većina i SNS, da reformski zakoni u poslednjih pet godina daju velike rezultate s obzirom na to da je otvoreno preko 180 fabrika, ali je i potreba da se društvo menja, pogotovo kada je u pitanju obrazovanje, zbog toga što one zakone koje smo doneli treba unaprediti.

To unapređenje upravo pokazuju ovi delovi zakona kada je u pitanju predškolsko obrazovanje i osnovno obrazovanje, ali i kada je u pitanju izdavačka delatnost, za koju se svi ovde slažemo da treba da se pojača. Samim tim što Ministarstvo i Vlada uzimaju u svoje okrilje srpsku kuću koja je jedna od najvažnijih kada je u pitanju srpska tradicija, kao što smo imali prilike da čujemo od naših kolega iz opozicije koje govore o tome da ovakav vid rada Ministarstva prosvete govori o tome da je napravljen napredak u tom delu, kada je u pitanju uopšte obrazovanje...

Ono što je najvažnije reći jeste da Vlada Republike Srbije, kada je govorila o unapređenju ne samo obrazovanja već svih segmenata u društvu, a to je digitalizacija društva, ne isključuje praktično očuvanje srpske tradicije i ovim predlozima danas, u stvari, to pokazuje. Znači, mi jesmo za to da moramo da pratimo informatičku ekspanziju u svetu, jer jedino tako možemo da hvatamo korak ne samo kada je u pitanju obrazovanje nego i ekonomski rast i razvoj. Time suštinski dovodimo do toga da Srbija zaista može da se nosi sa najboljima, najpametnijima, ali i sa najrazvijenijim ekonomijama.

I nije slučajno što pojedinim obrazovnim institucijama dajemo poseban status, nije slučajno što su upravo Matematička gimnazija i Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj“ one koje stavljamo pod okrilje države i dajemo im veliku podršku, jer sami rezultati pokazuju tako nešto. Srbija je uvek imala jako pametnu decu. Znači, to negovanje njihove pameti kroz odgovornost države sada pokazujemo, u stvari, na delu.

Sve ono za šta nas pojedini napadaju, koji sebe nazivaju opozicijom... A reći ću vam da, ako pogledate opoziciju koja želi da ima određene proteste jednom nedeljno ovde u Beogradu, nemaju političke stranke, postoje samo jedna ili dve, sve ostalo je u domenu određenih pokreta, koji žele u društvu da podignu svetlo, odnosno javnost na tome da Srbija mora da čuva svoje kadrove. E, pa ona to i radi, ne samo na osnovu donesenih zakona i strategija koje smo imali i koje je Ministarstvo zaista uspešno uradilo u proteklih pet godina, sprovodeći ekonomske reforme, gde je jako teško u društvu, kada sprovodite ekonomske reforme, da istovremeno idete u rast i razvoj, pogotovo kada su u

pitanju oni neprofitni delovi u društvu kao što su obrazovanje, zdravstvo, kultura.

Znači, ovim je Ministarstvo prosvete pokazalo da je definisalo mnoge svoje ciljeve, ostvarilo svoje ciljeve, i kada je u pitanju IT sektor i informatička podrška društvu ali i kada je u pitanju podrška onim zanimanjima koja dosad nigde nisu postojala kada je u pitanju nomenklatura zanimanja, pogotovo kada pričamo o Nacionalnoj službi za zapošljavanje.

Zbog toga danas treba reći da su ovim predlozima zakona Ministarstvo i Vlada Republike Srbije zaista napravili jedan veliki iskorak u društvu, odnosno razmišlja se o budućnosti Srbije. Svi oni statistički podaci koji govore o tome da naši mladi ljudi, kada završe fakultete, žele da nađu podršku, odnosno posao u nekim drugim zemljama, mislim, idu u prilog tome da će takva atmosfera u društvu da se menja. Ovo su koraci kojima želimo mnogo toga da menjamo, trendove koje ne samo naša zemlja nego zemlje u regionu, pa i zemlje EU ne mogu da sputaju, a to su te migracije izazvane ekonomskim mogućnostima u državama kao što su Nemačka, Austrija, koje su donele set pozitivnih zakona kojima žele da „usisaju“ preko 30.000 inženjera, 30.000 lekara. To je njihov strateški cilj, koji su oni napravili pre deset godina jer su svesni toga da je njihovo stanovništvo staro i da zbog prirodnog odliva kadrova iz njihovog sistema moraju da integrišu veliki broj stručnjaka, i oni donose takve zakone.

Srbija je pokazala ovakvim zakonskim predlozima, i onim što je priključenje Srbije u članstvo CERN-a, da ima pametne ljude, ima inženjere, ima naučne istraživače koji učestvuju u svetskim projektima koji danas menjaju svet.

Reći ću vam jednu činjenicu koja pokazuje da mnogo puta u društvu mnoge stvari nisu prepoznate na adekvatan način. Godine 1937. bio je jedan članak u Beogradu i Srbiji koji je Teslu okarakterisao kao jednog „ludog električara“ i, jednostavno, tadašnja država nije prepoznala takve ljude kao velike istraživače. Zbog toga je bilo jednostavnije da neke razvijene ekonomije, kao što je Amerika, uzmu takve stručnjake i zaista naprave budućnost sveta.

Očuvanjem naših kadrova kroz sistem funkcionisanja naših institucija, naučnih instituta, pa čak i rada na međunarodnim projektima koje će Srbija potpisati zajedno sa svim svetskim institucijama i institucijama EU, pokazujemo da želimo da očuvamo naš kadar ovde u Srbiji. Mislim da je taj vid unapređenja ovakvog sistema obrazovanja, pa, na kraju krajeva, i povećanje standarda učenika i studenata u Srbiji koje ste dali ovim predlogom zakona, suština, koja zaista daje budućnost života i rada tih mladih ljudi u Srbiji po najvišim standardima, na onaj način na koji to mogu da dobiju i u drugim državama razvijenih privreda. Sad se pokazuje da uvođenje dualnog obrazovanja, za šta smo dobili najveće kritike, daje rezultate.

Ali ja bih se osvrnula na nešto što od 2012. godine negde ne smemo da zaboravimo, to je zatečeno stanje kada govorimo ne samo o ekonomiji, pošto smo mnogo toga videli i čuli kada su u pitanju ekonomske reforme i ti rezultati koje sada imamo, veliki broj fabrika, preko 180 fabrika za pet godina... Osvrnula bih se na to da je naša obaveza kao društva da školujemo kadrove koji treba da rade u tim fabrikama, jer i te fabrike koje će biti otvarane i one koje su već otvorene uvek će ići ka tome da podižu lestvicu njihovog funkcionisanja primenom tih najmodernijih IT tehnologija i, samim tim, obrazovanje tih kadrova unutar tih sistema će svake godine povećavati tu lestvicu koju će morati da dostižu.

Dobra je ideja, primera radi, kao što su Sremski Karlovci, da se napravi jedan centar za obrazovanje naših kadrova, kao što je primer Frajburga u jednoj Nemačkoj, gde će biti jedan mali univerzitetski grad, ali naš problem je što su veliki centri, kao što su Beograd, Niš, Kragujevac, Novi Sad, napravili te tehnološko-naučne parkove, pa će studenti radije živeti i raditi i studirati u tim gradovima nego što će biti školovani u malim univerzitetskim centrima kao što su Sremski Karlovci. To je taj problem i mi moramo kao država da nađemo način kako da ga prevaziđemo. Mislim da Ministarstvo sigurno radi na tome da pokuša da nađe takva rešenja.

Ono što je sada nama u društvu negde osvetljeno kao problem, to je da imamo predstavnike tzv. opozicije koja putem nasilja u svakodnevnom životu, kroz verbalnu komunikaciju, a bogami i kroz konkretne slučajeve fizičkog nasilja nad ženama i nad svima onima koji ne misle isto, želi i pokušava da formira jednu političku sliku o Srbiji gde ne postoji demokratija.

Demokratija u društvu pokazuje se na različite načine. Pre svega, ono na čemu su insistirali mnogi, to su ta kritička mišljenja, o kojima treba da razgovaramo, kao o problemima u društvu, i mi razgovaramo. Kao odgovorni kreatori politike Republike Srbije, i u Parlamentu i u društvu i ministarstva, otvaramo jednostavno mnoga pitanja koja oni do 2012. godine nikada nisu smeli da potegnu. Znači, zbog toga nisu imali ni statistiku koja je govorila o tome koliko su žene zaista ugrožene, kada govorimo o nasilju nad ženama.

Ali čudi me da taj vokabular koji se koristi danas u društvu za napad pokazuje pre svega nedostatak kućnog vaspitanja, a i određene, rekla bih, poremećaje u ponašanju. Čudi me da određeni pojedinci, koji su profesori na fakultetu, koji su dali takvu podršku, jednostavno ne osuđuju ovakav način izražavanja u društvu. Ne postoji politika odnosno politička platforma sa kojom oni koji mitinguju svake nedelje i pokušavaju da pokažu kako ih ima sve više i više i kako se nalaze u svim gradovima u određenom broju, a taj je broj više puta i dvocifren... Ne pokazuju, jednostavno, da uopšte žele da komuniciraju sa bilo kim u srpskom društvu. To je ono što pokazuje jednostavno da je to sve jedan projekat, projekat koji je finansiran verovatno od nekih vlada koje nisu

Vlada Republike Srbije i pokazuje da su oni na tom svom zadatku i dok god traje to finansiranje, taj zadatak će trajati.

Srbija ne veruje onima koji misle da politikom vešala, nasilja, verbalnog, fizičkog, ne samo prema ženama, novinarima i onima koji ne misle isto, mogu da pobeđu u Srbiji. Srbija jednostavno pokazuje da građani Srbije uvek misle na svoju budućnost i samo takva politika može da dobije u Srbiji, ne samo na izborima, ne samo u debatama, ne samo u mišljenjima građana koji misle dobro sebi i svojoj deci, svojim porodicama, već svuda, na svakom mestu gde pitate građane o tome šta misle o tome kako vide Srbiju u 2030. godini.

Upravo ovakav set zakona pokazuje da smo mi zaista neko ko misli na budućnost, ko misli da otvara nova radna mesta i ko misli da zadrži decu u Republici Srbiji, da ovde imaju svoje porodice i svoj posao.

Zbog toga, u danu za glasanje ovaj set zakona ćemo podržati i kao Srpska napredna stranka i kao njeni poslanici. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Sada, u skladu sa članom 87. Poslovnika, određujem pauzu u trajanju od jednog sata.

Sa radom nastavljamo u 15.05 časova.

(Posle pauze – 15.05)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom.

Reč ima narodni poslanik Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Imajući u vidu da je ovlašćeni predstavnik Poslaničke grupe SPS prof. dr Žarko Obradović istakao nedvosmislen stav Poslaničke grupe SPS da ćemo podržati sve predloge koji su danas predmet razmatranja i diskusije narodnih poslanika u jednoj jako konstruktivnoj i, sa velikim zadovoljstvom moram da istaknem, stručnoj raspravi, koja nije opterećena ni destrukcijom ni opstrukcijom ni ostrašćenošću, već, naprotiv, jednim pristupom koji podrazumeva posvećenost onome što se danas radi i posvećenost onome što treba da se odluči kroz izglasavanje ovih zakona.

Zato za vas, uvaženi ministre, nedvosmislena podrška za sve ono što ste predložili imajući u vidu da su razlozi za ove zakone više nego opravdani i da na taj način doprinosimo nečemu za šta može da se kaže da je bolje, progresivno i u praktičnom smislu reči korisno. Tako da Poslanička grupa SPS nema problem sa predlozima zakona koji su na dnevnom redu.

Da ne bih ponavljao ono što su moje kolege rekly, prevashodno naš ovlašćeni predstavnik prof. dr Žarko Obradović, osvrnuću se na zakone o

kojima je manje bilo reči, kao i na personalna rešenja, pre svega odluke u vidu predloga koje je izneo Visoki savet sudstva.

Kada je u pitanju Predlog zakona o oružju i municiji, moramo da budemo vrlo jasni i precizni zbog građana Srbije. Ovde se ne radi ni o kakvom populizmu, ne radi se ni o kakvom demagoškom pristupu, već o jednoj bukvalno praktičnoj obavezi da se produži rok za dostavljanje molbi ili zahteva za izdavanje oružnih listova, odnosno dobijanje adekvatnih, zakonom propisanih dokumenata, na osnovu kojih će imaći oružja biti potpuno legalni i legitimni nosioci ili držaoci oružja. Dakle, na taj način se, s jedne strane, prevenira ono što bi moglo da bude krivično delo, a znamo dobro da je krivično delo nedozvoljeno držanje oružja; s druge strane, da se upravo veliki broj oružja i imalaca oružja na neki način vrati, odnosno uđe u legalne tokove i da u jednoj potpuno legalnoj proceduri ostvari svoja zakonska prava.

Kada je u pitanju predlog Visokog saveta sudstva, imajući u vidu da su tu uvažene kolege iz Visokog saveta sudstva, na kraju krajeva i uvažene sudije, gospodin Jovičić sa saradnicom, ja moram, kao i uvek dosad, da istaknem, sa stanovišta struke, veliko zadovoljstvo, zadovoljstvo činjenicom da članovi Visokog saveta sudstva krajnje posvećeno i odgovorno, a ovo odgovorno naglašavam, rade svoj posao i da u okviru te odgovornosti daju najbolje predloge. Ti predlozi nisu predlozi zbog nečije želje ili nečije volje, već su ti predlozi posledica jedne zakonom propisane procedure, koja je vrlo restriktivna kada je u pitanju predlaganje kandidata za nosioce pravosudnih funkcija, kako kroz intervju, ocenjivanje, zatim stav kolegijuma, sudova i sve ono što je zakonom i pravilnicima ili pravilima propisano da bi neko mogao uopšte da se pojavi pred ovom skupštinom kao kredibilan kandidat za nosioca pravosudne funkcije. Uveren sam da su oni koji su ovde navedeni imenima i prezimenima i sa svojim biografijama upravo ti koji zaslužuju prevashodno da stupe na mesto nosioca pravosudne funkcije, a zatim da svoj sudijski poziv obavljaju na najbolji mogući način. Zbog toga im ukazujemo poverenje odlukama koje ćemo doneti ovde.

Gospodine Jovičiću, moram da povučem jednu paralelu. Mi danas imamo jednu jasnu proceduru, imamo jedan jasan postupak, imamo izuzetno kvalitetne predloge. Imamo sve ono što nismo imali 2009. i 2010. godine kada je pravosuđe bukvalno ruinirano, kada smo imali situaciju da se neko, neko ko nije ovde, ne želi da učestvuje u ovakvoj raspravi, koja je prevashodno stručna, demokratska i prevashodno podrazumeva i prihvatanje drugačijeg razmišljanja... Da su se upravo ti kojih nema ovde poigrali živim ljudima, vršili eksperimente na sudijama na taj način što je prvo 700 sudija bukvalno izbačeno na ulicu, bukvalno su isterani sa radnih mesta, a među njima je veliki broj jako kvalitetnih sudija. Gde su bili kriterijumi na osnovu kojih je ocenjivan njihov rad? Nigde. Ustavni sud Srbije, možemo metaforički da kažemo, upravo je tim

kreatorima ili autorima urušavanja dostojanstva pravosuđa, kredibiliteta sudstva, nezavisnosti sudstva udario šamar tako što je sve sudije vratio na njihova radna mesta jer postupak izbora nije bio transparentan.

Danas je taj postupak više nego transparentan. Taj postupak je danas vidljiv običnom građaninu i onaj ko želi danas može taj postupak da prepozna na najbolji mogući način, a to je kroz činjenice, svako od nas. Da li je to moglo nekada? Ne, nije.

Ono što je veoma važno, veoma važno je istaći činjenicu da ste zajedno sa vašim kolegama postigli nešto što dosad nije bio postulat rada pravosuđa, a to je ideal nezavisnosti, i to apsolutne nezavisnosti sudstva i apsolutne nezavisnosti tužilaštva. Postigli ste zato što ste radili isključivo u skladu sa zakonom i što ste merili vrednosti kandidata koji zavređuju pažnju i opravdavaju ulogu sudije. Da to niste radili, onda bi ružiranje pravosuđa bilo nastavljeno tamo gde je započeto 2009. i 2010. godine. Naprotiv, vi ste dali jedan podstrek ozdravljenju pravosuđa, koje je još uvek bolesno i koje još uvek treba lečiti.

Danas imamo drugi problem. Danas nemamo uticaj politike na pravosuđe, i to je demagogija, to je hipokrizija, to je licemerje, jer niko od političara nije oslobađao kriminalce, niko nije donosio presude sa ove strane niti nalagao donošenje presuda, osim samih sudova i sudija. Podsećanja radi, koliko je samo političara bilo nezadovoljno sudskim odlukama, ali su sudovi ostali stameni, dostojanstveni, principijelni, radeći u skladu sa Ustavom i zakonom. To je velika stvar, velika stvar za nas koji predstavljamo zakonodavnu vlast, koja se ne meša u sudsku vlast, velika stvar za izvršnu vlast, koja se takođe ne meša u sudsku vlast i, što je najvažnije i najvrednije, velika stvar za sudove, jer su sudovi zadržali ono što moraju da imaju, a to je nezavisnost, i to je dobro. Koliko god neko smatrao da to treba podvesti pod lupu sumnje, može da izvoli, ali će se prevariti, apsolutno neće moći ništa da pronađe u negativnom smislu reči, naprotiv.

Postoji nešto drugo što stalno ističem kao jednu dobronamernu kritiku – da ne sme biti lažne solidarnosti u sudovima, da ne sme biti lažne solidarnosti među sudijama, da sudije moraju uvek ukazati na one među njima koji ne rade kako treba, na one koji se svojim radom rugaju pravosuđu, koji ruše dostojanstvo pravosuđa, koji na bilo koji način, kako u smislu dostojnosti tako i u smislu struke, ne opravdavaju svoj položaj. Takvima nije mesto u pravosudnom sistemu Republike Srbije. Zašto lažna solidarnost? Iz jednog jedinog razloga – zato što upravo sudije same među sobom to mogu najbolje da prepoznaju. Nekada, te 2009. i 2010. godine, ta lažna solidarnost je bila na vrhuncu. Danas ne, ali mi moramo da nastavimo postupak ozdravljenja pravosuđa.

Zbog toga još jednom želim da podržim vaše odluke, odluke uvažениh ministara koji ovde sede i da još jednom istaknem da će Poslanička grupa SPS u danu za glasanje podržati predloge koji su danas na dnevnom redu. Zahvaljujem se.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

Izvolite.

MILIJIA MILETIĆ: Zahvaljujem se, predsednice Skupštine.

Uvaženi ministre Šarčeviću, uvažene kolege poslanici, građani Srbije, ja sam Milija Miletić, dolazim iz Svrljiga. To je najlepša opština u Srbiji, nalazi se pored grada Niša, to je najlepší grad u Srbiji. Inače, poslanik sam Ujedinjene seljačke stranke, izabran sa liste Srpske napredne stranke. Inače, ja ovako počinjem od 2014. godine, otkad sam poslanik, jer želim da se čuje odakle dolazim, jer želim da se čuje kojoj stranci pripadam i ja ovde u Skupštini uvek govorim o problemima naših ljudi koji žive na teritoriji malih opština na jugoistoku Srbije, o problemima koje treba da rešavamo.

Doneli smo veći broj zakona kojima želimo da pospešimo razvoj jugoistočne Srbije, razvoj malih opština, malih sredina. Sada kroz dopunu zakona dajemo još godinu dana rok da se preregistruje oružje za sve naše ljude koji su zaljubljenici u lov, za one koji imaju trofejno oružje. To je dobro, jer zbog nedovoljnog broja ljudi koji rade u policijskim stanicama ne možemo završiti taj deo posla, a to je stvarno preko potrebno i vrlo brzo treba to uraditi u toku narednih godinu dana.

Još nešto što je vrlo bitno za mene, vezano za ove zakone o školstvu, o osnovnom obrazovanju – za mene je vrlo bitno to što stavljam akcenat na ono što je potrebno. Gospodine ministre, sa vama uvek razgovaramo i uvek rešavamo probleme malih sredina, malih opština, malih škola koje imaju nedovoljan broj đaka. Evo, sada će biti završena i mreža škola, mreža odeljenja; u brdsko-planinskim područjima imamo veći broj takvih odeljenja, koja bi trebalo bi da ostanu tamo da rade, da deca tamo uče, da tamo nastavljaju da rade, jer mislim da ćemo samo tako imati mogućnost da obezbedimo razvoj tih malih sredina...

(Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Hvala lepo, potrošili ste vreme.

(Milija Miletić: Mi iz USS glasaćemo za set ovih zakona.)

Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Stefana Miladinović.

STEFANA MILADINOVIĆ: Hvala vam, uvažena predsednice.

Poštovani ministri, kao što su moje kolege narodni poslanici govorili, jasno je iz diskusije da će SPS podržati sve zakone koji su na dnevnom redu, ali ovde je malo bilo reči od strane mojih kolega o potvrđivanju određenih

sporazuma koji su danas na dnevnom redu. Posebno bih se u nekoliko minuta osvrnula na sporazume iz oblasti saobraćaja.

Mi ćemo ratifikovati ovih dana četiri nova sporazuma iz avio-saobraćaja. To su bilateralni sporazumi sa Šri Lankom, Kanadom, Indijom i Azerbejdžanom. Ovo su, možemo reći, novi, moderniji sporazumi iz oblasti avio-saobraćaja, koji će, sigurna sam, uticati na dalji razvoj avio-saobraćaja u Srbiji.

Posebno važan međunarodni sporazum, koji se oslanja na pre godinu i po dana ratifikovan Sporazum o formiranju Transportne zajednice, danas je zapravo Ugovor koji moramo da ratifikujemo sa Transportnom zajednicom mi kao Republika Srbija, a povod je, svakako, utvrđivanje sedišta Transportne zajednice, koje će biti u Beogradu.

Kada smo i 2017. godine diskutovali o potvrđivanju ovog sporazuma, odnosno formiranju Transportne zajednice, bilo je reći za i protiv. Ali, svakako, SPS smatra da ćemo ovom ratifikacijom imati brojne benefite kao država, ne samo na međunarodnom planu i neće se samo podići međunarodni ugled Republike Srbije već će svakako uticati i na struku i, verujem, pre svega, na građevinarstvo i saobraćaj, u tom smislu da će biti uključeni. Verujem da ovim doprinosimo razvoju svih vidova saobraćaja. Regionalna transportna mreža Zapadnog Balkana deo je transportnog prostora Evrope i deo evropske transportne mreže. Srbija je u toj regionalnoj transportnoj mreži prepoznata od strane EU kao čvor ne samo u spajanju država i regiona Zapadnog Balkana već celog Zapadnog Balkana s Evropom.

Sve inicijative i svi projekti koji doprinose razvoju infrastrukture i saobraćaja moraju biti podržani. Ovo je jedna od dve izuzetno važne inicijative na međunarodnom planu kada je u pitanju regionalni razvoj transporta. Druga inicijativa, o kojoj je nešto ranije govorio i moj uvaženi kolega prof. Obradović, jeste inicijativa u okviru „Puti svile“, odnosno „Jedan pojas, jedan put“, u formatu „16 plus 1“, gde je takođe Republika Srbija prepoznata kao država koja bi mogla biti centar kada su u pitanju infrastrukturni projekti.

U svakom slučaju, kao poslanik i predstavnik Socijalističke partije Srbije, u danu za glasanje podržaćemo sve ove zakone. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Snežana Paunović.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovani ministri, uvažene kolegice i kolege, ja ću se osvrnuti na dve tačke današnjeg dnevnog reda, to su Zakon o Srpskoj književnoj zadruzi i Nacionalni savet za kulturu, ne tačke o kojima moje kolege nisu govorile, nego možda samo da detaljnije ukažem na važnost ove dve odluke koje Skupština Srbije ima pred sobom.

Srpska književna zadruga, koja je osnovana 1892. godine, nesumnjivo ima neprocenjivu vrednost. Kao što je i rečeno u obrazloženju zakona, uz citat

Vladimira Ćorovića, nije Srpska književna zadruga zadruga u klasičnom smislu, već je uzimajući to ime „htela da unese u svoj krug čestiti moral naše stare kućevne zadruge, da ljude čvršće poveže i da im lični element podvrgne duhu i koristi celine“. Ovde je u citatu rečeno sve ono što Srpska književna zadruga predstavlja.

Prvi zakon koji je regulisao funkcionisanje Srpske književne zadruge donet je 1997. godine. Hvala Ministarstvu za kulturu, koje je u skladu sa svim promenama, zakonskim a i vremenskim, koje su se dogodile od tada, donelo odluku da predloži izmenu ovog zakona i na taj način preciznije definiše Srpsku književnu zadrugu.

Ono što hoću da podsetim zarad javnosti jeste da je značaj Srpske književne zadruge za srpsku književnost i kulturu prosto neprocenjiv, posebno ako imamo u vidu činjenicu da su od njenog osnivanja na čelu bili naši eminentni književnici, pesnici, akademici, počev od akademika Stojana Novakovića, državnika, naučnika, književnika. On je bio prvi predsednik Srpske književne zadruge, u vreme kada je pesnik i lekar Jovan Jovanović Zmaj bio prvi potpredsednik, a istoričar Ljubomir Jovanović prvi sekretar Srpske književne zadruge.

Smatram da ovaj predlog zakona kojim se Srpska književna zadruga definiše kao jedinstvena organizacija od nacionalnog značaja za kulturu sa statusom udruženja građana, ali i sa posebnom ulogom, zadacima i vrstom svojine predstavlja idealno rešenje, koje će omogućiti dalji nesmetan rad SKZ ali i obezbediti siguran izvor finansiranja svih izdavačkih poduhvata od nacionalnog značaja.

Još jednom hvala Ministarstvu kulture što je prepoznalo momenat i u tom smislu zaista podržavamo donošenje ovog zakona kojim se trajno rešava status Srpske književne zadruge, koja je skoro 130 godina čuvar naše kulture i istorije.

Druga, ne manje važna tačka jeste izbor Nacionalnog saveta za kulturu. On ima 19 članova i oni su uglavnom iz reda uglednih i afirmisanih umetnika i stručnjaka u kulturi i biraju se na period od pet godina. Ovo govorim zbog javnosti.

Zbog čega je važno da imamo Nacionalni savet za kulturu? U momentu kada smo zapljusnuti svakodnevnim, nažalost, sadržajima koji se ne mogu nazvati kulturom niti kulturnim dešavanjima, često se glorifikuju sadržaji koji se ni po čemu ne bi mogli nazvati kulturnim. U tom smislu, svi skupa, državne institucije, institucije kulture, a posebno Nacionalni savet za kulturu mora da učini još veće napore na polju promocije kulture i stvaranja sistema kulturnih vrednosti.

Iz tog razloga podržavam izbor članova Nacionalnog saveta za kulturu, upravo sa uverenjem da ćemo u narednom periodu davati sve više medijskog ali i finansijskog prostora u kreiranju strategije kulture Srbije, sprovođenju

kulturne politike i razvoju svih delatnosti u oblasti kulture. Srbija ima ogromno kulturno nasleđe i baštinu koju treba sačuvati i unaprediti, a sve počinje pozitivnim odnosom društva ali i državnih institucija prema kulturi kao takvoj.

Dakle, u danu za glasanje poslanici Socijalističke partije Srbije podržaće set predloženih zakona, uključujući i ova dva o kojima sam govorila. Hvala vam.

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Aleksandar Marković.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Uvaženi ministri, dame i gospodo narodni poslanici, ovlašćeni predstavnik naše poslaničke grupe, uvaženi kolega Orlić, taksativno je izneo danas u svom izlaganju sve benefite koje ovi predlozi zakona donose i za građane i za privredu, kako kada je reč o predlozima zakona, tako i kada je reč o brojnim sporazumima, memorandumima i protokolima koji su danas na dnevnom redu.

Svakako da SNS pruža snažnu podršku ovim zakonskim predlozima ali i svim ostalim naporima Vlade Srbije i predsednika Srbije kada je reč o sveukupnom razvoju Srbije, kada je reč o ekonomskom ozdravljenju, kada je reč o privrednom rastu, smanjenju nezaposlenosti, podizanju životnog standarda naših građana i svemu ostalom.

Nažalost ili na sreću, danas smo uskraćeni za prisustvo nekih poslanika koji sebe nazivaju opozicijom. To su ovi Đilasovi poslanici koji navodno bojkotuju rad Parlamenta, navodno bojkotuju rad Narodne skupštine, a ustanovili smo da je u pitanju lažni bojkot. Lažni bojkot zato što uredno naplaćuju troškove, uredno primaju platu i sve ostalo za posao koji, uzgred budi rečeno, ne obavljaju. Verovatno imaju neke druge obaveze, verovatno dogovaraju scenario za ove njihove proteste koje organizuju poslednjih dana, ali nemaju hrabrosti da priznaju da su oni organizatori tih protesta pa se onda kriju iza nekih nazoviglumaca, pa se kriju iza nekih nazoviumetnika, nazovipisaca itd.

To sve ne bi bio toliki problem da ovih dana nije isplivala fotografija na kojoj tzv. lideri ovih protesta sede sa predstavnicima jedne strane ambasade u jednom beogradskom hotelu. Pogađate, u pitanju je Američka ambasada. Ovde se vide Sergej Trifunović, za njega inače kažu da je glumac, a pre nekoliko dana je izabran za predsednika nekog pokreta, tu je i neka Jelena Anasonović, ako sam ja to dobro zapamtio, ona je valjda organizatorica, formalna organizatorica tih protesta, sa trećim sekretarom Američke ambasade Katarinom Virdžinijom Valzak. Sada se ovde postavlja logično pitanje – šta će predstavnici Američke ambasade na sastanku sa organizatorima ovog protesta? Kakav to zajednički posao imaju predstavnici Američke ambasade s organizatorima protesta? Da li

i kakvo učešće ima Američka ambasada u ovim protestima? Ako ima učešća, onda bi bio red da nam kažu kakvo je njihovo učešće i da li će se bar ograditi od vešala i poziva na vešanje koje organizatori uporno sprovode. Bilo bi fer da dobijemo odgovore na ova pitanja i da se Američka ambasada zvanično izjasni o tome.

Sve ovo neodoljivo podseća na neke ranije proteste, neodoljivo podseća na neke ranije scenarije, na neko ranije mešanje nekih ambasada u Srbiji u unutrašnje stvari Srbije. Međutim, ovo više nije ona ista Srbija. Ova Srbija, današnja Srbija neće dozvoliti nikakve scenarije, nikakve pete oktobre, a posebno neće dozvoliti nikakav scenario koji predviđa krvoprolie.

Za sam kraj da podvučem da na sve njihove pozive na vešanja mi odgovaramo našom pristojnošću, još marljivijim i upornijim radom i, što je najvažnije, rezultatima koji su vidljivi na svakom koraku. Zahvaljujem.

PRESEDNIK: Reč ima Jelena Vujić Obradović.

JELENA VUJIĆ OBRADOVIĆ: Zahvaljujem, uvažena predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Srbije, pre prelaska na raspravu o setu zakona koji je na dnevnom redu za odlučivanje, dozvolite mi da pozdravim uvažene goste u Narodnoj skupštini, ministra Šarčevića i uvaženog ministra Vukosavljevića, kao i predstavnike Visokog saveta sudstva sa saradnicima. Svi predloženi zakoni koje ste podneli, set svih zakona, imaće podršku Poslaničke grupe Jedinствена Srbija.

Mi smo danas na Odboru za spoljne poslove imali Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Gruzije i dali smo punu podršku ovom sporazumu koji se odnosi na ukidanje viza nosiocima običnih pasoša ovih dveju zemalja.

Poslanička grupa Jedinствена Srbija smatra da je ne samo ovaj sporazum već i ostali sporazumi, kao i konvencije, protokoli, ugovori, koji se sve više nalaze na dnevnom redu skupštinskog odlučivanja, od velikog značaja za Republiku Srbiju.

Ako napravimo osvrt, u poslednjih dvadeset godina Narodna skupština nikada nije imala ovoliko predloženih sporazuma i naklonost drugih zemalja, što govori u prilog činjenici da sve više uživa povoljan međunarodni i diplomatski odnos sa velikim brojem država.

Moramo da budemo vrlo jasni i precizni, da građani Srbije čuju i znaju da je Srbija sada vrlo stabilna i da je dosad bila bukvalno misaona imenica da veliki broj zemalja... A sada imamo još jednu zemlju koja je povukla priznanje samoproglašene države Kosovo, tako da apsolutno velika podrška i pohvala ministru Dačiću i Ministarstvu spoljnih poslova. Takođe, Poslanička grupa Jedinствene Srbije i Jedinствена Srbija, na čelu sa našim predsednikom Dragom Markovićem Palmom, daje i punu podršku predsedniku Republike Aleksandru Vučiću. Ali ono što je jako bitno jeste da dajemo punu podršku građanima

Srbije, naročito kada su u pitanju mladi, kada je u pitanju budućnost i prosperitet naše zemlje, što svakako u ovom trenutku Srbiju vodi ka pravom putu.

Kada je u pitanju zakon iz oblasti prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, uvaženi ministre Šarčeviću, mi pred sobom imamo Predlog zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja; zatim, predškolskog i osnovnog uzrasta... Ja dolazim iz opštine Aleksandrovac, ali gotovo da u celoj Srbiji danas vidimo plodove zajedničkog rada Ministarstva, škola i uspešnih lokalnih samouprava. Jedan od primera je i Jagodina, gde ste prošle nedelje i svečano... Da kažem, rekonstruisana je osnovna škola. Isti slučaj je, uz vašu podršku i uz podršku Kancelarije za investiciona ulaganja, i ja vam se na tome zaista zahvaljujem, što ste uvažili molbu, naročito kada su u pitanju seoske škole, i odobrili sredstva za rekonstrukciju seoske škole u Ploči, zatim rekonstrukciju Osnovne škole „Ivo Lola Ribar“ u opštini Aleksandrovac. Ali vas isto tako pozivam, s obzirom na to da imate po planu i programu da u narednom periodu nastavite dalji obilazak škola i predškolskih ustanova, da i ostale seoske škole potkopaoničkog, bruskog i župskog okruga, naravno i cele Srbije, gde vi to svakodnevno radite, obidete i da se susretete sa tekućim problemima na terenu.

Ovo, naravno, nije kritika. Imate punu podršku i vi to znate, poslanici Jedinственe Srbije su vam u više navrata apsolutno dali punu podršku u svemu što radite. Smatram da sve što radite jeste u cilju efikasnijeg i efektivnijeg obrazovanja i vaspitanja naše dece.

S druge strane, imamo te predškolske ustanove. Ja ću ovde isto dati jednu malu sugestiju s obzirom na to da dolazim iz opštine Aleksandrovac. Ovde je veliki problem kadrovski, naročito kada su u pitanju vaspitači, gde vaspitači i po 15-20 godina čekaju na zaposlenje. Vi znate, s obzirom na to da dolazite iz prosvete, šta znači za prosvetnog radnika ili vaspitača da ne može da dođe do posla. Ne mislim da je to problem u vašem ministarstvu. Generalno, taj problem treba rešiti i sa lokalnim samoupravama, eventualno proširenjem tehničke, da kažemo, osposobljenosti tih predškolskih ustanova, jer smatramo da ima dovoljno dece da bi mogao da se zapošljava novi kadar.

Isto tako, kada je u pitanju Zakon o osnovnom i predškolskom obrazovanju i vaspitanju mi ovde nemamo neke bitne izmene, jer mi smo ovaj zakon već podržali. Uglavnom se odnosi na to elektronsko vođenje podataka. Drugi primer jeste vraćanje stranog jezika (tj. drugi strani jezik) u program prosvetnog ocenjivanja.

Verujem da ćete osnivanjem posebne komisije ali naravno i svešću mladih zaustaviti odliv mladih ljudi iz zemlje u inostranstvo i da će se i mladi ljudi rukovoditi principom da je u našoj zemlji ipak najlepše, da su ovde išli u školu, studirali i da važi – svugde pođi, svojoj kući dođi.

Svakako da zajedno kao društvo moramo da doprinesemo kvalitetnijem obrazovanju. Kada ste stupili na dužnost, suočili ste se sa velikim problemom

inkluzije i inkluzivnog obrazovanja, tako da i taj problem ste rešili i rešavate u hodu, da kažem, dodatnim obrazovanjem prosvetnih radnika.

Treba dati punu podršku prosvetarima svakako i uvesti ih u taj nov razred kada je u pitanju plata, ali isto tako i prosvetari sami po sebi treba da neguju ljubav prema svom poslu, jer obrazovanje naše dece možda je i najvažnije.

Licence su dobila 362 direktora škola. Formirate i jedinstveni sistem prosvete, koji se rukovodi, takođe, kontrolom i direktora škole, i svih problema i vršnjačkog nasilja. Vršnjačko nasilje je takođe problem s kojim se u hodu suočavaju ne samo veliki gradovi već i mali gradovi. Čak je i u lokalnoj samoupravi opštine Aleksandrovac, odakle ja dolazim, bio problem vršnjačkog nasilja u osnovnoj školi i to dece nižih razreda.

Suficit u budžetu svakako će omogućiti stipendiranje mladih talenata. Komisije za taj učenički, studentski standard, kada su u pitanju domovi za decu, treba da daju prednost onoj deci koja dolaze iz unutrašnjosti sa 200-300 kilometara udaljenosti.

Kada je u pitanju zakon koji su predložili predstavnici Visokog saveta sudstva, gospodine Jovičiću, i vaša saradnica, imaćete punu podršku Poslaničke grupe Jedinstvena Srbija. Uopšte ne sumnjamo u stručnost izbora i kvalitet sudija i našeg pravosudnog sistema, tako da će Poslanička grupa Jedinstvena Srbija podržati ceo set zakona. Hvala.

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Muamer Bačevac.

Reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, dobro je što raspravljamo danas o nekim jako važnim temama, pogotovo što živimo u vremenu brzog tehnološkog i naučnog napretka. Zbog samog napredovanja nauke, potrebno je da kao Narodna skupština usaglašavamo zakone sa potrebama društva i prosvetnog sistema po pitanju ovih zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, osnovnom obrazovanju i vaspitanju, izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i predlogu zakona o učeničkom standardu.

Zašto to kažem? Potrebno je da naša deca kroz sistem školovanja budu osposobljena da odgovore izazovima koji ih čekaju u životu, da budu dovoljno stručno sposobna, da budu korisna sebi i svojoj porodici i društvu u kome žive.

Nije dovoljno samo promeniti zakone, potrebno je obezbediti uslove toj deci da se školuju. Još je tadašnji premijer, a sada predsednik Republike Srbije, Aleksandar Vučić, započeo jednu ozbiljnu rekonstrukciju škola po Srbiji, da deca imaju što je moguće bolje uslove za rad i da im u školi ne preti nikakva opasnost da zbog loše higijene budu bolesna, a onda su neki bolesni umovi zbog

toga Aleksandra Vučića nazvali – premijer za WC. Valjda je to njih način političke borbe.

Naravno, tu decu uče učitelji, nastavnici, profesori i valjda je njihova uloga da je što god moguće više znanja prenesu toj deci i verujem da najveći i ogroman broj prosvetnih radnika to i radi najbolje što zna i ume. Ali, gospodine ministre obrazovanja i gospodine ministre kulture, danas u Srbiji imamo određenu populaciju prosvetnih, da ne kažem i naučnih radnika, koji sebe nazivaju kulturnom elitom i naučnom elitom, a sve druge koji ne dele njihove političke stavove nazivaju građanima drugog reda.

Postavio bih jedno pitanje – da li bilo koji profesor, bilo koji učitelj ima pravo da na decu koju šaljemo u škole utiče svojim političkim stavom, koji propagira nasilje? To je jedna jako ozbiljna tema o kojoj moramo da popričamo jer, koliko znam, taj dečak koji je pre desetak dana nosio vešala ulicama Beograda je maloletno lice i verovatno ide u neku školu. Onda smo imali jedan dopis, da kažem, te intelektualne elite kojim podržavaju takav vid političkog izražavanja koje poziva na proteste. Mislim da su te stvari jako ozbiljne i da odražavaju nemoć jednog, sva sreća manjeg, dela društva u nekoj želji ne da dovedu u Srbiju demokratiju, kako to oni kažu, nego anarhiju.

Danas ovde nema kolega iz bivšeg režima, nisu ni ranije nešto bila ovde. Znae zašto ih nema? Zato što ne mogu u zgradu Narodne skupštine i u ovu salu da unesu vešala. Zato nisu tu. Zato što ne mogu javno ovde da nas pogube. Zato ne dolaze na sednice. Ja samo mogu da poručim da nikoga oni neće da vešaju, da ovo nije vreme Robespjera, nego da je Srbija moderna, demokratska država. Neće u ovu zgradu nikada više nasilno da ulaze, nasilno da je pale i da pod izgovorom neke borbe za demokratiju i revoluciju opljačkaju državu, građane Srbije dovedu do prosjačkog štapa, a oni da budu sve bogatiji. S ovog mesta, baš zato što su takvi kakvi su, mogu da im poručim samo da se vlast osvaja na izborima, a oni takvi nikada neće moći da pobeđe Aleksandra Vučića i Srpsku naprednu stranku.

PREDSEDNIK: Reč ima Milimir Vujadinović.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Poštovana predsednice, poštovane kolege poslanici, uvaženi članovi Vlade, poštovani građani, ono što sa sigurnošću možemo reći jeste da je u poslednjim godinama srpsko obrazovanje doživelo ozbiljne reforme. Dokaz za to je i stalno prisustvo, odnosno najčešće prisustvo ministra Šarčevića u ovom uvaženom domu, koji je s nama proveo možda i ponajviše vremena od svih članova Vlade obrazlažući sve reforme zakone koje smo usvojili u poslednjim godinama.

Međutim, svedoci smo i da niste kasnili kada je u pitanju stvaranje boljih uslova i obnova školskih ustanova u Republici Srbiji. Izuzetno mi je zadovoljstvo da u nekom svom prethodnom radu niste zaboravili i našu decu u dijaspori i regionu. Takav je i sadašnji predlog zakona. Omogućili ste im da

pohađaju srpske škole, da uče na srpskom jeziku i na taj način doprinesu očuvanju nacionalnog identiteta srpskog naroda u celini, ali vodeći računa o troškovima, jer njihovi predavači sada mogu biti ljudi koji žive u tim zajednicama i ne moraju biti ljudi koji dolaze iz Republike Srbije.

Takođe, kada je u pitanju obrazovanje, niste zaboravili ni učenički i studentski standard. I, činjenica je da ste razdvojili prava i obaveze studenata, koji su pre svega odrasla i punoletna lica i odgovaraju za svoje postupke, od prava i obaveza učenika, koji su maloletnici, o kojima moramo voditi posebno računa a naročito kada je u pitanju njihova bezbednost.

Dobro je što ste uvažili sugestije ljudi iz studentskih odmarališta da se delatnost studentskih odmarališta nešto šire definiše, jer, realno, mladim ljudima su potrebne više nekakve druge aktivnosti nego što je to sam odmor, pa se stvaraju uslovi da ta studentska odmarališta postanu, da kažem, nekakvi centri iz kojih će izlaziti ozbiljne ideje i ozbiljno znanje za budućnost Srbije, na čemu će i počivati naše društvo u celini.

Kada je u pitanju zakon iz oblasti kulture i Srpska književna zadruga, za pohvalu je, poštovani ministre Vukosavljeviću, što ste konačno uredili status Srpske književne zadruge, jer verovatno na drugi način ne bi mogla ni da opstane u budućnosti. Ali ja sam dužan, kao neko ko dolazi iz Subotice, da vam prenesem zahvalnost za sve ono što zajedno sa Gradskom upravom i gradonačelnikom radite kada je u pitanju završetak radova na ustanovi kulture, Narodnom pozorištu u Subotici. To je značajna stvar za naš grad i ja vam se u ime građana Subotice veoma zahvaljujem na svemu što radite na tom polju.

Međutim, uvaženi ministri, uvažene kolege, uvaženi građani Srbije, dok predsednik države, vi članovi Vlade, vaši zaposleni u ustanovama – o kojima je važno voditi računa i molim vas da nastavite rad na poboljšanju njihovog materijalnog i svakog drugog statusa – dok svi vi zajedno radite poneku korisnu stvar i uporno ali sigurno gurate Srbiju ka boljoj budućnosti, imate ljude iz dela opozicije koji se svaki dan trude da vrate destrukciju i da vrate unazad ovu zemlju, da je vrate na stanje koje smo imali do pre nekih šest – šest i po godina, odnosno dve – dve i po godine kada je u pitanju sever naše države, odnosno severna srpska pokrajina.

Moram da vam kažem, dok se takođe trudite da pričamo o standardu studenata i učenika, oni studente u Srbiji nazivaju, evo citiraću vam – neverovatnim smradovima, neverovatnim ološem, kriminalcima i kretenima. Ako mi ne verujete, molim vas, pogledajte snimak sa subotnjeg okupljanja u Beogradu. Nažalost, bilo je i pojedinih primera širom Republike Srbije.

Dok vi danas pričate o Srpskoj književnoj zadruzi, o velikom Ćoroviću, o njegovoj važnosti u definisanju delatnosti Srpske književne zadruge, s druge strane imate pretendenta na mesto ministra kulture koji veliča Jovana Divjaka i imate ljude koji na najbrutalniji način vređaju i srpskog patrijarha. Dok

predsednik Vučić obilazi Srbiju i razgovara sa narodom šta je to važno i šta to narodu u Srbiji treba, s druge strane imate ljude koji tom istom narodu nude vešala na Terazijama, kao za vreme Drugog svetskog rata. Dok vi, uvaženi ministre, šaljete srpske učitelje u inostranstvo, dijasporu i region, imate Vuka Jeremića koji odlazi i u Sarajevo ali i u inostranstvo i na najbestijalniji način ruži sopstvenu državu i sopstveni narod koristeći pritom svaku priliku da uvredi i Republiku Srpsku.

Puno je ovoga što bih mogao da nabrojim kao primer. Ovim sam hteo, pre svega, da zbog građana Srbije napravim razliku između nekih stvari, između rada i nerada, između odgovorne politike, a i fašizma sa druge strane, između pristojnosti i cirkusa, koji možda još uvek jeste smešan, ali, ne daj bože, ako postane stvarnost i ako postane ozbiljan, onda postaje i poguban, a primeri za to su širom sveta: u Libiji, Siriji, Ukrajini, Venecueli itd. Upravo sam hteo da kažem da sam siguran da je Srbija dovoljno mudra da prepozna ono što stoji iza toga i da će znati da razdvoji dobro od lošeg i sve ovo što sam nabrojao, ali mislim da svako podsećanje na te stvari ne može biti suvišno.

S tim u vezi, dok god radite na stvaranju jasnih razlika između ovih stvari, dok god radite za napredak Srbije, budite sigurni da ćete i vi i zakonski predlozi koje donosite u ovaj uvaženi parlament imati podršku Parlamenta i, što je još važnije, podršku srpskog naroda u celini. Hvala.

PREDEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Reč ima kolegunica Jelena Žarić Kovačević.

Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem.

Uvaženi ministri sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, pred nama je danas nekoliko predloga zakona koji se odnose na sistem vaspitanja i obrazovanja, imamo i izmenu Zakona o oružju i municiji, kao i nuklearnu sigurnost i bezbednost na dnevnom redu, međutim, veliki je broj predloga koji se odnose na potvrđivanje sporazuma koji su zaključeni između Republike Srbije i drugih zemalja. Pre svega ću reći da je ovo jako važno upravo zbog procesa pristupanja Srbije Evropskoj uniji, zbog podizanja već dobrog ugleda naše zemlje u međunarodnoj zajednici i svetu. Podsetiću da su prva poglavlja otvorena krajem 2015. godine i upravo radom na zakonima, potvrđivanjem sporazuma, ali i usaglašavanjem našeg zakonodavstva sa pravilima EU mi popravljamo međunarodni ugled Srbije.

Ono što je od posebne važnosti za nas jesu sredstva koja dobijamo iz međunarodnih fondova, iz međunarodnih izvora, koja za poslednje četiri godine iznose 2,3 milijarde evra. Naravno, radi se o nekim bespovratnim sredstvima EU ali i o sredstvima koja mi povlačimo putem projekata, na primer: za reformu javne uprave, za razvoj saobraćajne infrastrukture, za razvoj lokalne infrastrukture, za reforme u sektoru vladavine prava, za pomoć preduzetnicima

i poljoprivrednicima, za sanaciju klizišta, za izgradnju auto-puteva, za izgradnju stanova za izbeglice, za projekte u oblasti zdravstva i za mnoge druge oblasti.

Sa namerom da se jasno vidi razlika između nas koji danas ovde radimo i između narodnih poslanika koji su se priključili Savezu za Srbiju i rešili da današnju sednicu bojkotuju, upravo sam i navela sve ove oblasti u kojima su postignuti rezultati. Rezultati su, naravno, veliki i postignuti su i od strane ove vlade i od prethodne vlade, i ako bih želela o tome da govorim, trebalo bi mi mnogo vremena.

Meni je žao što poslanici koji su deo Saveza za Srbiju nisu ovde da od nas čuju šta sve imamo da kažemo o postignutim rezultatima i na koji način ćemo diskutovati o predlozima zakona koji su pred nama. Ja im predlažem, pošto su rešili da bojkotuju sednicu a nisu rešili da bojkotuju plate, da sav taj novac koji je njihova zarada, kada im stigne na račun, uplate npr. u humanitarne svrhe. Međutim, s druge strane, ipak mislim da sam shvatila da od pogrešnih ljudi tražim da budu ljudi.

Tako s jedne strane imamo politiku koja ima planove za budućnost. Ako se samo setimo da je u poslednjih pet godina izgrađeno 180 fabrika i fabričkih postrojenja, to je politika koju ćemo mi i nadalje sprovoditi. Ako se setimo da su povećane plate i penzije, a znamo da postoji najava da se plate i penzije i nadalje uvećavaju, ako znamo da je budžet sada stabilan, znamo da će se sa tom politikom i nastaviti. A šta imamo s druge strane? S druge strane imamo politiku koju nudi Savez za Srbiju, politiku nasilja, politiku mržnje, vešala, pretnje, crtanje mete na čelima svih političkih neistomišljenika, obračunavanje sa političkim neistomišljenicima. To je politika Saveza za Srbiju, to je politika nerada i razaranja Srbije. Upravo zbog toga što oni nemaju ništa osim toga da ponude, nemam nikakvih sumnji da će na svakim sledećim izborima SNS pobediti. Jer oni nemaju politiku koju će staviti prekoputa nas, a koju bi mogli da ponude našim građanima.

Upravo zbog toga što želim da dam podršku politici koju vodi Aleksandar Vučić, koju vodi ova vlada, ja ću u danu za glasanje podržati i ove predloge koji se pred nama danas nalaze. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Zoran Bojanić.

Izvolite, kolega.

ZORAN BOJANIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Gospodo ministri, kolegice i kolege, i ovaj set zakona i sporazuma govori da smo na pravom putu, da imamo, i predsednik Republike Aleksandar Vučić i ova vlada i ova skupštinska većina, i misiju i viziju i da razmišljamo o budućnosti. Razmišljamo o budućnosti za razliku od ovih kojih danas nema tu, koji nemaju ideja, koji ne nude borbu mišljenja, borbu ideja, no nude vešala, od onih koji su nam pojeli i ukrali budućnost, a to dobro pamtimo. Nije ovaj narod

toliko zaboravan da misli da oni koji su pre mnogo godina – to je mnogo, dvanaest godina su oni bili na vlasti – nudili petsto evra, eno odmah iza granice, samo da podne neko sa vlasti, da će ponovo to proći. Neće.

Ovaj set zakona, i ovde ću pre svega pomenuti Zakon o Srpskoj književnoj zadruzi, govori da ne mislimo samo o budućnosti, da mislimo i o prošlosti, o našoj istoriji i da cenimo ono što je neko drugi uradio. Godine 1892, ako sam dobro zapamtio, osnovana je Srpska književna zadruga. Dvadeset dve godine je trebalo da neko dođe i dâ izmene i dopune Zakona koji je nekad, davne 1997. godine, donet. To govori mnogo; to govori da cenimo sebe, a ako cenimo sebe, ceniće nas i drugi.

Drugi set zakona koji bih pomenuo, to je set zakona o obrazovanju, gde je krovni Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i gde je utvrđeno za ovih godinu i po dana ili nešto malo jače da ima dosta elemenata koje treba promeniti. To govori opet pozitivno i o Ministarstvu i o Vladi, da se u hodu vidi da ima potrebe, na kraju krajeva, pre svega zbog nekih tehnoloških inovacija, ali i zbog okruženja, zbog načina života i zbog svega, da treba promeniti neke delove zakona koje smo mi, koje je ova ista skupštinska većina donela 2017. godine. Zbog toga se menjaju i zakoni o osnovnom obrazovanju i o predškolskom, jer se usklađuju pre svega sa ovim osnovnim, krovnim zakonom, gde se preciziraju neke odredbe, uređuje se, unapređuje i usklađuje sa nekim novim evropskim normama.

Ono drugo što bih napomenuo i što dosta govori o ovoj skupštinskoj većini, ovoj vladi i predsedniku Republike jeste da je najzad neko doneo odnosno dao na dnevni red – nekad davno smo se mi odvojili od Crne Gore – set sporazuma koji će definisati granične prelaze, koji uređuju odnose granične i pogranične, pre svega Srbije i Crne Gore. Zar je toliko godina trebalo da čekamo da bismo to uradili? Znači, to radi neko ko misli o budućnosti, ko ne želi „repove“, ne želi neraščišćene odnose iz prošlosti.

Ono što mene posebno raduje, to je Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o vazдушnom saobraćaju između Kanade i Republike Srbije. Raduje me što ćemo sigurno u danu za glasanje taj sporazum prihvatiti. I to govori o tome, opet ću se vratiti na budućnost, da mi mislimo o budućnosti, da mislimo... Neko kaže ima 300.000, a neko kaže 700.000 naših iseljenika u Kanadi, koji će imati mogućnost da direktnim letom iz neka dva grada, da li će to biti Toronto i Otava, ili neki drugi, dođu u svoj zavičaj. Ne samo da će oni dolaziti u zavičaj, nego će to otvoriti i mnogo toga, pre svega u ekonomskom razvoju i u odnosima ekonomskim i trgovinskim između Kanade i Republike Srbije. Na kraju krajeva, retko ko ima direktne letove za Kanadu; pa i svi iz okruženja, iz bivših republika stare Jugoslavije imaće mogućnost da iz Beograda ili sa nekog drugog aerodroma iz Srbije odlete preko okeana.

Ovde bih stao, jer je dosta toga rečeno i u prethodnim izlaganjima.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima kolegistica Studenka Kovačević.

Izvolite.

STUDENKA KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani predstavnici Ministarstava, što se tiče današnjeg dnevnog reda, posebno me raduje tačka koja je vezana za Predlog zakona o potvrđivanju Finansijskog ugovora Razvoj rečne transportne infrastrukture u Srbiji između Republike Srbije i Evropske investicione banke s obzirom na to da sam oduvek smatrala da maksimalno treba iskoristiti unutrašnju mrežu vodnih puteva i staviti je u funkciju vodnog transporta.

Ovaj projekat je vrlo koristan za Republiku Srbiju jer unapređenje svih infrastrukturnih elemenata unutrašnjeg vodnog transporta, odnosno luka i vodnih puteva doprinosi razvoju transportne mreže. Vodni transport je, kao što je već dobro poznato, najjeftiniji vid transporta, što će značajno umanjiti transportne troškove.

Potrebna sredstva za pokriće troškova projekta, čija je procenjena vrednost oko 204,35 miliona evra, biće obezbeđena iz zajma Evropske investicione banke u iznosu od sto miliona evra i iz bespovratnih sredstava EU i budžetskih sredstava Republike Srbije u ukupnom iznosu od 104,35 miliona evra.

Projekat će obuhvatiti sledeće aktivnosti: proširenje kapaciteta terminala za rasute i generalne terete Luke Smederevo, što će doprineti ekonomskom razvoju Podunavskog i Braničevskog okruga; zatim, adaptaciju brodskih prevodnica u sastavu hidroenergetskog i plovidbenog sistema Đerdap I i Đerdap II, a s obzirom na to da dolazim iz istočne Srbije, mogu vam reći da se u ovo nije ulagalo proteklih pedeset godina. Zatim, hidrotehničke i bagerske radove na uređenju kritičnih sektora na Savi; hidrotehničke i bagerske radove na uređenju 17 kritičnih sektora na delu vodnog puta Dunava koji dele Republika Srbija i Republika Hrvatska; vađenje potonule nemačke flote iz Drugog svetskog rata iz Dunava kod Prahova, koja utiče na bezbednost plovidbe; implementaciju sistema hidro-meteo stanica na Dunavu i Savi da bi se omogućilo praćenje većeg broja informacija koje su potrebne za bezbedno upravljanje plovidbom, i, na kraju, uvođenje VTS i glasovnog VHF sistema na unutrašnjim vodnim putevima Republike Srbije u cilju unapređenja upravljanja i kontrole saobraćaja, odnosno modernizacije režima obavljanja administrativnih procedura vezanih za prelazak državne granice u međunarodnom rečnom saobraćaju.

Ovo je ukratko o ovom projektu, koji će nakon realizacije u velikoj meri uticati na razvoj ekonomije i značajno doprineti punjenju državne kase, a pozitivno će se odraziti i na razvoj onih okruga koji imaju izlaz na Dunav i Savu. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima kolega Veroljub Matić.

Reč ima narodni poslanik Srbislav Filipović.

Izvolite, kolega.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Srbije koji pratite prenos Narodne skupštine Republike Srbije i koji ste imali priliku da u prethodnim izlaganjima kako ministara tako i mojih uvaženih kolega čujete sve ono što nam novo u obrazovnom sistemu donose izmene i dopune zakona koje su na dnevnom redu, imali smo, takođe, priliku da čujemo i šta nam to nude oni čije su klupe danas prazne, ali, rekao bih, ne samo danas.

Od strane tog saveza za davljenje i silovanje Srbije, koji sebe naziva Savez za Srbiju, pokušava se napraviti neka priča da oni danas bojkotuju rad Parlamenta i danas iz nekih razloga ne dolaze na sednicu. Pa, te klupe su prazne na gotovo svakoj sednici. Dođu na pola sat – sat, kad legne uplata od strane tajkuna Dragana Đilasa, izdeklamuju šta imaju, pokupe svoje tašnice, torbice i pravo u jedan od obližnjih kafića. Tako da građani, ako im ne smeta ovo ružno vreme napolju, mogu da prošetaju Kosovskom ulicom i vide kafiće pune tih opozicionih poslanika okupljenih oko tajkuna Dragana Đilasa. Legla uplata danas i oni brže-bolje pravo u kafiće. Nema se vremena za radno mesto odakle se prima plata iz budžeta, koji pune svi građani Republike Srbije, o kojima, tobož, strašno brinu.

A tako brinu o građanima Srbije da u jednom od njihovih čuvenih tvitova – pošto oni ništa duže od tvita ne znaju da napišu, tih 120 i nešto, koliko ima karaktera, to je maksimum koji mogu da napišu, toliko im valjda njihove psihološke mogućnosti daju da se izraze i to nekako jedva uz onaj hešteg – kažu: mi ćemo sesti pa ćemo napraviti plan i program. Tačno, napraviće plan i program. Napravili su ga. Taj plan i program se najbolje u njihovom slučaju oslikava kroz vešala, to je ono što nude građanima Srbije. I mi imamo obavezu, kao pristojni i normalni ljudi, kao poslanici Srpske napredne stranke, kao ljudi koji su dobili poverenje da brinu o budućnosti građana, svih građana Srbije, imamo obavezu prema društvu da kažemo kakva opasnost može da se nadvije nad ovom zemljom ako bi takvi, kako reče jedan od profesora sa Filozofskog fakulteta, nadahnuti ljudi, ne daj bože, ikada došli ponovo na vlast. Kada oni nose vešala, kada prete ubijanjima, prebijanjima, kada uništavaju našu privatnu imovinu, onda je to – nadahnuće. Onda ste strašno nadahnuti, ne znam samo čime. Da li ste nadahnuti nekim belim praškom ili nečim sličnim? Valjda je to udahnuto, nije nadahnuto.

Onda, tako uzbuđeni i motivisani, izađu na ulice sa vešalima i kažu – evo, građani Srbije, mi ćemo ovo na Terazijama, tamo gde su nacisti i fašisti 1941. godine vešali, evo, mi ćemo sada da vešamo sve one koji su protiv pljačke

Srbije; mi ćemo da vešamo one koji su za modernizaciju našeg obrazovnog sistema; mi ćemo da vešamo one koji žele više auto-puteva: mi ćemo da vešamo one koji žele bolje domove zdravlja, one koji žele bolje škole; mi ćemo da vešamo baš one ljude koji ne žele na Filozofskom fakultetu u Beogradu čučavac nego normalan toalet. Mi ćemo baš te ljude da vešamo zato što se to ne uklapa u našu koncepciju viđenja i vođenja politike u Republici Srbiji, jer nema prilike za kombinacije više.

Srpska napredna stranka, s druge strane, građanima Srbije, našoj deci nudi u ruke laptose, nudi knjige, nudi znanje, nudi deci da biraju fakultete koje će da studiraju, profesiju kojom će da se bave kad završe studije, nudi radna mesta, nudi ideje, nudi im bolji život, nudi im da uče strane jezike, da napreduju, da stvaraju porodice. Tako su i donete mere za povećanje nataliteta u Srbiji.

A kako da se oseća građanin, normalan čovek, kada mu iznesete vešala? Kažu da hoće da zaustave odliv ljudi odavde. Pa kako normalan čovek da se ne uplaši od toga i da ne razmišlja da ode kad vidi tako strašnu sliku da je neko nadahnut izašao sa vešalima na ulicu? Naravno, hvala bogu, u Srbiji je 90% ljudi protiv takvih pojava. Jer to nije ni politika, to je pojava, to je jedna zla pojava, zla kob koja se pojavila u Srbiji u poslednjih 15-20 godina, koju građani Srbije redovno saseku. Kako koji izbori dođu, sve ih je manje. I, kao onaj korov koji poslednji put kiselinom polijete pa nestane, izgubi se sa placa, verujem da će tako i oni posle sledećih izbora kao korov da nestanu i više nikada neće imati priliku niti da prete, niti da uništavaju, niti da biju, niti da ponižavaju bilo koga u Srbiji. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Dragan Šormaz.

Izvolite.

DRAGAN ŠORMAZ: Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani Srbije, javio sam se da govorim uglavnom o međunarodnim sporazumima koje danas imamo na dnevnom redu, 24 takva sporazuma; imamo protokola raznih, konvencija i potvrđivanje različitih sporazuma, zakona o tim sporazumima.

Međutim, za početak moram, motivisan raspravom koja je vođena danas, da se osvrnem i na deo o kojem su moje kolege govorile, o obrazovanju, gde se najviše pominjao taj program Vlade. Neki su, koliko sam primetio, čak to i kritikovali ovde, što mi uopšte nije jasno, kako i zašto – priča o digitalizaciji Srbije, o savremenim tehnologijama, o robotizaciji i svemu što nas čeka. Ja sam ubeđen, ministre, da vi znate da su pored samog sistema obrazovanja upravo ovo teme koje moraju sve više da zauzimaju mesto u našem obrazovanju. Evo, daću vam primer iz svoje kuće: moja ćerka Anđelija ima šest i po godina, tek će u septembru u prvi razred, ona sama već radi sa android telefonom i laptopom.

To su nove generacije, to je budućnost. Mi moramo naše uslove njima da prilagodimo. Znači, mi moramo našu državu i naše obrazovanje da dovedemo na takav nivo da naša deca imaju iste uslove koje imaju i deca u savremenom svetu. Nažalost, moramo da kažemo, i tehnološki i u svakom drugom, naročito u tehnološkom delu su ispred nas, iako smo upravo u ovoj delatnosti mi jedna od nacija koje najbrže napreduju i najbrže dostižu savremene tokove u svetu.

Šta je odgovor tome? Odgovor tome, moram reći čak i ako se neke kolege naljute... Ja ne razumem taj naziv Savez za Srbiju kod ovih naših političkih oponenta; oni ne mogu da budu Savez za Srbiju, jer videli smo šta oni nude u odnosu na ovo. Oni mogu da budu savez za sebe, na primer, ali za Srbiju teško. Evo, videli smo šta oni nude: na ovaj odgovor o digitalizaciji Srbije, o savremenom obrazovanju i svemu ostalom što radimo, oni su, jedan od njih, kolega Boško Obradović, ovde je doneo kamen za pritiskanje kupusa u kaci i pokušao ovde s nama da razgovara sa primerom kamena.

S druge strane, narodni poslanik Nogo nosi, pazite izraz, „maketu vešala“. Pazite, maketu vešala. Maketa služi u privredi, u nauci, da se pokaže nešto što je vaš proizvod ili projekat na kome radite. Znači, čak i ako nosite nešto što nazovete maketom, to je nešto što je vaš proizvod, to je nešto što vi nudite, to je nešto što hoćete da pokažete vašim kupcima, vašim klijentima. U slučaju političke organizacije, građanima kojima se nudite kao alternativa ovoj vlasti.

Znači, mi radimo na digitalizaciji Srbije, a oni rade na ulepšavanju beogradskih Terazija vešalima, i sad to je konkurencija. Zato ja ne smatram da su oni Savez za Srbiju, nego savez za sebe.

Imaju primedbe, govore da žive u nedemokratskom društvu, da je mrak oko njih, a za to vreme mi danas... To radimo godinama unazad, ali danas, ponavljam, radimo 24 međunarodna sporazuma, protokola, konvencije sa državama kao što su SAD, Mađarska, Gruzija, Ujedinjeni Arapski Emirati, Izrael, Kanada, Indija, Azerbejdžan.

Evropska investiciona banka. Malopre je moja koleginica govorila. Mi nemamo more, ali imamo Dunav, i jedan od tih sporazuma je veoma bitan i za grad iz kojeg ja dolazim, Smederevo. Taj sporazum se zove, pročitacu ceo naslov da bi ljudi znali – Predlog zakona o potvrđivanju Finansijskog ugovora Razvoj rečne transportne infrastrukture u Srbiji između Republike Srbije i Evropske investicione banke. Pa kako to da Evropska investiciona banka sa jednom diktatorskom Srbijom radi ovakve projekte?

Čuli smo, između ostalog, pojačaće se i lučki kapaciteti, već ima i privatnih luka, ima svoju luku železara na obali Dunava kod Smedereva, na ovaj način ćemo još to razviti i koleginica je objasnila šta još drugo. Nama je Dunav veoma važan i kao plovni put koji nas povezuje sa celom Evropom ali i sa Crnim

morem. Ceo taj put je nama bliži, recimo, i za tržište Rusije, kao što nas povezuje sa tržištima EU najjeftinijim transportom. I gde su kolege, gde su kolege da kažu šta je primedba na ovo? Gde su da kažu da li ovo nije dobro?

Nikada nismo bili... Znači, uvaženi smo u svim međunarodnim institucijama. A šta je rađeno u one četiri godine? Koliko ja znam, ovde smo samo raspravljali o Euleksu jedanput, i to je to, kad je doveden Euleks umesto Unmika na Kosovo. I to je to, to je sve za četiri godine međunarodne saradnje. Ništa. A danas, kada pogledate, u svim oblastima, i u obrazovanju saradnja, i u transportu, u saobraćaju. Mi stalno nastupamo na raznim forumima širom Evrope; svi su poslanici iz Srbije uvaženi i potpuno je drugačiji odnos nego što je nekada bio, i naše delegacije.

Imamo predsednika Republike koji je uvažen, koji se video s nekim predsednicima država ili predsednicima vlada, to je sad već dvocifrena cifra za dve godine koliko je predsednik države i jedan mandat predsednika Vlade, četiri godine predsednik Vlade. Desetak puta se video s nekima veoma važnim ljudima kao što su Angela Merkel, Putin... Ne moramo da govorimo o imenima, možemo da pričamo o institucijama, jer promenili su se i neki predsednici država ili predsednici vlada, poput Austrije, Francuske itd., ali i dalje svi razgovaraju sa Srbijom, čak i kada se političke opcije promene, leva, desna.

Šta je ovo što smo iz „saveza za sebe“ videli? Otišli su u Evropski parlament, najavljivali su to ne znam kako, primila ih je jedna mala grupa poslanika leve orijentacije, znači opoziciona, iz Slovenije i Hrvatske. Pa gde su iz ostalih država EU? Nisu se razumeli, teško su se sporazumevali što se tiče jezika, pa im je lakše bilo da razgovaraju s ovima iz bivše Jugoslavije. Gde su ostali? Još iznose laži, kažu – gospodin Makalister će se videti prvi put sa ljudima iz opozicije. Pa nije tačno, svaki put ovde sedi sa ljudima iz opozicije. Čak je jedan sastanak gospodin Tadić napustio na pola, imao je važnija posla, pa je i tu napravio incident i skandal. Ovde se to desilo, u ovoj skupštini, pre manje od dve godine. Znači, sve se to dešava i radi.

Građani Srbije moraju da znaju, mi ćemo nastaviti ovo da radimo, i ove međunarodne sporazume koji su dobri za Srbiju. Neka mi neko kaže šta je loše u Predlogu zakona o potvrđivanju Konvencije koja se odnosi na bezbednost i zdravlje u poljoprivredi, što je takođe važno. Ako želimo da konkurišemo na raznim tržištima sa našim poljoprivrednim proizvodima, moramo da pratimo standarde koji su u tim zemljama bitni i da ih dovedemo i kod nas na određeni nivo. Videli smo šta smo sve morali da uradimo da bismo izvozili u jednu državu koja nije Evropska unija, u Tursku, teletinu, i na koji način smo morali da pripremimo nas same da bismo mogli da izvozimo, ali smo došli u situaciju da sada polako povećavamo i taj izvoz.

Samo to je rešenje – upornost, marljivost i da se nastavi da se radi vredno. Ja znam da građani Srbije imaju poverenja u SNS, u predsednika Vučića i da

ćemo mi ovo nastaviti da radimo ovako otvoreno. A oni neka se šetaju, neka nose vešala, neka nude budućnost koju nude, neka govore šta je budućnost koju nude, ja znam da građani Srbije to nikada neće prihvatiti.

Hvala još jednom, i naravno da ću glasati za ovaj predloženi dnevni red i sve predloge zakona.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Milan Knežević.

Izvolite, kolega.

MILAN KNEŽEVIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Srbije, evo mi danas imamo na dnevnom redu Skupštine četiri zakona koja se tiču obrazovanja i prosvete iako smo i u prethodne dve godine imali više tih zakona koji su doneli neka poboljšanja u funkciji kako predškolskog tako osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja.

Ovde bih se ipak osvrnuo na neke diskusije mojih kolega povodom potpisa koje su skupljali ovih dana univerzitetski profesori. I, kako je moj kolega Arsić rekao, po njima, oni koji su potpisali i za opoziciju, oni su profesori, univerzitetski nastavnici prvog reda, a ovi drugi su drugog reda. Naravno, ja se tako ne osećam, pa bih zamolio prof. Atlagića, koji je gledao taj Kobson, da nas ne proglase da smo subjektivni – profesore, uđite na Kobson i pogledajte kakav je moj status na Kobsonu, pa da se malo izrangiramo.

Druga stvar, tu je ministar Šarčević, neka aktuelna događanja u kojima učestvuju, nažalost, nastavnici i neki univerzitetski profesori sigurno utiču na vaspitanje, na određeni način, omladine. Ja bih u tom kontekstu izveo dva primera. Prvi primer želim da pročitam, kako je na jednom od tih skupova pisac Marko Vidojković uvredio profesore Pravnog fakulteta. Ja želim da im pružim podršku, da na ove najružnije reči ne obraćaju pažnju, to više govori o njemu. Tako da čitam zbog građana, od kojih verovatno većina nije ni pročitala ni čula – da je „Pravni fakultet leglo pacova, kriminala, korupcije i da tamo sede nitkovi i banditi“. Da li je to nivo demokratskog dijaloga ili je ovo govor mržnje? Po meni je ovo govor mržnje.

Druga stvar, u mom Kragujevcu, ja sam poslanik iz tog grada, glumac u pokušaju da bude predsednik jednog pokreta, većina nas je to čula, na govoru u srcu Šumadije kaže da je i levičaru i desničaru stalo da ima pruge, puteve, pravosuđe koje funkcioniše – naravno, ali ove pruge i putevi se grade ovih pet godina, a ne u njihovo vreme, u raznim varijantama „žutog preduzeća“ – a sada, da li kod kuće drže sliku Draže Mihailovića, Dimitrija Ljotića, ili Broza ili, ne znam, Koče Popovića, to je potpuno nebitna stvar. U ovoj rečenici se govori da čovek ne zna gde se... Ne sagledava ni istorijske činjenice, ni kako utiče u ovoj aktuelnoj situaciji.

Kako je nebitna stvar ko je Dimitrije Ljotić? Po nekim istoričarima, smatra se da je bio najveći izdajnik u regionu, gori od Ante Pavelića, zato što je Ante Pavelić i njegovo ustaštvo ubijalo pripadnike drugih naroda, što je genocidno, što je tužno, a Ljotić je učestvovao u masovnim zločinima protiv Srba. U Kragujevcu su njegovi pripadnici skupljali, učestvovali u vođenju đaka i rodoljuba na streljanje. Kako je nebitno?

Ministar Šarčević i nastavnici u osnovnoj i srednjoj treba malo više ipak, pošto se ovo aktuelizovalo... Sad to meni pomalo liči na zlonameran pristup, da možda žele neku redefiniciju istorije, ko je patriota, ko je saradnik fašista. Da nastavnici istorije malo više i detaljnije objasne ko je Dimitrije Ljotić, da je on izdajnik i da njegovi tzv. dobrovoljci, koji to nisu bili jer su dobijali platu od fašističke Nemačke a oni koji su pobjegli i otišli u Nemačku dobijali su penziju kao vojnici Vermahta...

Imao sam potrebu da to kažem, jer su u mom gradu, gde su streljani đaci, gde su streljani nastavnici, gde su streljani pošteni rodoljubi, ti pripadnici Ljotića učestvovali.

A taj glumac hoće da bude vođa nekog pokreta, nekog demokratskog, opozicionog pokreta. Ne znam ni čemu pripada kad je ovo njemu nebitno. Možda ja imam pogrešan pristup, ali mislim da imam pravi pristup, a da on ne zna šta priča i gde se nalazi.

Još jednu stvar, Jevrejska opština Beograda uputila je protestno pismo tom glumcu, i ovo je poučno saopštenje koje želim da pročitam zbog građana, gde oni ovako kažu – Naši članovi su ljudi raznih političkih preferenci, nalaze se i na levoj i na desnoj strani političkog spektra, ali oko jedne stvari nema diskusije: da su svi koji su sarađivali s okupatorom i koji su naše pretke slali u smrt oni protiv kojih ćemo se oglasiti i juče i danas i sutra.

E, sad vidite reakcije i vidite kakav će to vođa da bude. Ovo ponavljam i zbog građana i zbog ljudi, da razmisle. Kad neko ne može da napravi distinkciju, reč ostane zapisana, ali ona govori o nečijem razmišljanju.

Što se tiče ovih zakona, da prokomentarišem u par minuta jer su moje kolege detaljno o svemu rekle. Kroz sva četiri zakona pominje se da sva ova rešenja moraju da se vode u jedinstvenom informacionom sistemu prosvete. To treba reći jer se u prethodnim zakonima samo napomenulo – elektronske, a sada, pošto je taj jedinstveni informacioni sistem već značajno nadograđen, mora da uđe u zakonsku regulativu.

Pozdravio bih to što su dve škole, Matematička gimnazija u Beogradu i gimnazija u Novom Sadu, proglašene za institucije od nacionalnog značaja, to je velika stvar. To su škole koje imaju dugogodišnju tradiciju, čiji su đaci, učenici osvajali velike nagrade, koje i dan-danas imaju visok nivo nastave i rada sa tim đacima, uvažavajući njihov talenat. Ali trebalo bi razmisliti možda, jer imamo mi i u Kragujevcu gimnaziju, jednu od najstarijih u Srbiji, da li po nekim

kriterijumima u nekoj budućnosti neka od tih starih škola, gimnazija zaslužuje da bude ovako rangirana.

Drago mi je što je, još ovo da kažem, u ovom zakonu regulisano koje će da budu referentne ustanove, odnosno škole za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, koji će to kriterijumi da budu na osnovu kojih će ministar da donese da one budu referentne ustanove i, što je neophodno, iako nastavnici koji rade s njima imaju visoko obrazovanje, ali je potrebna malo jedna diskretna, specifična edukacija i osposobljavanje nastavnika da bi se podigao standard kompetencija u obrazovanju tih učenika, a samim tim i u tim školama. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima kolegistica Milanka Jevtović Vukojičić.

Izvolite.

MILANKA JEVTOVIĆ VUKOJIČIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, uvaženi ministri sa saradnicima, kolege poslanici i poslanice, poštovani građani Srbije, za Srpsku naprednu stranku, za predsednika Republike, za predsednika Srpske napredne stranke obrazovanje je preduslov razvoja, obrazovanje je preduslov napretka, obrazovanje je preduslov ostajanja naših obrazovanih i stručnih ljudi u zemlji Srbiji, obrazovanje je svakako investicija, obrazovanje svakako nije trošak.

U obrazovnom sistemu i na planu obrazovanja Vlada i Ministarstvo učinili su ogromne i značajne korake, a sve u cilju postizanja efikasnosti obrazovanja i pune uključenosti učenika i nastavnika u obrazovni proces, uz adekvatnu i potpunu saradnju i drugih, a tu pre svega mislim na roditelje učenika, pre svega onih učenika koji pohađaju predškolsko i osnovno obrazovanje.

Takođe, veliki napredak na planu obrazovanja, od dolaska Srpske napredne stranke, učinjen je u vreme kada je premijer bio Aleksandar Vučić uvođenjem dualnog obrazovanja. Zašto je uvođenje dualnog obrazovanja značajno za naš obrazovni sistem, zašto je značajno za napredak i razvoj Srbije, zašto je važno za naše učenike? Zato što je prekinuto sticanje isključivo teorijskog znanja, koje za učenike niti je bilo funkcionalno, niti je bilo primenljivo na tržištu, niti je bilo korisno za poslodavce, niti su takvi učenici mogli da se adekvatno i brzo uključe u proces rada. Dualno obrazovanje svakako jeste vrlo značajan iskorak napred na planu dalje efikasnosti obrazovanja i na planu daljeg razvoja našeg društva.

Ono što takođe želim da istaknem, to su izmene i dopune Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju. Čuli smo danas da one suštinski i brojčano nisu mnogo velike, ali one jesu suštinski značajne. Zašto su suštinski značajne? Zato što je elektronska evidencija i elektronska dokumentacija i te kako značajna u smislu efikasnosti vođenja javnih isprava, u cilju efikasne razmene podataka, npr. kod izdavanja prevodnica, kada dete prelazi iz jedne

predškolske ustanove u drugu, ili kada se izdaje uverenje da dete pohađa predškolsku nastavu ili da pohađa osnovnu školu. Znači, digitalizacija je i te kako zaživela u obrazovnom sistemu. Sve to svakako doprinosi efikasnosti samog obrazovanja ali i stepenu povećanog zadovoljstva roditelja, učenika i nastavnika.

Ono što takođe želim da pohvalim jeste to što, za razliku od onih koji su otimali i pljačkali decu ometenu u razvoju, Srpska napredna stranka i ova vlada i te kako rade na planu obrazovanja i razvoja svakog deteta u skladu sa njegovim potencijalima i sposobnostima. To je potpuna uključenost dece s posebnim potrebama u obrazovni proces kako bi ona stekla sve neophodne veštine i znanja za svoj dalji samostalni život. Šta je za to potrebno? Da bi se adekvatno razvijao potencijal svakog učenika s posebnim potrebama, i te kako je značajno, i to se predloženim zakonom i predlaže, sticanje dodatnih znanja i veština nastavnog osoblja koje radi s ovakvim učenicima, kako bi i oni kroz sticanje novih znanja, novih veština doprineli boljem kvalitetu pružanja obrazovanja deci s posebnim potrebama.

Takođe želim da istaknem da je ocenjivanje drugog stranog jezika od petog razreda u osnovnim školama i te kako značajno s aspekta dodatne motivacije učenika za sticanje što većeg znanja kada je u pitanju jezičko obrazovanje. Znamo da je znanje stranog jezika i sticanje znanja na planu jezičkog obrazovanja, jezičke kulture i te kako važno i za savremeni razvoj i, na kraju krajeva, važno s aspekta svakog učenika, svakog deteta, ali važno i s aspekta napretka Republike Srbije.

Ono što takođe želim da naglasim, a što se prvi put uvodi, to je zakon o potvrđivanju Konvencije koja se odnosi na bezbednost i zdravlje u poljoprivredi. Zašto je ova konvencija važna? Zato što prvi put jedna vlada i predsednik Republike Aleksandar Vučić pokazuju punu spremnost da se na adekvatan način zaštiti zdravlje, bezbednost i sigurnost svih onih koji su kao sezonski radnici zaposleni na poljoprivrednim gazdinstvima i obavljaju poljoprivredne poslove. To dosad nije postojalo. Ono što je značajno a odnosi se na ovu konvenciju, to je da će nakon ove konvencije uslediti donošenje adekvatnih zakonskih rešenja, da će u tim zakonskim rešenjima biti utvrđene i nadležnosti institucija, i nadležnosti Vlade i nadležnosti poslodavaca, ali da će aktivno biti uključeni i radnici i oni koji rade na poslovima poljoprivrede.

Rezultat vlasti Srpske napredne stranke je 180 novih fabrika; rezultat vlasti Srpske napredne stranke je otvaranje novih vrtića, novih škola, novih bolnica; rezultat vladavine Srpske napredne stranke je da gotovo ni u jednom gradu, ni u jednoj opštini ne postoji više škola koja nije renovirana, adaptirana, u kojoj nisu poboljšani uslovi rada kako za učenike tako i za nastavnike.

Ja dolazim iz Priboja, tu se radi renoviranje dve škole kako bi se učenici u vreme koje provode u školi osećali što prijatnije, i nastavnici, izvršavajući

svoje radne obaveze, takođe. Takođe, roditelji, kada šalju decu u školu, sada znaju da deca u školi neće od prljavih toaleta dobiti nikakve zarazne bolesti, niti će od prljave i higijenski neispravne vode dobiti mnoge bolesti.

Srpska napredna stranka svoju politiku temelji na brizi o svakom građaninu Republike Srbije, na brizi o napretku i budućnosti Srbije. To je politika koja nema alternativu. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima kolegistica Dušica Stojković.

Izvolite.

DUŠICA STOJKOVIĆ: Zahvaljujem.

Uvaženi ministre sa saradnicima, drage kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, ovo je zaista dobar trenutak da pokažemo po čemu se mi kao SNS razlikujemo od dela opozicije koji je danas doneo odluku da bojkotuje rad srpskog parlamenta dok su na dnevnom redu zaista jako važni i značajni zakoni, koji će ići korak napred, koji će modernizovati srpsko društvo, koji će zaista poboljšati poslovni ambijent. Mi danas raspravljamo o važnim međunarodnim sporazumima, raspravljamo o značajnim izmenama i dopunama zakona iz oblasti prosvete, studentskog standarda, o Srpskoj književnoj zadruzi i mnogo značajnim zakonima, koji će i te kako unaprediti kvalitet života građana Republike Srbije. S druge strane, imamo one koji bojkotuju svoj posao, ali, rekla bih, ne bojkotuju svoju platu, ne bojkotuju paušal, ne bojkotuju sve one privilegije koje imaju kao narodni poslanici. Ali mogla bih da kažem, kao neko ko dolazi iz Beograda, da je to već viđen manir Dragana Đilasa, koji je, iako nije radio niti u Gradskoj skupštini, niti u Narodnoj skupštini Republike Srbije, i te kako podizao dnevnicu, i te kako primao platu.

No, ja ću se vratiti na važne međunarodne sporazume, na sporazume i zakone koji će modernizovati srpsko društvo. Jedan od takvih sporazuma je sporazum koji je pred nama. Reč je o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Transportne zajednice. Podsetiću vas, to je nastavak sprovođenja Ugovora o osnivanju Transportne zajednice, koji je Narodna skupština usvojila decembra 2017. godine.

Šta nam donosi Transportna zajednica za Zapadni Balkan i koje su to koristi za građane i srpsku privredu? Transport je generator razvoja svakog društva, a Transportna zajednica Zapadnog Balkana će predstavljati zaista jednu novu energiju u regionu Zapadnog Balkana, koja nam je i te kako nedostajala.

Slušamo decenijama, ja od kada sam se rodila u Beogradu i Republici Srbiji zaista slušam decenijama o našem geostrateškom položaju, o prednostima koje ima takav položaj, ali hajde da se pogledamo u oči i da vidimo šta smo zaista uradili po pitanju naših ključnih koridora, po pitanju saobraćajne povezanosti, po pitanju izgradnje naše infrastrukture, kakvo smo to stanje

nasledili i šta smo u ovom prethodnom periodu mi kao SNS uradili. To su odgovori na pitanja kojima ću se ja u svom današnjem izlaganju baviti.

Želela bih da sve narodne poslanike i sve građane Srbije i te kako upoznam kakva je svakodnevnica na srpskim putevima i na našim graničnim prelazima. Prema podacima MMF-a, procenjuje se da gubimo 26 miliona sati godišnje zbog čekanja kamiona sa robom na granici. Od 22 dana, kamioni u Srbiji čekaju u proseku od sedam do dva dana, odnosno 48 sati. Kada gledamo nivo realizacije, realizacija je 50% manja nego kolega kamiondžija u inostranstvu. Rekla bih da imamo jednu zemlju koja nije članica EU, mislim na Republiku Gruziju, gde na graničnim prelazima kamioni čekaju samo sedam minuta.

To su stvari o kojima moramo razmišljati, to su stvari na koje moramo ponuditi adekvatne odgovore i naći adekvatna rešenja. Ovaj sporazum o kome danas raspravljamo, Sporazum između Republike Srbije i Transportne zajednice o osnivanju Stalnog sekretarijata sa sedištem u Beogradu, i te kako će ukloniti ove, rekla bih, fizičke, ali i administrativne barijere koje su dosad postojale na našim graničnim prelazima i kada je reč o transportu ne samo u Republici Srbiji nego u čitavom regionu Zapadnog Balkana.

Ne smemo zanemariti ovo tržište. Reč je o obimu poslovanja reda veličine oko 800.000.000 evra, koliko se plaća za različite vrste usluga na graničnim prelazima. Moramo nastaviti da razvijamo naše putne pravce, železnički saobraćaj, da proširujemo naše granične prelaze, poput graničnog prelaza Batrovci, čime je povećan kapacitet protoka saobraćaja za čak 50%. Republika Srbija, Vlada Republike Srbije je realizovala uspešno rekonstrukciju graničnog prelaza Batrovci, čime je povećan nivo saobraćaja sa 12 na 18 saobraćajnih traka. Prošle nedelje imali smo prilike da u sredstvima javnog informisanja vidimo da je takođe rekonstruisan i granični prelaz Bajmok, koji je finansiran sredstvima EU. To su dobre vesti za građane Republike Srbije i za srpsku privredu, koje su nam i te kako u prethodnim godinama nedostajale.

Ulaganjem u infrastrukturu mi ćemo zaista imati i više benefita. S jedne strane, privući ćemo nove strane investitore i kreiraćemo nova radna mesta. S druge strane, u uslovima svetske globalizacije važan preduslov svake zemlje je upravo da ima dobro razvijenu transportnu infrastrukturu i efikasan transport. Međutim, izgradnja transportne infrastrukture je jedan zaista zahtevan, obiman, kompleksan posao, posao pun izazova. Vi morate kreirati dugoročne planove; ti planovi se moraju odnositi na period od četiri, od osam godina. Morate imati dobre projekte. Morate imati stabilne izvore finansiranja. Takođe, morate imati kontrolu čitavog procesa kako ne bi došlo do raznih zloupotreba.

Naš cilj je da zaista stvorimo jedan atraktivan ambijent i za naše domaće investitore kako bismo imali nove tehnologije, nova radna mesta, veću produktivnosti i otvaranje naših tržišta.

S obzirom na malopre pomenut strateški položaj naše zemlje, mogla bih reći da u čitavom regionu Zapadnog Balkana zaista imamo veliki broj kompanija koje posluju u EU ali i domaćih kompanija koje svoje proizvode, svoje usluge, svoju robu izvoze na regionalno tržište, evropsko tržište i svetsko tržište. Njima moramo ponuditi adekvatne odgovore, oni više ne mogu da čekaju, jer ako budu čekali, bojim se da će pogledati na drugu stranu i da će pravac svog poslovanja usmeriti na drugu stranu, čime će zaobići ovaj region.

S obzirom na taj strateški položaj naše zemlje, same evropske integracije Republike Srbije doprineće jednom dubljem integrisanju transportnog sistema u regionalni transportni sistem, a konačno i u sam sistem Evropske unije. Dobar pokazatelj za to, pored ovog Sporazuma o osnivanju Transportne zajednice koji je Narodna skupština potpisala decembra 2017. godine, predstavlja još i Dunavska strategija, ali i Jadransko-jonska strategija. Ugovor koji je Narodna skupština Republike Srbije potpisala decembra 2017. godine, a koji se odnosi na formiranje Transportne zajednice, prosto je jedna vrsta novog zamajca za čitav ovaj region.

Podsetiću vas, na samitu u Londonu jula prošle godine Republika Srbija je zajedno sa Evropskom komisijom potpisala Sporazum o osnivanju Stalnog sekretarijata Transportne zajednice sa sedištem u Beogradu. Beograd će postati jedno čvorište regionalne transportne povezanosti čitavog Zapadnog Balkana, što je zaista odlična vest za građane i za privredu naše zemlje.

Takođe, ovaj i prethodni sporazum o kome danas raspravljamo će na bolji način definisati dugoročne planove izgradnje transportnih i infrastrukturnih projekata i zajedno ćemo ih realizovati sa svim potpisnicima Zapadnog Balkana, ali kao garant svega toga će biti EU.

Podsetiću vas, onog trenutka kada je doneta odluka da će sedište biti u Beogradu obezbeđeni su stabilni izvori prihoda: 80% finansijskih sredstava će obezbediti EU, deo koji se odnosi na transport, dok će ostali novac biti obezbeđen kroz finansiranje kotizacija, odnosno Republika Srbija kroz nabavku neophodne opreme i nameštaja.

Ti projekti koji se tiču bolje transportne povezanosti odnosiće se na modernizaciju železnice, na izgradnju luka, puteva, aerodroma, kontejnerskih terminala i logističkih centara, svega onoga što nam je na prostoru bivše Jugoslavije u prethodnim godinama, prethodnim decenijama, prethodnim vekovima zaista nedostajalo. Mi možemo danas da vidimo mnoge azijske zemlje koje su ispred nas: i Azerbejdžan, i Gruziju i mnoge druge azijske zemlje koje i te kako mogu da nam budu dobri primeri kako možemo da koristimo benefite tranzitne zemlje i benefite zemlje koja se nalazi na strateškim koridorima.

Takođe, želela bih da podsetim sve svoje narodne kolege, na ministarskom samitu u Briselu 6. decembra 2017. godine doneta je ta značajna odluka da Stalni sekretarijat Transportne zajednice bude u Beogradu.

Ovo su sporazumi koji zaista, mogla bih reći, predstavljaju politiku budućnosti, a ne politiku prošlosti, politiku linča, nasilja, prostakluka, različitih uvreda, politiku vešala koje svakoga dana možemo videti i na ulicama Srbije, koje deo srpske opozicije, deo Saveza za Srbiju propagira. Po tome se mi razlikujemo od njih, mi se razlikujemo od njih zato što zaista nudimo konkretne odgovore na probleme građana Srbije, na probleme srpske privrede. Mi nudimo konkretna rešenja i ovi zakoni predstavljaju jednu vrstu sistemskog pristupa kako možemo da poboljšamo infrastrukturu u našoj zemlji, kako možemo da kreiramo dualno obrazovanje, kako možemo da zapošljavamo neku novu mladu snagu i sprečimo odliv mozgova, odliv mladih visokoobrazovanih ljudi iz naše zemlje.

Nikada se nije toliko, rekla bih, ulagalo kao što se ulaže u prethodne četiri godine. Možemo da vidimo statistiku u prethodnih 40 godina, ministre Šarčeviću, kada je reč o izgradnji auto-puteva. U samo četiri godine u Republici Srbiji Vlada Republike Srbije je, zajedno sa svojim inostranim partnerima, zaista pokazala kako se sa pažnjom ulaže u izgradnju infrastrukture. U prethodne četiri godine uloženo je u 200 kilometara auto-puteva. Nećemo stati sa tim radovima. Odgovorna politika SNS-a i predsednika Aleksandra Vučića je takva da ćemo mi započete projekte, koje su neke druge vlasti u prethodnom periodu počele, završiti.

Dolazim iz Beograda, iz gradske opštine Rakovica. Živim blizu Beogradske obilaznice i zaista sam mogla da ispratim brojne ministre, brojne funkcionere prethodnih režima koji su se slikali na Beogradskoj obilaznici i rekli – završena je, samo što nije, evo, biće završena. Ni do dan-danas Beogradska obilaznica nije završena, a gradi se. Vlada Republike Srbije je obezbedila značajna finansijska sredstva za završetak projekta Beogradske obilaznice, za sektor B, u dužini od 19,5 kilometara.

Grade se i brojni drugi pravci i, zaista, odgovorna politika Srpske napredne stranke počiva na realnim obećanjima. Sve ono što obećavamo narodu, mi to do kraja realizujemo, bez obzira na to ko je taj projekat započeo ili ne.

Da se vratim na Transportnu zajednicu. Projekti Transportne zajednice zaista počivaju na dobro isplaniranim i utvrđenim projektima koji imaju za cilj realizaciju izgradnje auto-puteva. Ti auto-putevi će se graditi u narednom periodu i Republika Srbija je pokazala da je odgovorna i spremna, da zaista ima dobre projekte. Reč je o auto-putu Mir, koji će spajati Beograd, Niš, Merdare i Prištinu, ali i auto-putu Beograd–Sarajevo, rekonstrukciji železničke pruge koja će povezivati Beograd i Niš, ali i o boljoj saobraćajnoj povezanosti s našim

susedima, sa Bugarskom, Rumunijom, Mađarskom i ostalim zemljama koje se nalaze u našem susedstvu.

Usvajanjem ovog sporazuma između Republike Srbije i Transportne zajednice o osnivanju Stalnog sekretarijata sa sedištem u Beogradu mi ćemo zapravo pravno uokviriti jednu dinamiku koju smo započeli Ugovorom o osnivanju Transportne zajednice, a benefiti od usvajanja ovog i prethodnog sporazuma će zaista biti višestruki.

Iz svih ovih razloga ja podržavam formiranje jedinstvene Transportne zajednice, koja će funkcionisati po standardima Evropske unije. To su oni standardi u poslovanju koji su nam i te kako u prethodnom periodu nedostajali. Smatram da je ovo zaista dobra prilika i da povećamo efikasnost i smanjimo troškove poslovanja naših privrednih subjekata u Republici Srbiji, bilo da su oni domaći ili inostrani, da roba bude jeftinija ali i da domaća transportna preduzeća budu konkurentnija i da mogu zaista da odmere ravnopravno snage sa svojim kolegama iz Evropske unije.

Dobrobit i te višestruke koristi se ne ogledaju samo u tome da ćemo mi zapravo prepisivati i harmonizovati određene propise sa EU, da ćemo usklađivati naše zakonodavstvo, već ćemo otklanjati sve one administrativne barijere koje su se odnosile na uklapanje u Evropsku carinsku uniju. Takođe, nastavak izgradnje auto-puteva, izgradnje luka, carinskih terminala, kontejnerskih terminala, ali i kreiranje jednog novog poslovnog ambijenta, koji će i te kako privući nove strane investicije i kreirati nova radna mesta u našoj zemlji.

Pored političkih interesa, koji su zaista važni, rekla bih da je još značajnije zadovoljenje ekonomskih interesa Republike Srbije kada govorimo o Transportnoj zajednici. Ekonomski interesi se ogledaju u regionalnoj povezanosti, jer je regionalno povezivanje jedini pravi put kako za potpisnice, a to su zemlje Zapadnog Balkana, tako i za samu Evropsku uniju. Rekla bih da Republika Srbija, odnosno EU zaista imaju veliki interes da se tranzit kroz Zapadni Balkan ubrza, jer želim da podsetim sve svoje kolege narodne poslanike, sve građane Republike Srbije, kada govorimo o tranzitu i transportu kroz Zapadni Balkan, da govorimo o ruti koja je najjeftinija i najkraća.

Pogrešno je mišljenje dela srpske javnosti da Transportna zajednica obuhvata samo oblast infrastrukturnih projekata, to je uvek nešto više. Kroz realizaciju ovog projekta imamo važne dodirne tačke i s ostalim oblastima, s ostalim aspektima. Transport je često povezan i s onim evropskim standardima koji nam nedostaju u našem poslovanju, na carinskim olakšicama. To se često odnosi i na socijalna pitanja, na zaštitu životne sredine i pristup tržištu.

Na prostoru Zapadnog Balkana zaista postoji veliki broj kompanija iz Evropske unije, ali i domaćih kompanija, kojima moramo dati odgovor na probleme s kojima se u svom poslovanju svakodnevno suočavaju. Moramo

dovesti do bolje regionalne povezanosti i otkloniti sve one fizičke i administrativne barijere koje su bile u prethodnom periodu, kako bi domaći privrednici koji posluju i koji tranzitiraju sa svojom robom, uslugama, kapitalom mogli da budu konkurentniji svojim kolegama na evropskom tržištu.

Na samom kraju želim da vas podsetim na jednu činjenicu: ne možemo zanemariti ovo tržište; kada govorimo o Zapadnom Balkanu, govorimo o tržištu koje obuhvata oko dvadeset miliona ljudi, koje se nikako ne sme potcenjivati. Moramo kreirati ove standarde koji nam sada nedostaju i moramo kreirati slobodan protok roba i usluga kako bi se olakšalo poslovanje, jer posao ne može da čeka. Oni koji ulažu novac, koji ulažu u nove investicije, koji posluju van naše zemlje koriste ovaj prostor i za tranzit svoje robe i za plasman svoje robe i vrlo lako mogu da donesu odluku da pogledaju na drugu stranu i okrenu se ka drugom pravcu.

Još jedna važna napomena: izgradnjom boljih auto-puteva mi ćemo zaista u prvi plan staviti taj aspekt bezbednosti i sigurnosti na našim putevima u Srbiji, uklonićemo i smanjićemo one crne tačke i smanjićemo broj smrtnih slučajeva na našim putevima; uklonićemo sva uska grla na našim graničnim prelazima da, kako sam pomenula u svom uvodnom izlaganju, kamiondžije ne bi čekale od sedam do dva dana kako bi prešle granični prelaz.

Čitava Evropska unija počiva na jedinstvenom tržištu, na četiri osnovne slobode, na slobodi kretanja roba, radne snage, kapitala i usluga. Imamo pozitivne primere tokom istorije evropskih odnosa, mnoge zemlje Evropske unije su se prvo integrisale zajedno a onda su postale sastavni deo Evropske unije. Primer za to je Višegradaska grupa, koja je formirana u mađarskom gradu Višegradu, podsetiću vas, 1991. godine, koja se zajedno udružila. Nakon toga im je prišla i Slovačka i onda su, kao deo velikog proširenja zemalja kandidata, postale 1. maja 2004. godine i punopravne članice Evropske unije. Tako da u regionalnoj povezanosti vidimo zaista šansu kako možemo da pokrenemo čitav razvoj našeg društva, Republike Srbije ali i čitavog regiona Zapadnog Balkana.

S tim u vezi, pozivam sve svoje kolege narodne poslanike da podrže usvajanje ovog jako važnog međunarodnog sporazuma, koji će zaista omogućiti našoj zemlji, našim građanima poboljšanje kvaliteta života, koji će našim privrednicima omogućiti humanije i bolje uslove za poslovanje. Po tome se mi kao SNS razlikujemo od dela srpske opozicije, jer mi pokazujemo politiku budućnosti na delu, mi radimo svakoga dana da kreiramo bolji poslovni ambijent za naše firme koje posluju u našoj zemlji ali i za sve naše građane, kojima želimo da imaju bolje uslove i bolji kvalitet života. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima koleginica Sonja Vlahović.

Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Milovan Krivokapić.

Izvolite.

MILOVAN KRIVOKAPIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Uvaženi ministri, poštovani predstavnici Visokog saveta sudstva, kolegice i kolege, danas ću nešto reći o zakonu o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu, kao i zakonu o izmenama i dopunama Zakona o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbednosti.

Neminovno se javila potreba da oblast učeničkog i studentskog standarda kao prateću delatnost srednjeg i visokog obrazovanja treba usaglasiti sa novom, već usvojenom, zakonskom regulativom iz oblasti srednjeg i visokog obrazovanja. Ovaj predlog zakona u odnosu na važeći zakon sadrži rešenja kojima se bolje uređuju pitanja koja se odnose na učenički i studentski standard, i to pre svega odredbe kojima se preciznije uređuje postupak odlučivanja o pravu učenika i studenata, odredbe kojima je izvršeno značajno preciziranje disciplinskog postupka, kao i odredbe o pravu na zaštitu u upravnim postupcima.

Od mladih ljudi u Srbiji se očekuje da se školuju, da rade na sebi i da napreduju. Predsednik Srbije Aleksandar Vučić i Vlada Republike Srbije, odnosno gospodin Šarčević kao resorni ministar, čovek dostojan da vodi jedno ovakvo ministarstvo, svojim radom i zalaganjem pokazuju da obrazovanju daju prioritet u sopstvenim strategijama i planovima.

Kada je Srpska napredna stranka došla na vlast, pored ogromnih problema u razorenoj i poklekloj Srbiji suočila se i sa problemom odliva mladih, školovanih ljudi u inostranstvo, koji su, slobodno mogu reći, bukvalno bežali iz naše zemlje, bežali od tadašnje vlasti. Demokratska stranka je uništila sve što se uništiti može i oterala sve što se oterati može i, evo, opet misle demokrate – došle su nove generacije, prošlo je sedam godina, zaboravilo se, imamo nove mlade ljude da izvedemo na ulicu, koje ćemo da iskoristimo kao i sve prethodne i naravno na kraju oteramo iz zemlje, iz naše Srbije. Nije se zaboravilo i nikada neće. Ne možemo da zaboravimo vašu demokratiju nikada, ni mi, ni generacije koje dolaze. Ne zaboravljaju se lopovluci i krađe. Ne mogu da se zaborave sve zatvorene fabrike i suze roditelja koji su ostali bez posla. Ne zaboravlja se kako ste manipulisali i kako ste radili samo i isključivo za lični interes i sopstveni račun.

Srpska napredna stranka, na čelu sa predsednikom Vučićem, znala je šta treba uraditi da se mladi zaustave, da nastave da uče, da se obrazuju i ostanu u svojoj Srbiji i rade za svoju zemlju sve što mogu, jer ne postoji ništa lepše, veće i važnije od toga. Mnogo se radilo na poboljšanju uslova za život, na političkoj i ekonomskoj stabilnosti, jer smo svesni činjenice da ako mladi i obrazovani ljudi imaju dobre uslove za posao i zaradu, dakle dobre uslove da ostanu, oni će i da ostanu u zemlji i tu stvaraju svoje porodice, daju svoj doprinos razvoju i prosperitetu.

Ovaj Predlog zakona o učenikom i studentskom standardu ima za cilj unapređenje funkcionisanja celokupne oblasti učenikog i studentskog standarda, delatnosti samih ustanova, kao i kvaliteta uslova koji se odnose na učenike i studente. Moram da naglasim da će se novim predloženim rešenjima povećati broj korisnika studentskih stipendija.

Činjenica je da najviše vremena, pažnje i energije posvećujemo omladini, jer oni su naša budućnost, koja mora da ima najbolju osnovu i nadogradnju kako bi jednog dana postali uspešni lekari, naučnici, zanatlije, privrednici, pošteni i dobri ljudi, koji će Srbiji omogućavati konstantan napredak.

Napominjem da je ovaj zakon izuzetno kompleksan i potrebno je izmenama i dopunama dodatno definisati i regulisati određene oblasti kako bismo u budućem periodu imali koristi u smislu stvaranja jedinstvenog i efikasnog sistema pružanja materijalne podrške učenicima i studentima; podsticanja razvoja izuzetno nadarenih učenika i studenata za naučni i umetnički rad; stvaranja novog sistema u kome će biti omogućeno da najbolji studenti dobiju najbolje uslove obrazovanja i usavršavanja; privlačenja u sistem učenika i studenata iz dualnog obrazovanja, kao i definisanja uslova za ostvarivanje prava na učeničke i studentske kredite i stipendije.

Sagledavajući sveobuhvatne efekte ovog zakona, SNS će glasati za ovaj zakon.

Što se tiče drugog zakona, tj. zakona o izmenama i dopunama Zakona radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbednosti, mogu da kažem da se ovaj zakon donosi u cilju dostizanja većeg nivoa zaštite zdravlja pojedinaca, stanovništva i životne sredine.

Polazeći od činjenice da su deo pravnog sistema Republike Srbije Zakon o potvrđivanju Konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i o sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom i Zakon o potvrđivanju Konvencije o nuklearnoj sigurnosti, ovim predlogom zakona se vrši dosledno terminološko usklađivanje sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, uz istovremeno poštovanje sistemskih zakona u ovoj oblasti u Republici Srbiji.

Od prirodnih nepogoda, kao što su zemljotresi, poplave, požari, cunamiji, u svetu strada na hiljade ljudi, međutim, broj žrtava od radijacije bi mogao da bude mnogo veći jer je ona opasnija od svih prirodnih nepogoda zajedno. Zašto? Zato što se radijacija ne može videti, okusiti i nimirisati, ali može da bude smrtonosna. Radioaktivne čestice mogu dospeti u telo preko pluća i kože. Neke od najgorih posledica mogu biti CA štitne žlezde, tumori, leukemije, psihički poremećaji ali i oštećenje gena u ćelijama. Ukoliko se čovek u kratkom vremenskom periodu izloži jakoj radijaciji, to može da dovede do smrti u roku od samo nekoliko sati.

Kao što rekoh, u slučaju radijacije može doći do oštećenja genetskih informacija koje se nalaze u lancima DNK u ćelijama, a ovo oštećenje se prenosi na potomstvo, što je bilo vidljivo u područjima koja su bila zahvaćena nuklearnim eksplozijama nakon kojih su se rađala deca s velikim anomalijama.

Svaka ozbiljna zemlja mora da ima uređenu oblast i obezbeđene sve segmente koji daju sigurnost u oblasti radijacione i nuklearne bezbednosti. O radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbednosti ne treba da se priča, već treba da se radi na tome i da se preduzimaju konkretni koraci, što mi i radimo. Imajući u vidu da je upravo ljudski faktor taj koji može napraviti neki eksces, donošenjem i usklađivanjem zakona vodimo računa da na ključnim, vodećim mestima koja će brinuti o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti ne mogu da budu ljudi koji nisu u struci, već naprotiv, strogo ljudi iz struke, koji rade godinama u oblasti radijacione i nuklearne sigurnosti i poznaju sve do tančina.

Prošlo je vreme Demokratske stranke kada je postojao opasan problem, jer se njihova politika svodila na marketing. Zaboravile su demokrate, ili nikada nisu ni znale, da politika pre svega treba da bude delatnost rešavanja realnih društvenih problema. Nikada država Srbija nije bila u tako ozbiljnoj, sveopštoj krizi nego kada je na njenom čelu bila Demokratska stranka. Građani su, najblaže rečeno, bili dezorijentisani, zbunjeni, depresivni i uplašeni za golu egzistenciju. Gotovo da je potpuno bila izgubljena nada da postoji neko ko ima snage, znanja i volje, ko može pronaći izlaz iz tadašnjeg beznađa.

Ali smogli smo snage da sopstvenom pameću, uz tuđa pozitivna iskustva, oslanjajući se prvenstveno na sopstvene resurse i kapacitete, realno sagledamo i formulišemo metode i sredstva za realizaciju jedinstvenog cilja i da postanemo ono što smo danas, da postanemo respektabilan faktor u svetskim razmerama, vredan dostojanstvenog ulaska u integracije koje nam odgovaraju. Predsednik Vučić je stvaranjem prijateljstava i partnerstva omogućio Srbiji da bude uvažavana i da sa više respekta, snage i moći bude u poziciji da utiče na rešavanje, između ostalog, i problema naše južne srpske pokrajine. Za realizaciju svega ovoga bilo je potrebno apsolutno jedinstvo, vizija zasnovana na realnostima, nove snage i mnogo energije i samoodricanja.

Demokratskoj stranci je sada palo na pamet da Srbija više ne sme i ne treba da ide napred, da uspon mora da se zaustavi i zato izvodi decu na ulice, zamazuje im oči i priča iste priče koje za rezultat imaju lopovluk, beznađe i propast. Neće im proći, jer Srbija gradi jake i nezavisne institucije države i jača njenu regulativu, posebno u privredi, kako bi se ispravile greške i koruptivne aktivnosti u pljačkaškoj privatizaciji koju je sproveo Đilas sa svojim saradnicima.

Srbiji je potreban Aleksandar Vučić, državnik sa vizijom, autoritetom, jedan moderan političar, koji je uspeo da Srbiju izvuče iz situacije moralnog posrnuća, ekonomskog osiromašenja, državnog rastakanja i veoma niskog

međunarodnog rejtinga. Svesni smo situacije i vremena u kome živimo i opasnosti kojima smo izloženi i upravo u skladu s tim povećavamo aktivnosti u oblasti pravne regulative. Zbog toga će SNS glasati za ovaj zakon. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima Vera Jovanović.

Izvolite.

VERA JOVANOVIĆ: Poštovani potpredsedniče Arsiću, ministri sa saradnicima, kolege poslanici, građani Srbije, pre nego što krenem da govorim o predloženim zakonima o obrazovanju htela bih da prokomentarišem opasku jednog od kolega da ministra Šarčevića najčešće vidamo u ovom domu. Tačno je, ali ministar Šarčević je za kratak vremenski period uradio mnogo u svom ministarstvu, uz ogromnu podršku premijerke Brnabić i predsednika Aleksandra Vučića.

Prioritet ovog ministarstva je obrazovanje na svim nivoima, od predškolskog do fakultetskog obrazovanja. Naše škole su prepoznatljive u čitavom svetu, naša deca su talentovana, kao što je svima poznato, medalje za te uspehe stižu svakog dana.

S obzirom na to da je danas sa nama i ministar kulture, bilo bi dobro da naša sredstva informisanja više pažnje posvete toj deci, a ne stvarima koje svakodnevno ruže našu stvarnost. To je ne samo uspeh dece već i uspeh države Srbije, koja svakodnevno beleži rezultate u svakom segmentu našeg društva.

Ovim zakonima se zaokružuje sve ono što poboljšava ovu oblast. Danas smo u situaciji da razgovaramo o učeničkim i studentskim stipendijama, višem standardu boravka u njihovim domovima, kako đačkim tako i studentskim, a sve to dozvoljava stabilnost našeg budžeta i postignuta konsolidacija naših finansija.

Nadam se da se svi sećate trenutka kada smo prošle godine usvajali Zakon o dualnom obrazovanju. Kolege kojih danas nema uporno su tvrdile da će ti učenici biti najamna radna snaga privatnih investitora, ali, naprotiv, i učenici i roditelji su zainteresovani za ovaj način obrazovanja.

Ne želim danas, kada pričamo o bitnim stvarima u kojima nas očekuje tehnički i tehnološki napredak, da pričam o onima koji u svakom dobrom potezu Vlade i predsednika Aleksandra Vučića ne da ne vide, već pored ružnih reči koje su najpre upućivali ženama sada ih upućuju svima koji ne misle kao oni. Od reči, do toga da nekoga linčuju. U tome vide, u stvari, našu budućnost.

Iskreno se nadam da građani Srbije vide i znaju i da će stati na pravu stranu, na stranu našeg predsednika Aleksandra Vučića i Srpske napredne stranke, i da će znati u određenom trenutku da zaokruže ono što im nudi ova sadašnja vlast i ova vlada, na čelu sa predsednikom Vučićem.

Molim svoje kolege da u danu za glasanje prihvatimo ove zakone. Hvala vam puno.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima kolega Branimir Rančić.

Izvolite.

BRANIMIR RANČIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministri, poštovani gosti iz Ministarstva, poštovana gospodo narodni poslanici, ja ću govoriti o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbednosti.

Cilj donošenja ovog zakona jeste uvođenje novih standarda u sprovođenju mera zaštite od jonizujućeg zračenja, nuklearne i radijacione sigurnosti i bezbednosti, a sve u cilju približavanja našeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU, na šta se Republika Srbija obavezala potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih članica. Mi smo već u ovom parlamentu doneli Zakon o transportu opasne robe, koji se nadovezao na Zakon o zaštiti životne sredine, što je vrlo bitno za Poglavlje 27 u smislu pridruživanja EU.

Napominjem da kontaminacija životne sredine radioaktivnim materijama postaje jedan od najznačajnijih problema savremene civilizacije, posebno aktuelan problem kod nas, jer trpimo posledice bombardovanja konvencionalnim oružjem sa osiromašenim uranijumom. Prve rezultate o ovom problemu izneo je danas dr Darko Laketić, kao predsednik skupštinske komisije, ukazavši na povećan broj malignih, odnosno hematoloških oboljenja kod dece do devet godina koja su boravila u kontaminiranom području.

Ali zadržaću se samo na komentaru člana 3. i člana 4. ovog zakona. Članom 3. Predloga zakona se dodatno precizira odredba iz člana 238. stav 2. Zakona, u kojem je uređeno da danom stupanja na snagu zakon prestaje da važi, odredbe Zakona o transportu opasne robe koje se odnose na transport opasne robe, ali su klasificirane posebno kao radioaktivne materije, na način da se jasno odredi član Zakona o transportu opasne robe koji prestaje da važi i tako otkloni svaka pravna nesigurnost u primeni navedenog zakona.

Članom 4. Predloga zakona dodatno se uređuje radnopravni status inspektora za zaštitu od jonizujućeg zračenja, kao i pripadnost predmeta, opreme, sredstava za rad i arhive, koji su potrebni za vršenje regulatornih inspeksijskih poslova, u smislu da se precizira rok za njihovo preuzimanje u Direktoratu iz Ministarstva zaštite životne sredine.

Zato ove izmene i dopune treba doneti, jer smo svedoci mogućih opasnih nesreća na auto-putu, rekama i železnici, kao što je najnoviji slučaj kod sela Jasenovika u neposrednoj blizini grada Niša, kada može da dođe do rasturanja ovih opasnih materija i zagađivanja životne sredine.

Ali inspiracija mi je i ovaj prazni deo sale pa ću nešto reći i o toj kvazieliti. Time što je otvoreno protiv strateških interesa Srbije, tzv. elita, oličena u jednom delu opozicije – ne Vladi Srbije, već Republici Srbiji – po ko

zna koji put pokazuje da joj nije stalo do opstanka Srbije, nego isključivo do uzimanja vlasti. Oni su primer revolucionarne svesti, nije im bitna sudbina zajednice, već da se preko vlasti i držanja važnih društvenih pozicija ova elita uspešno reprodukuje u upravljačkom i finansijskom smislu, a to je za nju jedino bitno. Ovde se, nažalost, radi o nedoraslim pojedincima, koji su ušli u politiku preko nasilnog rušenja poretka ili su preko privatnog biznisa kupili mesto u politici. Problem je što su mnogi političari praktikanti ostali u petooktobarskom stanju uma, gde je zarad dolaska na vlast dozvoljeno rušenje države, građanski nemiri i sukobi na ulici. Ti ljudi koji su sa ulice ušli u političku elitu i dalje nisu naučili razliku između rušenja vlasti i rušenja države. Na kraju, DOS nam je uzeo budućnost, a sada se žali da te budućnosti nema. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Rančiću.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Zahvaljujem.

Gospodo ministri, čuli ste šta o predloženim zakonima misli Narodna skupština. Dobra rešenja, koja vode Srbiju u pravcu daljeg razvoja, koja vode Srbiju u pravcu dalje modernizacije, koja pomažu da imamo bolje i kvalitetnije školstvo, koja pomažu da nađemo dobre, nove odgovore na potrebe tržišta rada, parlamentarna većina u ovoj Narodnoj skupštini će podržati punog srca.

Potpuno je jasno na osnovu današnje rasprave zašto u ovoj sali nisu bili predstavnici bivšeg režima, ovi koji se navodno bave nekakvim bojkotom čitavog dana. Naravno, bojkotovali su, kao što smo i danas istakli, sve osim blagajne; svi su uredno primili i plate i paušale za januar. Mnoge od njih smo danas uhvatili da su se upisali ponovo u spisak za evidenciju kako bi naplatili putne troškove. Bilo je među njima i onih koji su mislili da su malo pametniji pa su se upisali na spiskove za prisustvo na sednicama odbora. Naravno, iz istog razloga, da bi i oni naplatili putne troškove.

Pričamo o ljudima koji nemaju šta da ponude u ovoj raspravi a bojkotuju Narodnu skupštinu, taman onako kako su to naučili od svog novog lidera, Dragana Đilasa. Znači, i on je baš tako bojkotovao Skupštinu grada Beograda u prethodnom sazivu – nije se čovek pojavio ni na jednoj sednici nakon konstitutivne, ali mu to nije smetalo da uredno svakog meseca uzme odborničku nadoknadu. Kako je on to radio tada i kakav je on tada standard uspostavio, tako danas rade i ovi koji ga u tome prate, počevši od njegovog koordinatora za Narodnu skupštinu, po sopstvenim priznanju, Boška Obradovića iz Dveri, pa nadalje. Tu su i poslanici koje je u međuvremenu, iako nije učestvovao na izborima za Narodnu skupštinu 2016. godine, kupio Vuk Jeremić. Tu su i oni koji su pobjegli iz pet stranaka u međuvremenu, pa su se uhlebili kod Đilasa i Jeremića. Tu su i ovi ljotićeveci dveraši. Tu su i ostaci „žutog preduzeća“. Dakle, apsolutno bez ikakve razlike među njima, oni danas navodno bojkotuju; naravno, toliko snažno i toliko vredno da su ne samo napustili Narodnu

skupštinu i plenarnu sednicu, nego su izgleda napustili taj svoj bojkot, pa se onaj njihov igrokaz završio otprilike u vreme ručka. Od tada u ovoj zgradi više nisu ni prisutni. Naravno, odnosi se na ono petoro koje je uopšte došlo; svi ostali iz njihovih redova, te tajkunsko-ljotičevske koalicije, nisu se danas u sali ni pojavili.

Ovo govorim zbog građana kojima su izgleda pokušali da objasne zašto oni zaslužuju te svoje plate, te svoje nadoknade, zašto zaslužuju da im Narodna skupština plaća stanove po Beogradu itd. Uzmite u obzir, građani Srbije, i ove činjenice, ko se uopšte nije pojavio, a ko je pobjegao još u vreme ručka, kada budete procenjivali da li su vas ubedili da oni te stvari zaslužuju.

Reklamiraju sebe, reklamiraju te svoje proteste, za koje se zna, to oni otvoreno priznaju, dakle Đilas, Jeremić, Dveri, „žuto preduzeće“, Borko Stefanović, da su idejni tvorci projekta zvanog „protesti subotom“, da su oni ti ljudi koji ih logistički organizuju i pomažu, da ih pomažu finansijski, ali se sakrivaju, pokušavaju da se sakriju iza građana. Zašto? Jer su duboko svesni da jedan jedini glas ne bi dobili da na poštene izbore, na fer i demokratske izbore u Srbiji izađu. Pokušavaju da se sakriju iza tih građana i da na neki način prevare te ljude, ljude za koje pouzdano znaju da ne mogu očima da ih gledaju zato što su i sudbinu tih ljudi upropastili, baš kao što su upropastili sudbinu svih drugih u ovoj nesrećnoj zemlji u vreme kada su njom žarili i palili.

Da se tome nadaju, dakle da će doći na vlast, i da od njihovih bajki o nekakvim ekspertskim vladama nema ništa, saznajemo iz njihovih redova. Primera radi, čovek pod prezimenom Sandulović, njihov politički saradnik i redovni posetilac tih njihovih protesta, kaže: „Koliko sam čuo“, kako je on čuo, „Đilas je već sebi odredio da bude predsednik, Jeremić da bude ministar inostranih poslova, a Obradović da bude premijer“. Pa, ako dolazi informacija iz njihovih redova, treba joj i verovati, valjda oni znaju šta su planirali i šta su se sami međusobno dogovarali.

Da ih ti građani koji se okupljaju na tim protestima ne žele, jasno govore ovi formalni organizatori, ovi raznorazni glumci. Evo, primera radi, glumac Trifunović kaže: „Ne verujemo mi tim predstavnicima Đilasa, Jeremića, Demokratske stranke i Dveri“. Zašto? „Da li ste čuli“, kaže Trifunović, „da oni pričaju nešto drugo osim o Vučiću? Da li ste čuli da oni bilo šta predlažu? Jedino što opozicija danas govori je da širi neke opšte priče o Aleksandru Vučiću, bez konkretnog predloga šta će i kako raditi.“

Da nemaju predstavu šta bi konkretno radili, naravno, ukoliko to izlazi izvan okvira ličnog bogaćenja, tvrde i njihovi poslanici, jedan od ovih koji se nije pojavio a pripada njihovim redovima. Kaže Goran Ješić, poslanik Demokratske stranke: „Osim Boška Obradovića, to je onaj Ljotičevac koji bi vratio obaveznu vojsku, žene nabio u kujnu, nacionalizovao ekonomiju, zabranio modernu umetnost, pokazivao Kosovo dva puta dnevno, znam da niko

od njih nema pojma šta bi konkretno radio kada bi došao na vlast, pa bi kopirali Boška“. Dakle, još jednom, ako oni to sami kažu, treba im verovati.

Njihova nova ikona, profesor Čedomir Čupić, koji je pobrao brojne aplauze i Đilasa i Jeremića i Obradovića, dan nakon što je napravio svoj veliki nastup, na jednoj televiziji kaže: „A ljudi u opoziciji koji su pravili greške treba da shvate da više nikada neće dobiti šansu da ponovo vladaju“. Dakle, to o njima misle čak i oni za koje ovi nesrećnici veruju da ih slede.

Šta kaže ponovo Trifunović, valjda neki drugi Trifunović, ima ih više komada – „Jeste, Đilas i ostali zeznuli su nas i bogatili se, i bilo je korupcije, sve znam i sve je to istina.“ Još jednom, ako oni sami to kažu, treba im verovati. Isti umetnik, na pitanje šta bi se dogodilo kada bi se Đilas ili Jeremić popeli na onaj kamion i pokušali da se obrate tim građanima koje pokušavaju da prevare za glas, kaže: „Mislim da bi bio izviždan“. Još jednom, ako oni to kažu, treba im verovati.

Ne pomaže ništa ni Bošku Obradoviću, velikom Srbendi, kako sam za sebe voli da kaže, što je rešio da napravi sve moguće trule kompromise pa sada šeta ispod separatističkih zastava samozvanih republikanaca u Vojvodini. Niti šta pomaže ovim tzv. građanistima, koji se gnušaju svega nacionalnog, što su napravili dil, ne kompromis nego bukvalno dil, dakle dogovor iz koristi, sa klerofašistima, sa ljotićevcima, pa danas Sergej Trifunović kaže – nije nikakav problem to što neko drži Dimitrija Ljotića na zidu svoje dnevne sobe, bitno je da smo mi zajedno.

E, kako to nije bilo bitno, tako izgleda nije bilo bitno ni kada su sve što su mogli, sve što ih prati, pretvorili u Dveri, pa danas svi zajedno koračaju ispod vešala. Kako to nije bitno, tako nije ni bitno što su sve što mogu i sve što ih prati pretvorili u Željka Veselinovića, čoveka koji je pretio silovanjem, pa danas svi zajedno brane vešala, danas svi zajedno brane pretnje metkom u čelo, danas svi zajedno brane pretnje silovanjem.

Pošto je to sve tako, naš narod treba da zna da je sa dobrim razlogom stigla sledeća ocena čitavog tog njihovog agresivnog cirkusa, te, bukvalno, parade histerije i mržnje koju vidimo na našim ulicama. Zajednička ocena za sve to stigla je od patrijarha srpskog i ona glasi: „Sa velikom brigom sam pratio nedavne demonstracije na ulicama Banjaluke. Oni koji ne žele dobro Republici Srpskoj i srpskom narodu tada su bili zadovoljni. Ne vidim da će biti koristi za narod ni od podsticanja na takve proteste u Beogradu i širom Srbije“. Možda neko ne vidi ili ne želi da vidi, ali svi ti procesi jesu povezani. Ništa dobro srpskom narodu, ništa dobro ovoj državi to da donese ne može. I to je jasno apsolutno svima.

Politika koja se apsolutno i isključivo fokusira na to da pokazuje vešala, da preti vešalima, da su ta vešala danas namenjena Aleksandru Vučiću, a već sutra njegovoj deci, i to se desilo u roku od jednog dana, to je nešto što nikada

Srbija nije bila, to je nešto što nikada Srbija neće biti i to je nešto što u ovoj zemlji, zemlji pristojnih, čestitih i marljivih ljudi, nikada neće moći da naiđe na podršku.

Nasuprot tome, u duhu ovih stvari o kojima smo raspravljali danas, imamo jasnu politiku, politiku koju su definisali Aleksandar Vučić i SNS, politiku okrenutu budućnosti, da brinemo za svakog čoveka, da brinemo za mlade ljude, da radimo sve što je do nas da u ovoj zemlji ostanu i da im u ovoj zemlji, kada u njoj ostanu, bude dobro, da se obezbede poslovi, da dovedemo sve investitore koje možemo, da dovedemo i dobre poslove i one koji podrazumevaju neto plate od po 1.000-1.500 evra, što smo već uspevali u prethodnom periodu, da im se obezbedi da imaju gde da stanuju. Pre dva dana Aleksandar Vučić lično je postavio kamen temeljac za prvu tranšu stanova za pripadnike snaga bezbednosti, biće ih ukupno 8.000, i biće ih i za mlade ljude, za mlade parove, biće ih i za naše istraživače. Da damo sve od sebe, kao onim merama koje smo usvojili mi u ovoj Narodnoj skupštini, da omogućimo porodicama da mogu da izdržavaju svoju decu. Pa višim nego ikada, novčanim iznosima i za prvo i za drugo i za treće i za četvrto dete, da omogućimo da mladi ljudi u ovoj zemlji vide perspektivu i da imaju želju, jasnu i iskrenu želju, i da to ne bude želja zasnovana na nekim nerealnim očekivanjima već na onome što svojim očima vide i što ova država realno može da im pruži, da ovde ostanu, da ovde stvaraju svoje porodice, da ovde rade i privređuju. Samo tako, zajedničkim snagama, mi zajednički gradimo budućnost naše zajedničke kuće, naše lepe Srbije.

Zbog toga, kao što je danas rečeno, to su rekli mnogi narodni poslanici a ja ću ponoviti još jednom, politika okrenuta budućnosti, politika okrenuta Srbiji apsolutno nema alternativu. Hvala vam lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Orliću.

Pošto na listama poslaničkih grupa više nema prijavljenih za reč, pre zaključivanja zajedničkog načelnog i jedinstvenog pretresa pitam – da li žele reč predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa ili još neko ko nije iskoristio svoje pravo iz člana 96. Poslovnika?

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo, upravo sam dobio poruku iz Srbinja. Dakle, na konferenciji za štampu, čini mi se, gospodina Martinovića saopšteno je, kako ovde piše, da je Nedim Sejdinović više puta uvredio vernike i Veliki petak koji se obeležava nazvao proslavom i čestitao im „velikog patka“. Nedimu Sejdinoviću građani Srbinja, ja ću reći Foče, to je ispravnije, tako se geografski naziva to mesto, poručuju da je tog „velikog patka“ pojeo Sergej Trifunović u hotelu „Hilton“ za 25.000 dinara, što je platila Ambasada SAD. Dakle, tog velikog „žutog patka“ više nema, nismo ga mi uništili, pojeo ga je Sergej Trifunović. Zašto sam počeo ovo porukom iz Srbinja, odnosno iz Foče

kako ja to kažem? Zato što mislim da je sve ovo što nam se dešava u stvari prepakivanje te velike „žute patke“.

Gospodine ministre, ja se divim intelektualcima, posebno profesorima, koji su danima marširali iza stražnjice velike plastične žute patke. Ona koju je pojeo Sergej Trifunović verovatno je bila živa, on je to progutao u jednom gutljaju. Mislim da to nije bila američka patka, ni pekinška, ja mislim da je to bila obična naša patka, patka Nedima Sejdinovića. Dakle, ja sam se divio profesorima koji mogu svoj autoritet da grade šetnjom iza stražnjice velike žute plastične patke. Pitam vas, gospodine ministre – čemu profesori uče naše studente i srednjoškolce i nastavnici, čemu ih uče? Kom moralu? Kom vaspitanju? Čemu ih uče kada oni sami hodaju iza stražnjice žute patke? Dakle, ni na pamet im ne pada da dođu kod mene na selo da uzgajaju žute patke ili neke druge patke, da se jednom oznoje u životu, da znaju kako se starati o životinjama itd. Jer plastična patka ne jede, plastična patka ne mora da se hrani, iza nje se šeta kao nekog simbola otpora itd.

Čemu uče vaši profesori te studente? Po meni, ničemu. Ja vas pitam – čemu ih uči gospođa Tinde Kovač Cerović? Gospođa koja se zalaže za slobode, ona je kao zamenik ministra... Ja ne znam da li vi to znate, ne znam ni kako se ministar tad zvao, znam da su se birači i ljudi iz tog ministarstva žalili da su morali da slikaju glasačke listiće i da joj donose, u suprotnom bi bili otpušteni. To su slobode za koje se zalažu vaši profesori.

Ne želeći da vas uvredim, ja poštujem profesore bez obzira na to što mislim da nisu dovoljno obučeni da bi školovali studente, da bi morali celog života da uče da bi učili druge, da marksizam i vreme školovanja u marksizmu nije bilo dovoljno kvalitetno obrazovanje da bi oni obrazovali druge. Ljudi koji žele da obrazuju druge moraju svakog dana nešto da uče.

Ja sam poljoprivrednik po zanimanju, ali svaki dan od vas, pa i od mojih političkih protivnika nešto naučim. Danas sam nešto naučio – da vredi biti u ovom parlamentu. Naučio sam, to mi Mićunović rekao... Gospodine Martinoviću, to mi je Mićunović rekao, doslovce: „Samo me na bajonetima odavde možete izneti, mene je izabrao narod“. Oni su, bre, izašli sami, pobjegli! I oni hoće da baštine vrednosti Demokratske stranke, hoće da baštine Grola, Davidovića, Pekića itd.! Kakve veze ima ova grupa sa njima? To je prepakovana „žuta patka“. Oni ne shvataju da u tom prepakivanju oni kao Demokratska stranka gube. Oni ne shvataju, kako beše ono – ko sa zverima spava, uz vešala se budi. Dakle, oni ne shvataju da je bolje da podrže političkog protivnika koji garantuje neku čvrstu, jaku Srbiju. Bolje čvrsta i jaka Srbija, bolje da je pravi politički protivnik, nego da imam klimava vešala pored sebe, saveznika koji nosi klimava vešala.

Evo, danas Boško Obradović, onaj što mu stranka kupuje odela od para koje dobija iz državnog budžeta, onaj kome stranka državnim novcem kupuje

košulje, kapute, cipele, kravate, onaj kome Narodna skupština (gospodine Martinoviću, vi ste doneli tu odluku) plaća stan od 35.000 dinara od 75 kvadrata na Dedinju... To je čovek koji je opljačkao Hilandar, koji se domogao Dedinja i on ništa drugo ne vidi. Danas je prodao Noga za 30 srebrenjaka, odrekao se Noga. Ali plate i privilegija nikako se nije odrekao. Trideset Đilasovih srebrenjaka. Treba dobro da razmisli šta se desilo sa 30 srebrenjaka i šta se desilo s onim ko se polakomio na Đilasovih, odnosno na 30 srebrenjaka koje je dobio onaj koji... Zato Nogo i nosi vešala, izgleda, jer se setio kako je završio onaj koji je uzeo 30 srebrenjaka od Skota, od Američke ambasade, od Brajana Mičela, Martina, kako se već zvao šef političkog odeljenja, koji njih finansira.

Gospodine ministre, ja ću da pozdravim, između kritike, ono što sam zaboravio, da po pitanju zakona o zdravlju i bezbednosti u poljoprivredi pozdravim tu konvenciju, jer se mnogo poljoprivrednika povredi pri radu.

Ti poljoprivrednici koriste dizel. Zahvaljujem predsedniku Republike, koji je podržao stav Odbora da treba dela akcize ili u potpunosti osloboditi poljoprivrednike. To je još jedan doprinos, sem što izdvajamo 115% više nego 2012. godine kada smo izdvajali 19 milijardi, sada izdvajamo 41,5 milijardi dinara za podsticaje u poljoprivredi. Pozdravljam što će to sa nekoliko milijardi preći onih čuvenih 5% prihoda u budžetu Republike Srbije. Ovim putem zahvaljujem i predsedniku Republike i svima koji su pomogli stav Odbora o neophodnosti opraštanja, svesni rizika da to može da dovede do šverca, ali verujem da ćemo naći najbolji mehanizam da taj šverc naftaša sprečimo, a da poljoprivrednici od toga imaju korist. Znači, time prelazimo onih čuvenih 5%.

A gospodin koji vrlo zastupa poljoprivrednike, posebno kada uzme 61.000 evra iz Projekta STAR, pa to udruži sa 50.000 evra koje je Dverić Kupusić Boško Ljotić... Da, i upisao se da je prisustvovao sednici, za svaki slučaj, gospodin Ševarlić. Dakle, danas ga nema da pozdravi to što imamo nameru da uvećamo podsticaje u poljoprivredi time što ćemo podsticati cenu dizela, odnosno deo akcize opraštati.

Ali da se vratimo ovim vašim profesorima. Ako oni ovakvi, koji se tamo šetaju, treba da obrazuju naše mlade, ja sam zabrinut za sudbinu naših studenata, srednjoškolaca itd. Vi, gospodine ministre, da bi oni nečim naučili ove studente, nečim dobrim, plemenitim itd., morate da odvajate žito od kukolja, ma kako oni to zvali. Znači, mora profesorski kadar da bude makar obučen onoliko koliko su obučeni studenti. Ja vam tvrdim da polovina onih profesora koji se okupljaju tamo ne bi položila prijemni ispit na svom fakultetu. Evo, ako smeju da se testiraju, ja to tvrdim, spreman sam čak i mandata da se odreknem ukoliko polovina njih položi prijemni ispit na fakultetu na kome predaju.

Pogledajte ovog koji je završio neku „višu uzaludnu“: toliko je pištao, sve u ritmu „obraše se vinogradi gore kod Topole, nek se uzme sad i ko se ne vole“, toliko je pištao da je pištaljka pozelenela, ne znam zbog čega.

Evo dva vrhunska intelektualca koja su obučavali vaši profesori, evo ga Saša Rasulović, „nikad mu dosta nije bilo“, i Srđan Nogo, Nogosav, ono, komandant onog Petog dobrovoljačkog odreda Dimitrija Ljotića, koji su u selima surovo likvidirali, sami streljali oko Kragujevca od 19. do 21. oktobra, evo ih pored vešala.

Oni su odabrali klimava vešala, a mi treba svi zajedno sa biračima da biramo čvrstu i jaku Srbiju. Zbog te jake Srbije vredi se politički udruživati sa svima koji isto misle, vredi poštovati ovaj deo opozicije koji nije krenuo stopama kojima su krenuli, neću reći izdajnici, reći ću – nesrećnici. Nesrećnici koji nemaju nikakvu ideju, koji pišu ugovor sa narodom bez naroda. Napišu ugovor sa Američkom ambasadam i onda, kao bajagi, ti borci za slobodu imaju ugovor s narodom, potpisao ga Janko, Marko i tamo oni između sebe, kažu – mi smo potpisali ugovor s narodom. S kojim narodom?

Ko protestuje? Gospodine ministre, protestuju ti vaši profesori. Prvo da pitam za ove glumce. Ko više glumi? Vaši profesori su postali glumci. Onaj Teodorović kaže njemu je želja da drži govor ispod vešala. Stvarno ne znam, ja mislim da čoveka treba voditi kod Sande hitno. Kako je on postao akademik? Hoće da drži govor ispod vešala! Ja ne znam, ta poruka sa tim vešalima, meni je toga preko glave. Ali gospodin Teodorović (pazi, akademik!) kaže njemu je san, on će sledeći govor održati ispod vešala. Šta nije u redu s tim akademikom, ja mislim da treba da utvrdi Sanda.

Uglavnom, gospodine ministre, vama štrajkuju, ne običan narod, vama u protest idu dobro obučeni, firmirani, siti, napiti. Ne idu sendvičari, kao što oni kažu. Oni jedu rakove, jedu patku od 25.000 dinara. To su oni koji štrajkuju. Da li više glume profesori, pretvaraju se u glumce, ili se glumci pretvaraju u političke vođe, ko glumi za veće pare, ja ne znam, ali se bojim da tu mnogi od njih glume i za naše pare i da tu ima novca, a već sam pokazao kako to Boško Dverić Kupusić radi.

(Predsedavajući: Privodite kraju, gospodine Rističeviću.)

Gospodo iz tužilaštva i sudova, mi se nismo bunili kada je Dragoljub Simonović uhapšen zato što je nešto naručio, nešto što ne služi na čast nijednom političkom predstavniku, bilo u lokalnu bilo u Narodnoj skupštini posebno.

Ovo je čovek koji je naručio prebijanje svoje odbornice u Nišu. Zove se Jelena Đorđević. Ovo je njena fotografija. Ovo je fotografija njegovog telohranitelja, koji je potvrdio da mu je Boško Obradović naručio da surovo prebije odbornicu kojoj je on lično pretio. Ja sada vas pitam, ne želeći da se mešam previše u rad tužilaštva – da li je pravda jednaka za sve? Mi se nismo bunili za Simonovića, nije nam palo na pamet. Mora pravosuđe da kažnjava krive i štiti nevine, ali mora i u ovom slučaju. Ja ne znam čime je on zaslužio da bude pošteđen, tim pre što je uzeo državnog novca iz kampanje, trideset miliona,

za privatne potrebe. Mora pravda biti jednaka za sve, da bude svima dostupna, da žrtve budu jednake.

Zaključujem, ja sam od onih, ja nisam oni, ja sam od onih koji neće prodati državu za đinđuve, kao što oni žele. A ta njihova vešala... Gospodo što nosite vešala, bolje da me zbog vernosti državi obesite, nego da me zbog izdaje nagradite. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Dame i gospodo, narodna podrška o kojoj smo govorili danas, podrška uspešnoj politici, koja se meri bukvalno na svakim izborima koje imamo unazad već godinama, potvrdila se još jednom. Želim s vama da podelim informaciju: juče su održani izbori za savete mesnih zajednica u Desiću i Drenovcu i, po zvaničnim rezultatima, SNS će u savetima ovih mesnih zajednica imati svih sedam, odnosno svih devet mandata. Ovo su, inače, dva mesta na teritoriji grada Šapca. Kao što svi dobro znate, grada kojim upravlja jedan od visokih oficira ovog tzv. saveza Đilasa, Jeremića, Dveri i ostalih pripadnika „žutog preduzeća“, Zelenović.

Kao što vam je poznato, taj čovek je dao sve od sebe, ali zaista sve od sebe, da na najbrutalniji mogući način blati Republiku Srbiju, blati državu i njene organe pred međunarodnom zajednicom. To je radio u Savetu Evrope, to je radio i dovodeći ovde neki komitet Saveta Evrope. To što je on tamo radio, to su kopirali i ostali. Primera radi, ovih dana Aleksandra Jerkov, koja bojkotuje verovatno, kao i svi oni, rad Narodne skupštine, ali ne bojkotuje delegacije, pa je postala šefica nekog komiteta Interparlamentarne unije i za prvo pojavljivanje na visokoj dužnosti izjavila sledeće – da je naša zemlja u redu zemalja u kojima se poslanici proganjaju, hapse i ubijaju. Još jednom, zamislite bezočniju laž, mi ovde poslanike proganjamo, hapsimo i ubijamo?! Još je dodala da je to što je ona tamo izabrana i što je u prilici da ovakve laži izgovara o svojoj zemlji velika čast za našu zemlju.

Kako Zelenović i gospođa, tako lično Đilas, tako lično Jeremić, videli ste ih pred Evropskim parlamentom samo dva dana unazad. Nije važno što su slagali sve što su mogli i nije važno što su najgore stvari o svojoj zemlji izgovorili, ali važno je, i to građani Srbije da znaju, da su tamo sedeli u društvu svojih domaćina, ljudi koji su otvoreni lobisti tzv. nezavisnog Kosova i koji su iskoristili tribinu pod nazivom Srbija da kažu svoj stav da je za tešku situaciju, teške uslove u kojima žive Srbi na KiM kriva ne Priština, da nisu krivi Albanci, da nije kriva međunarodna zajednica, već da je kriv Beograd i političari iz Beograda; da smo za to što je nama dole teško i za to što se nama dole dešava krivi isključivo mi. Đilas i Jeremić ni jednu jedinu reč prozborili nisu da tu tvrdnju prokomentarišu. Zašto? Treba se na neki način odužiti i platiti takvo društvo i takvu priliku za ličnu promociju.

To Srbija dobro vidi. Zato je i u jednom i u drugom mestu koje sam pomenuo na početku ovog izlaganja 7:0 i 9:0 za liste koje predvodi Aleksandar Vučić. I, budite ubeđeni, kada god budu sledeći izbori, proći će ti vajni saveznici isto ovako kao na ovim izborima juče. Da li će da bojkotuju ili neće, to će biti potpuno svejedno, rezultat im je isti kao da bojkotuju sve izbore. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Sada zaključujem zajednički načelni i jedinstveni pretres o predlozima akata iz tačaka 1–40. dnevnog reda.

Sa radom nastavljamo u sredu, to je 13. februar, sa početkom u 10 časova.

(Sednica je prekinuta u 17.45 časova.)